

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DR
428
I95

Izmirden Brusaya

4117

18/21

ازمیردن برُوسیه

خالده اربیب ، یعقوب قدری ، فالخ رفقی
محمد عاصم

Izmirden Brūsayā

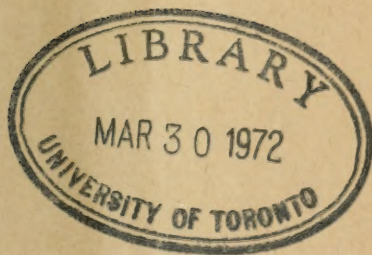
حکایہلر ، مکتوبلر ویونان اردوسنک مشولیتنه-
داثر بر تدقیق

درمعات

آقشام — آشیت مطبعه سی.

۱۳۳۸

DR
428
I95

مقدمه

ازمیردن بروسهیه قدر یاتمش تورک طوپر اقلرنده ویونان جنایتنک هر تورلوسنه اوغرایان یوز بیکلرجه تورک مظلومی آره سنده سیاحت ایدن محرر لر ، بو کتایده شخصی انطباعلرینی طوپلامق ایسته مشلردر . بناء علیه قارئلر بو کتایه نهرسمی پروتائق مجموعهمی ، نهده علی العاده بر پروپاگاندا اثری نظریه باقاملیدر .

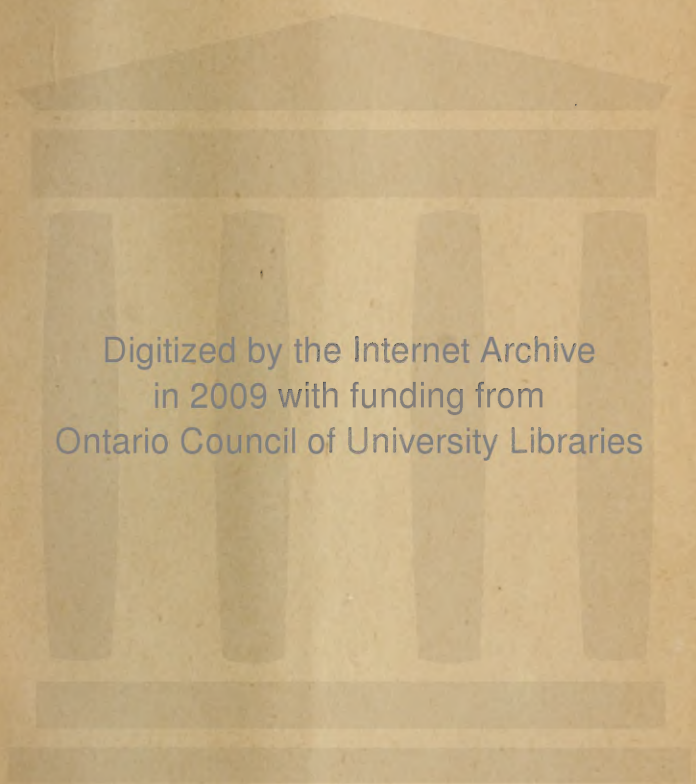
اثرک محرر لر ی بو صحیفه لرده یونان تخریبات وظلمنی بتون شمولی ایله کوسترمک ادعاسنده ده دکلدر لر . بو وظیفه ، سقاریا وثائق کبی ، غربی آناتولی فاجعه سنه دائر نشر ایدیله چکندن شبهه ایتمه دیکمز رسمی راپورلره عائددر .

کتابک محرر لر ی ، اگر مهیب وقائی هائله نک سونوک برعکسنی تثبیت ایده بیلمشلر سه کندی لرینی بختیار عد ایدر لر . زیرا بو هائله بوراده تصور ایدیلندن ، بو کتایده یازیلاندن ، حتی غربی آناتولی خرابه لر نده بو کون کورولندن بیك قات دها مدهشدر .

محرر لر از میز دن بروسه یه قدر ، مغنیسا ، قصبه ، الاشهر ،
صالحی ، عشاق ، آفیون قره حصار و کوتاهی دن کچن برخط
اوزرنده دولاشدی لر . بوخط یونان جنایت ساحه سنه نسبت
پك محدود بر قسمدر . یانغین و قتال شکل اعتبار یله هر طرفه
از چوق غینی اولقله برابر ، پك کنیش اولان ظلم منطقه سنك
کتابده بحث ای دیلن یرلره منحصر اولمادیغنی کوسترمك ایچون
بو اخطاره لزوم واردر .

بو کتابك نشر ندن مقصد ، نه علمیزده کیلری له مزه چویر مکه
چالشمق ، نه ملتک قلبنده کی غیظ و کینی یکیدن طو توشدیر مقدر ،
هر کسدن زیاده کندیمزك بی خبر اولدیغمز تورک مظلومیتنك
درجه سی حقنده بالذات کندیمزی تنویر ایده بیلماکدر .

حکایہ

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Ontario Council of University Libraries

اورما فاطمه

مآله ارباب

چوقاسمر بر آقشامدی. دوملی پیکار قرارگاهنک قارشیسندہ.
ایکی ضابط آرقداشله یورییوردم. صاغده قیزیل دردیہ کیدن
کوچوکصیرتک صاری طوپراقلری قارارییور، آرقهسنده یوکسهلن
یشیل مراد داغی سیم سیاه بر پرده حالنی آلیوردی. غائب اولان
کون ایچنده، صیرته دوغرو، اوزون، چوقاوزون برسونکو
کیدوب کلیوردی. سونکوی طاشیان دیو کچی بر تورک نغری،
آقشامک ایچنده کورونمه یوردی. یالکز سونکوسنک اوجی
قارا کلقدہ پارلایور، سونیور، قرارگاهک صاغ طرفنده نوبت بکله.
یوردی. صولده مشهور دوملی پیکار استحکاملری تماماً سیلنمشدی.
اوکمزده، فنسارلری دیزلمش چادیرلی اردوگاهک آراسنده، خاکی
کولکهلر کلوب کچور و آرقه مزدن، آلچق و متحرک طوپراق
بیغینلری کچی، متادیا اسیر قافلہلری آقوب کیدیوردی.

کوئده کوپکار حولایوز ، تیز قادین سسلری حایقیریور :
— بورایه کل فادیمه !

— عانسه باخ ، باخ شو صیرتدن کیدیور !
قراکق قونوشیور کی ، صاعمه کی آرقداش کندی کندینه
تکرار ایندی :

— اورما فاطمه ، اورما فاطمه !

صوکر ا بکا دیدی که :

— دون آقشام بورایه داغدن اینهن ایکی یونانلی نی دوملی
پیکار قادینلری پارچالادیلر . قادینلر طانیورلر مش ... بردانه سی
اولورکن هب حایقیریوردی : « — اورما فاطمه ، اورما
فاطمه ! »

دوملی پیکار اردو کاهنک اوستنه پرده ایندی .

اودانک برتک اوجغی ، برده نجرده برینه سیاه بردلیکی وار .
بن یانغک اوستنده ، کورمک ایچنده صغوقدن مضطرب اوطوریورم ،
اوقار شیمده ، برتخته اسکمله اوزرندده . اوجغک اوستنده کی تتره
مومک ایشیغنده آل قدر یوزی علوله برابر تتره یور . اودانک
کوشه سنده بر جسم کی قتیلاشان قراکق زمینده ، چکه سنک
آنتدن باغلادیفی کبرلی واسکی یعنی ایچنده کوزلری برر سیاه
اوج کی ، قیرمزی ویاس دوداقلری آراسنده سیوری اوجلی
کوچک دیشلری وار . چپلاق آباغنی ایکیده برده دیزینک

اوستنه قويور ، طاباننده بريكن طوپراقلىرى ، پارماقلىرىنىك
 آراسنده قاتلاشان چامورلىرى اللرىنىك طيرتاقلىرىه آيىنلايور
 وىنجه قونوشيور . سسى ظاهر آسا كن ، فقط كنج كوزلىرى
 و كنج دوداقلرنده كوزلىرىمى دهلن ، بنى آلت اوست ايدن بر
 غضب علوى دولاشيور .

— زرده ديدك فاديمه ؟

— آهاك حوردا ، پاشانك چاديرى كرىسنده بر غره دام

يوقى ايشته ...

فاديمه بكا بونلىرى آكلاتان قادين دكل و آكلتدقلىرىنى يىي

اوكرنمه يورم .

او هپ سويله يور .

.....

يتر فاديمه ، كيت يات ، بونلىرى اونوت ، بو حربى سن
 ياپدك ، يونانى سن يكدك ، ظالميره سن اوردك فاديمه ! ناصرلى
 اللركه ، پاتلاق طابانلركه ، حسرتدن شرحه شرحه اولمش
 زواللى قبلكه اويناينلر جزالرىنى بولديله . سنك قوى اوموزلرك
 بو مقدس حربك يوكنى طاشيدى ، سنك كوچك اللرك خلاص
 اردوسنى دويوردى ، خلاصكارلىرى امزيرن مبارك كوكسكدن
 سوكيلى لريي قوباردك ، آتسه آتدك ، خلاص كوئى سنكدر فاديمه :
 قورتارديغك طوپراقلك اوستنه غره ورله باص وجر دولاش ،
 سوكيلى فاديمه ! هپ سنك بوردك ، سنك تاموسك ، سنك

خلاصك و سنك استقلالك ايچين قانلر آقدي، شهيدلر، سني حر
و مسعود كورمك خياليه كوزلريني قباديلر. و آنجق سني ناموسك،
سعادتك و استقلالك بر علمي كورنلر مملكتلرينه صاحب، ظالملره
قرشي قليجلى كسكيندر. يارينكي فاديمنك كوچك آياقلى
صيچاق، كوزل اللرى يموشاق، كنج كو كسى بوش اولمايه جق!
يارينكي فاديمه چيچكللى شالوارلى، آلتون زينتلى باشى، مسعود
و ديكيلمش يوزيله كنج توركيانك اك كوزل علمى اولاجق!
كيت يات فاديم! براق بن سقاريه دن از ميره قدر يونان علولرينك
آيدن سلاتديغى قان و خرابه ايزلرنده سنك قانلى و اشك نجهلى
مقبه كى برداها ذهنك كوزنده تثيت ايديم.

بو، يونان اردوسى چاووشلرندن «يناقو ديمترياس» ك.
حكايه سيدر. ناصل عسكرك، ناصل چاووش اولديغنى، يازلاق
موقعتلرينى واك نهايت اولومنى حكايه ايدز.

يناقو بك اوغلنده جاده كيرده قوندره جي قانفهمى اولارق
حياته كيردى، دوملى پيكارده بر كچه كويلى قادينرك اليه حياتدن
چيقتى. بر قوندره جي دكانك اوستنده كوچك بر اوداده دوغمشدى.
قيوي رجب حاجلى، شيلدير شيلدير قرده كوزلى، اسمر، اوفق تفك
بر چوجقتى.

بوتون روم دليقائيلرى كبي اوده بعضاً پاپاسدن بعضاً مكتب
حواجه سندن، حتى آناسى اختيار دول قوقونا «غارد تاليا» دن

« مغالو ایدونا » درساری آلدی . فقط یونانیلر ازمیره لیرنجیه قدر بو افکارینی چوجوقکن یانلرنده کی تورک محله سنده تورک چوجوقلرینه طاش آتمقه ، دلیقانی ایکن میخانه ده ماستیقا قدح لیرینی قیرمقه اظهار ایتدی . وقتا که ازمیره یونانیلر کیردی وبک اوغلی لاتر نالرله ، نعره لرله ، بیاض مائی زنگلرله چالقاندی ، ار زمان یناقو « مغالو ایدونا » نک پنجر دیه طاش آتمقه ، میخانه ده قدح قیرمقه کافی اظهار ایدلمدیکنه ذاهب اولدی .

برکون دکانه بر یونان چاووشی قوندره اصهار لامغه کلدی . چاووشک طاطولده پاپاس « اندریقو » نک اوغلی « طناش » اولدیغنی در حال طانیدی . طناشک آیغنک اولچوسنی آلیرکن یکیله ن محله دوستلغی او انشام میخانه ده قایندی ، پیشدی . وطناش اوکا ار میر اشغالی حقمنده شایان حیرت شیلر اکلاندی وکوستردی .

آکلاندی : ناصل یونان اردوسنک توفنک پاتلاتماندن ، کیمسه نک برونی قانامه دن ایلریله دیکنی ، ناصل اردونک آرقه سندن متفق دونتارک بکجیلک یاپدیغنی ، ناصل ازمیر ریختمی تورک قاننه بو یادقلرینی ، ازمیر تورکنک قادین ارکک ، چولوق چوجوق ناصل « زیتو » دییه حایقیر ارق یونان سونکوسی اره سنده دولاشدقلرینی ودها بر چوق ، یناقونک آغزینک صوینی آقیتان قهر مانلق حکایه لری سویله دی .

کوستردی : جیندن ، کویهلردن ، کردانقلردن قومیش

پر لانهلر، آتونلر واك نهائت اوستنده قانلری قورومش، شایان
حیرت برتک زمره داشلی یوزوک کوستردی . سوکرا یاری
کولهرک یاری صیریتهرق دیدی که :

— بویوزوک فاطمه نك یوزوکی ، پارمانی برابر کسدم ،
آدم . اویله شیطان کبی کوزل بر پارماق که ! دیا ولوا کندیسنی
بیله آلاچمدم ، اما جیمه صیغمادی . اونک ایچین بر یادکار
آدم ، سوکرا اولدردم .

یناقو او اقسام اویومادی وبر هفته سوکرا کوکلی اولارق
یونان اردوسنه نفر اولدی و «طناش» ک دلالتی ایله آسیای صغرا
اردوسنک اک غیرتلی بر فردی اولدی .

یناقونک طالعی اونی پرنسک تخریب ویغما فرقهسنه آتدی
وتورکه بیلدی ایچین، ذکی اولدی ایچین، بالخاصه تورکیارومی
اولدی ایچین اونی کویدرک یاقلمسنه مأمور اولان مفرزه لرك
برینه ویردیله . یناقو چوق چابوق چاوش اولدی ویناقو چوق
چابوق زنکین ونامدار اولدی . یناقونک کچدی کویلدده ایکی
طاش اوست اوسته قالمایوردی . یناقو یاقه جنی کویه بیلدیریم کبی،
اهالیسی تاماقا چامادن کیریور، کوی ترمیز صویور وهدقادی نرنک
کوزل وکنجلرینی درحال از میره سوق ایدیور ، اختیارلرینی
اسی یونانستانک کوزلک ایده نالی رنجیده ایتدکاری ایچین درحال
احا ایتدیریوردی . هله «اویکزی سوندریکز!» دیه کویلدیری
چاغیروب اولرینی سوندورلرکن علولره آتمق اونک بر کشفی

ایدی که در حال عموم یونان اردوسنده مودا اولدی. یناقونک مفرزه سنک کیردیکی کویده کوزل وکنج قادیخمی اولمق، اختیار می اولمق، یوقسه ارککمی اولمق دها فلا کتلی برشیدر، اونو کویولر بر تورلو کسدره مدیلر. هابه چوجق، بالخاصه قیز چوجنی اولمق بونلرک هپسندن فلا کتلی برشیدی. چونکه بومفرزه نك چدیکی سقاریه کویلرنده حالا عقلنی غائب ایتمش یاخود سقط اولمش قیز چوجقلر موجود اولدینی کبی، حکایه محرر لرینک دخی تعریف ایده میه چکی حادثه لرك باشنده اوله جک قدر طالعبری لطفکار قیز چوجقلری بولندی.

دنیا ده کیمیسی ایچکی، کیمیسی قادین، کیمیسی قار، کیمیسی ده قوقاین ذوقنه کیندیسینی اسیر ایدر. یناقونک ذوقی اسکی روما حکمدار لری کبی، انسانلری اشکنجه ایچنده کورمک، بواشکنجه نك تنوعنی دوشونوب ایجاد ایتمکده اولدی. یالکز بو ذوقده دیکر لری کبی تهلکلی بر طرفی واردر. مقدارینی متادیا آرتیرمق ویچی شکلر بولمق لازمدر. مبتلالری بونی یابامازلر سه حیاتلری حقیقت یاوان و تحمفلر سا بر صیقتی به منجر اولور. یناقو حرب دوام ایتمکجه، آسیای صغیر ده کویلر ازالدقجه بوصیقتی تهلکسینی دویمغه باشلادی. فقط برکت ویرسونکه اونک جمله عصیه سنه هر زمان تازه برلرزه ویرن برتک شی واردی: اوده کوزل النده نك طاشلی زمرد یوزوک طاشیان فاطمه اسملی کوزل بر تورک قادینی بولمق! کرچه یناقو هر نویده فاطمه اسملی کوزل قیزلر

بولدی ، هر کویده «طناش» نڄ حکایه لرینی ، زنجیلرک حکایه لری
 قدر ابتدائی بر حالده کوستره جک یونانی ذوقلر و تهییج صحنه لری
 ایجاد ایتدی . فقط بر تورلو الی کوزل و پارماغنده زمردیوزوک
 اولان بر فاطمه بولامادی . هپسنگ اللری ناصرلی و اسمر
 وهیچ برینک پارماغنده زمردیوزوک یوقدی . یونان اردوسنگ
 سقاریه رجعتک اوکنده سقاریه بی یاقوب کیدرکن بوبر تک
 املنک خسرا نه محکوم اولدیغنی دوشونه رک عاداتا کندیسنی بدبخت
 بولیوردی . نهایت بر آقشام ...

۱۸ ایلول ۱۳۳۷ آقشامی دفترینه باقدی ، ایکی کویک التی
 قورشون قلمی ایله چیزدی ، قاسککتی آرقه ایستی ، کیرلی
 قیورحیق صاچلرینی قاریشدردی . بونلر اک بویوک، اک زنکین
 کویلردی . کویلولر حیوانلرینی قاچیرمادن کیرمک لازمدی .
 یالکز یاننده اون سکنز کشتی، درت ارا به واردی . کویک
 غنیمتی کوتورمک ایچین عجباً کونده کافی آرا به بولابله جکمی
 ایدی . سوکرا ... سوکرا داغلا وار ، یوکسک چالیر وار
 وایبی کویک اورتاسنده درملر وار . چته لر صاقلامش اولامازمی؟
 یاتدیغنی کویده کی افزون طابوری ایله کیتسه داها امین اولوردی .
 فقط طابور قوماندانی آله قودن اک کوچک افزون نفرینه قدر
 هپسی برر شیطاندی . اوکا ، یناقویه بونلرک یاننده نه حصه
 دوشه بیلیردی ؟

شفق سوکیرکن کون یوزی ناحیه سنک مرکزی «قوزاچ»

کویٹک اوکنه کلدیلر. بیاض کوی ، بیاض منار دلریله آرقه سنی
سیسلی داغله ویرمش ، پنبه ، مور دو مانلر آراسندن یوکسیلوردی .
کویک صاغندن مبهم واوزاق چنغراق سسلری کلیور ، صولنده کی
یاماچده بر سورو سیاه ماندا بیاض سیسلر ایچنده قیلمدا نیوردی .
مفرزه سنه سسز یورومسنی تنیه ایتد کدن صوکر! کندیبی کویک
میدانه کلدی . اورته ده متادیا یشیلدایان کوچک فسقنه ک بلاور
صولرینه وارینجه یه قدر کویده خمور براوقو وسکون کوزللیکی
واردی . ایلک مهم شی سورولردی ، چنغراق سسلرینه دوغری
اوچ نفرله یورو مکه باشلادی ، مصر تارلاسته ییدن یولک
اورته سنده قادیناه قارشی قارشی یه کلدی .

قرمزی شالوارلی ، یشیل اوکلکلی ، بیاض اورتوسی آلتون
باشلغنک آرقه سنه آتیلمش اوزون ، کنج برقادیندی . برالنده سیاه
بویوک کوزلی اوچ یاشنده قدر کوزل برقیز چوجنی ، برقولنده
یپی دوغمش ، هنور ایصلاق برقوزو واردی . یردن صیریلان
خفیف روزکارله اوچوشان بیاض سیسلر آراسنده قادیتک یوزی
اورتولیور و آچیلیوردی . بوسیسلر ایچنده کی یوتر ، یناقونک
کوزلرینی قایدیراجق ، آغزینی چارپته حق قدر کوزلدی . کونشک
آلتونلادیغی بیاض دولغون یوزینک ایپی طرفتده ، آلتونلرینک
آلتنده آلتون کی اوزون پرچلری اوچیور ، اوزون سیاه
کیرپیکلری آراسنده ایپی ایری یشیل وشعشعلی کوز پارلایوردی .
کوچک طاتلی دوداقلری ، صباحلین آچمش بر نار چیچکی

کې قرمزی وئىلى ایدی . یا قلاشیدینی زمان ، قوزینک یموشاق
قرنی قاورایان کوچک قینالی الده قوجامان یشیل بر یوزوک
گوردی ویناقو همان نفسی کسپلهرک باغردی :
— آدک نه بره ؟

بر آزدالغین و خولیاالی یوروین قادین ، سبسلر آراسندن
قرشینه چیقویرون دزت یونان عسکرینی کورونجه غالباً
قورقدی . هر حالده رنکی باش اورتوسی کبی بیاضلاندى .
یاننده کی سیاه صاچلی کوچک باشی در حال اوکلکنسک آلتنه
صافلادی و قوزوی حایقیر تاجق قدر ، قازنده پارماقلى تقاص
ایتدی .

یناقوالک کرکین ، الک معنالی برصیریتشله قادینک اوکنی کسدى :
— آدک نه ؟

— فادیمه . .

— سن چوق کوزل !

—

— سنک قوجه وارمی ؟

— وا

— نه ایس یاپار ؟

—

— چته ؟

— آ آح . .

— عسکر ؟

— ا ا ح . . .

— يانه دياوولو ؟

— رنجير !

— سنك قويونلر چوق ؟

— چوق !

يناقو قادينك آلتونلرينه سالان نفرلريني درحال تسكين ايتدلدن سوكره ، فاديمه يي حمايه سنه آندى . كوچك قيزى

سودى ، جيندن شوقولا ويرمكه چاليشدى ، كوچك :

— غره شكر ايسته من... ديهه، شوقولاي فيرلا توب آغلامغه

باشلايخه آرزى قيزدى :

— سنك قيز برسيطان، اماضرن يوق، بن سزه باقاجاق ...

ديوردى .

كويولور، عسكركلر كوچك قيزك كورولتوسنه طوپلانيركن

ينا فونك تعين ايدمه ديكى برسوقاقدن قادين صاوشدى .

اوكله يه دوغرو قوزاچده قوز قولى رويانك مقدمه سي باشلادى .

يونان عسكرى سوكيوز، باغرييور، قادينلر چوجقلر چيغريشيور،

صوپا، يومروق سسلرى ، حايقيران كويولور ، تك توك توفنك

عكسلرى ، كوپك حاولامالرى ، قويون مهله مهلرى ، عربه

نجيرتيلرى ، چيرپنان، طيسلايان قازلر برتوز بولوطى ايچنسه

قاريشيور، هر آن بوفرياد منظومه سي آرتيور، آرتيور،

توفسکر داهای صیق ، داهای یقین اتیلیوردی . هر محله ده صره ایله همان اس بر حادته اولیوردی . یناقونک فرشیسنده اختیارلری بر بر دوکیور ، صقاللرینی یولیور ، اشکنجه ایدیور و هر دفعه سنده زینکینلرک اسمی آلدقندن عیناً شونی صوریورلر :

— النده قوزوسی واردی ، آدی فاطمه .

— هر قادینک قوزوسی وار ، هر قادینک آدی فاطمه !

— باشنده آتونلری وار ، قوجه می رنجیر ، یاننده اوچ

باشنده بر قیز چوجنی وار .

— هر قادینک قوجه می رنجیر ، هر قادینک باشنده آتون

طاشیر ، هر قادینک قیزی وار !

صوکر او محشره بکزه دین سو ققلرک اکثریسنده یارالی ،

شهمید بر اختیار براقوب چکیلیورلر .

آقشام اوستی آله قونک افزون طابوری یتشدی . گوندوز

باشلایان کابوسک تمام اولمی ، آنحق یانغین علولرینک قرانلق بر

زمینده بو سخنه یی آیدینلا تمسی ایله قابلدی . بونی افزون طابوری

تأمین ایتدی . یانغین انتظام دأره سننده هر سو ققده باشلادی .

هر سو ققغک باشتی طوتان یونان نفرلری وظیفه لرینی یاپدیلر ، چیغلق ،

قچیش ، آتش ، قن و آرتق اورته یه دو کولان احتراصک انک صونک

آزغین ، سخنه لری هپسی تمامدی .

اون بش آرابه ایله قوزاجدن «کجهک» د کیدن یناقوه ، امانک

تحققندن اول کان ، لازم آله قونک طابورینه سو کیوردی . بر

يوك آرابه سنك اوستنده هم ايچيور، هم براز رطوبتي قارانلقده
بياض كويك بياض يولندن كان ، سيسلر ايچنده كي زمرد
يوزوكلي فاديمه يي علولر ايچنده دهـا جاذب ، دهـا آتش كـي
كور ييوردي .

— ديمتری دور ، او كمز يوقوش !

دره نك او كنده دور ديلىر . قوزاچله كچك اراسنده كي درين ،
قارانلق درمه آتش واردى . بر آن قورقو وتردد ايچنده ديكله ديلىر .
صو كرا روجه بر شرقيك نقراتي پلتك ، طوتوق بر سرخوش
سسنگ تكرر ارايتديكنى دويديلر . ارا به لرى براقديلر ، دره يه اينديلىر .
بويوك بر آتشك ايشيغنده سكر يونان نفرينك اورتا ـ نده
يناقو فاديمه يي تكرر اركوردى . او كنده ال قدر بر قيز چوجنى جسدى ،
درده صويولمش پارچالانمش بر رنجبر جسدى واردى .
قادينك آتونلرى كيتمش ، داغنيق آتون ساچلرى اراسندن
بويوك كوزلرى يار الی و حمالی بر ديشى قبلان كوزلرى كـي پـير يـلدا يـوردى .
دیشلری مـتـمـا دـيـا غـجـير دايور ، دوداقلرى تتره يور ، آرقه سنندن
باغلى اللرينى قور تارمق ايچين چير پينيور و آوازي چيقـديغـي
قدر حاقير يوردى :

— دوموزك قونناديغى كوپكلر ... دینی ، كاوور اوغلى

كاوور حريفلىر !

او كيجه درمه واكلنجيه ييناقو حاكم اولدى . دره نك اوستندن
دويدقلى بر چيترديدن قاچارلر كن ييناقونك قفا سننده بر خيال واردى .

بوئوك بر آتش، دزین وقار انلق بردره و بوراده چلاق و كوزلرین
 قیامیان بر قالدین جسدی كوزیوردی. بیاض كو كسنده صاپلانمش
 قالمش بر قساطورا، صاریشین باشنده دونمش قانلر واردی. فقط
 نك قورقونج شی، سیاه کیریپنگری اراسنده نامناهی آچیلانمش،
 دونمش یشیل كوزلریدی. مورارمش دوداقلدی آجی آجی
 قیوریشدی. كوزلریله، دوداقلریله، دونمش وجودیله یناقونك
 بیننده بیرتمش کبی قیصیق بر سس، آوازی چیقدیغی قدر
 حایقیریوردی :

— دوموزك قونادینی . . .

قولاقلرینی قپادینی زمان سیاه هاله‌لری اورتسندن یشیل
 كوزلری حایقیریوردی، كوزلرینی قپادینی زمان مورارمش
 دوداقلری حایقیریوردی. و متادیا ایچدیکی راقیدن صیراجغی زمان
 انده ایکی کنج، سکین دیشک یارایی صیرلایور، او زمان
 کندی کندیسنه حایقیریوردی. جیندهکی زمرد یوزوگلی کسک
 پارماق آتشی طیرناقلریله یناقونك اتلرینی یولیوردی و او
 آقشامدن اعتباراً هیچ آییق دورمایان یناقو صیق صیق
 و دلیریوم ترمنس « له معلودی. کندي دیدک دیدک ایدن
 فاره، کوپک، سیلان سورولرینک هپسی یشیل كوزلی، هپسی
 آوازی چیقدیغی قدر قیصیق بر سسله حایقیریوردی :

— دوموزك قونادینی کاووز اوغلی کاووز !

بوندن اون بر آی بیلمم قاچ کون سوکرا، برکیجه مراد

داغندن ایچی سفیل ، اچ و صوک د قیققرنی یاشایان ایچی یونان
 عسکری د بزلری تترهیه تترهیه ، سورونه سورونه دوملی بیگزه
 ا کمک دینمکه کیتدیلمر . و یازیم ساعت صوکر ا براتشک غولری
 اوکنده ، سیاه یلدر ۹۰ ملی ، قدیندن زیاده انتقام فی رطنه سنه بکنزه
 مدھش بر قافلنک التده پارچالاندیلر . کوچک سیاه کوزلی بر
 قیز بر دانه سنک توزدن بوز رنگنی ا لمش سیاه قیورجیققرنی
 اسمر اناریله دیدکله یور ، دیشریله یارالری قوپاری یوردی :

— دوموزک قونادیغی کاوور اوغلی کاوور !

— اورما فاطمه ، اورما فاطمه !

قوللر ، طاشلر ، قودورمش قوی عضلات ، سیاه طیرناقلی
 اسمر قدین اناری یناقونک اولوسنی دیکله یوردی . حیاتی سو برکن
 قفاسنده صوک لمعه ، آتش یانان بر دردهده قپانمایان ایچی یشیل
 کوز اولدی . برسس ، اوزرینه سیاه پرده ایندن دینده حایقیردی :
 — اورما فاطمه ، اورما فاطمه :

امینەنك شهادتی

قصبه انتباعلری —

مالمه ادیب

مبارك قانك ایزلری اوزرندن یورویهرک قصبه کیردک .
شیمدی خرابهسی اوزرندە یللر اسن، وقتیلە معمور وشن
قصبەنک بیک بر فاجعهسی ارمسندە اونک اولومنی، کویدرک طاش
یغینلرینک اوستمده هرکس بر برینه هم آغلانان، هم قلبی ایستین
ر افسانه کبی نقل ایدیورلردی .

اولا قصبه استاسیوننده یونان قافالرینک سوزوکا یوب
کوتوردیکی سوکیلیاری صاحدن اقسامه قدر بکلین سیاهی،
اورتولی، حسرت یوزلی قادینلردن، صوگرا. یالین آیاق اطرافنده
دولاشان کیمسه نر چوجقلردن ایشیتدم .

کوللار اراسندە بکانه مصون بر ایچین سچیلن حکومت قوناغنتک
دار اوداسندە، ایکی منظره ارمسندە تکرار شهید امینەنک
کوزل یوزی، اطرافنده کیلرک قلبنی یاقوب کیدن قالدین سسی
جانلاندى .

پھر وہ دن، بویون بر شہر جسدی اوزر بندہ، بوتون قصبہ ناک یر سز
یورد سز خانقہ اولریاہ، چارشی بازار لریاہ، طاش بیغینلری اوستندہ
یکیدن حیاتلرینی تأسیس ایچین قایناشدیغنی کوری یورد م. دار صوفیہ
اچیلان قاپیدن دہ باشی صارغیلی، قولی آصقیلی، قولتوق دکنگلی،
پشتالہ صاریلی، بیاض صقاللی اختیارلر، سیاہ بیتی یکیت
دلنقانیلر، یوزلری اورتولی قادینلر کورونیور، قانیوردی .

قائم مقام جدی وعسکریوزی تازیہ مجادلہ ایدرکن، سسندہ
ینہ مہدیکی بر اہترزلہ اوندن بحث ایتدی :

— قرق سکز ساعت صوکر ا خرابہ لر آرہ سندنہ بولوق،
دیدى . دو قتور اولمادیغی ایچین اوموزینک و دیزینک قانغرن
اوانغہ باشلايان یاراسنی بن صاردم و قوجہ سیلہ برابر، یاشامقی
ایچین نہ قدر اوغراشدق. اوبکا جد اقبلی بویوک بر قادین تاثیر یپدی.
کنج یاشندہ اولہ جکنی بیلیوردی و اضطرارک ا قندیغی یاشلر
آراسندہ وطنک خلاصی ایچون سویلیوردی. اولوم سوندر مہدن
ارامزدن کچدی کتدی. قوجہ سنی شیمدی کورہ جکسکز، افذہ
ویرہ جکلر آرہ سندنہ در . دنیانک ا فلاکتیزدہ بر انسانی !

قیلای، قالین سیاہ قاشلری آلتندہ ایچندن آغلایان یشیل کوزلری
واردی. ناصرلی ایشجی الاری تترہ یہرک اوموزندہ کی، کوکسندہ کی
یارالرینی کوستردی. صوکر ا محزون محزون یوزیمزہ باقدی :- نہ
سویلیہیم ؟ . دیدی . - « وقعہ یی باشدن اکلان ! » دیدک .

همان باشلادی، فقط سسی سویارکن قابی باشقه شیرله ا روز
کوزلری باشقه شیر کوریوردی .

— ایشک خلاصه سی او اولدی ، بن قادم . ایچی دفعه در
مهاجر اولدق . بوراده دشمندن قور تولدق صاندقدی، ینه کادی
چاتدی . اما امینه مطلق بزی کلوب قور تارا جنکیزی بیلوردی .
هپ اونی سویلردی ، هپ اونی سویلردی . کوزل قادین، کنج
قادین صاقتمق یونانیلر اراسنده نه بلا ایدی . اما بن اونی
صوکنه قدر کل کبی صاقلادم . سز لک کله جک کیزی دویدیفمز
کون یونانیلر قصبه بی یاغنه باشلادیلر . اوده ینه به امینه نك
اختیار تیزه سی و امینه، او چ قادین برده بن واردم . کنسار محله
ایدک ، بلکه یاغین کیز ، بلکه یونانیلر بو محله به کیز دییه ایجه
بکله دک . فقط قصبه بی صاران علو بزی ده یاقدی . باشقه محله لری صویانلر
تک تونک بزم محله به ده عجبوم ایتدیلر . قادینلری آلدیم ، باغچه قاپسندن ،
باغچدن باغچه یه اووایه قاجیرمغه چالیشدم . باغچلر ندن قچدیغمز
یانان اولرک دومانلری ارسندن قادین فریادلری دو بیوردق ،
یطلیجان تارلاسنه هدیکمز زمان یاپراقلر ارسنده چپلاق بر
بر مسلمان قیزی جسدی کوردک ، اوزمان امینه ایچین دهارباده
قور قیوردیم . دیزلر مک باغی چوزولشدی . او هپ قولمه بویمه
آسیا یوردی . بن یونان عسکرلرینک نعره لرین ، قوشوشلرینی
دویدقجه ، « بک عجبوم ایدرلر ، سن کنجسک ، اووایه قچ ! » دییوردیم .

اودھا چوق بوخه اصیلور ، « بن سنکله برابر اولورم .
دیوردی .

مہایتینہ پٹلیجان تارلاسندہ باشمزہ اوشوشدیلر . بر
طرفدن دیجیک ویومروقہ بنی دوکرلرکن بن حایتیریوردم :
« امینہ ، یاوروم اللہ عشقنہ قاچ ! » ایکی توفک پاتلادی . ایکی
اختیار قادین دوریلدی . حالا آرقہمدن عسکر سوکھرنک باغیرارق
بریسیلہ مجادلہ ایدیورلردی . کوزمہ ایلیدشدی ، امینہ اندہ بر
یانیق اودونلہ صاغہ صولہ آرقہمدہ کیلرہ سالدیریوردی . بر یونان
نفری یانمده قفاسنہ کلن اودونلہ دوشدی . بن دہ متمادی آتیلان
قورشونلرلہ دوشدم . کوزلرم قاپانمادن اونی آیاقده اودونلہ
کوردم . اطرافہ اودونی صاووریور ، یونانلیلری یانہ صوقایوردی .
صوڈرا اونکده ایکی قورشونلہ آرقہسندہ کیپشتال قان ایچندہ ،
صاچلری دیدیک دیدیک ، یوارلانیدیغنی کوردم ، صوکرانہ اولدی
بیلمہ یورم . قرقسکر ساعت صوکرانہ جسدینی آزارکن ہنوز
صاغ بولدی ، اوغراشدق ، اوغراشدق . امینہ بنی وناموسنی
قورتاردی اما ایشتہ بن قالدہ ، او اولدی . »

بردنبرہ قالدی ، یالکیز قائمقامہ بر سلام وردی . بر
یوزندہ قاریسنک کوزلرینی کندیسیلہ برابر قاپان آمدن باشقہ
بر رابطہ سی یوقدی . کولکہ کی چقیدی کیتدی .

بیرا تمزک آلتندہ

ممالک ادیب

ظہر یونندہ اونو تامیہ جغی بوزلردن بری خدیجہ نہ منات یوزیدر۔
صالحی دہ ناصلسہ یانغین خرابہ لری اور تہ سندہ مصون قالان بش
اون اودن یرندہ ایدم۔ خنق بر تورلو کابوسک کچدیکنہ اینا نامیور،
بر تورلو او یوما یوردی۔ بوش سوقاقلردہ قادین ارکان دولاشیور،
ہپ چوققلر کی قوشیورلردی۔

اور تالق آغاریور، حالا قادینلر، کلوب کیدیور، حالا بر بر تمزک
بوینہ ساریلوب قوقلاشیورز، حالا کچن کونلری قونوشیوردق۔
وخدیجہ نہ انک صولک کتلردندی۔ بن آرتق یاتاغمہ اوزا امشدم۔
او صاحبہ می ایله جیقدی اودہ کلدی، بوینہ ساریلدی و بکاکلدی کہ
بو خضر آردہ سندہ بوتون صالحی دہ کی قادینلرک کیمی سوکینی
بر وجودی، ہپسی یرخی یوردینی، حتی قارتی دو یورا بیامک اطشانی
غیب ایتدہ لری ایچون، آردہ آنلرلردن اوچان سیاہ اندیشہ
کولک کی خدیجہ نیندہ یوقدی۔ حالبوکہ انک فقیری، انک اختیاری

وانك حالتزى ايدى. يانمه كلك ايچين بر قاچ-دفعه ديوار دايانمشدى..
 اما قيمتدار اسمر بر كوسله كچى بوروشوق يوزنده، اختيار سيام
 كوزلرنده مراديننه ابرمش بر روحك حضورى و اوغونلغى
 واردى .

— نينه سنك اولك ياندىمى ؟

— هي اوغل بن بش دفعه مهاجر اولدم ، بش دفعه اوييه
 ياندى . بن اسكوبدن برى بش دفعه دشمن بانديراسندن بزم
 بايراغه قاچدم . بونلرده اوليسى كون اميدى كسنجه بر تك
 اوغلى آلم ، سزه ، بزم بايراغه قاچدم.

— بايراغمى چوقى سورسك نينه ؟

بردن بره بوروشوق يوزى اوزرندن بر كوز ياشى سيلي
 آقدى ، قورومش الارينى قلديردى ، آووجلرنده محيل عزيز
 برشى اوپدى.

— سومك نه ديمك اوغل؟ بن اللى سنهدر اونى قوواليورم.
 دنياده اوغلمدن باشقه ديكيلى آغاج قالمدى . بايراغمى نرودن
 چيقديسه بنده اورادن چيقدم . هر كون بورادن قاچوب سزه
 كلك ايسته يوردم . هر كون بوراده اوليوررسه م، مزارم بانديرا
 آتمنده قاليرسه ديه چيلدرييوردم . اما يونانيلر بر اقبورلر ،
 اوتيه قاچق ايچين بزمده نه آتمز نه عربه مز واردى . نهايت
 ناقدم ، بن اختيار لايورم ، سز كچيكيورسكز ، سورونه

سورویه سیزه قچمغه قرار ویردم. یولده اولور سهام اوغیز صیرتنده
اولومی بزم بایراغک اولدینی یزه کوتوره حکمدی نهایت بزمکیمیلر
کلدیلر! هپدلی کبی فیلاذق، فقط آز ایمشیلر، آرقهدن دها
چوقلق کلسون دیه چیقدیلر. بنده آرقهلرندن چیقدم کیتده،
تا اونلرک یاننه! آیاقلرم شیشدی، دیلم دیشاری چیقدی، اما
اونلری بولدم. «بایراغمز صالحلییه بویوک اردوایله کیردی،
آرتق چیقمازا!» دیدیلر. بنی اوغیم عسکرلردن آلدینی بر
اشکله بورایه کتیردی.

دوندی وصیق صیقی بر دها بویمه صارلدی. نه یانغین، نه
فجعه نه ضرر وزیان، نده اشکنجهنک اونجه معنائی واردی.
حیاتده برتک مهم شی واردی: اولدینی زمان جسدینک
دشمن باندیراسی آلتنده قالماسی! بسیط و ساده.

— آه یاوروم، دیدی، آرتق الله امانتی ایسته دیگی
دقیقه السون، طویراغم بزم بایراغک آلتنده اولاجق!

کوچوک - نەرون ،

يعقوب قەمەرى

مەغنىسا موقەق قوماندانى فېلېپوس ، تخریب و احراق
ظاہورلىرىنىە لازىمكىن امرلىرى وىردىكىن سوكرە ، بىدىە
دائەرىنىك بالقوننىە چىقىدى . بو دائەرىە برسەنەدىرى اوت
قرازكەھى و اويدىر ؛ بنا شەرك بىتدىكى و اوونك باشلادىغى بر
نقشەدە ھەن ھەر طرفە ناظر بولنىور ؛ براز سوكرە باشلايەجق
ھاتلوى شەھر آيىن ايچىن بورادىن دھا ايى بر تماشايىرى بولنەماز .
بو آقشام منارەلردىن اذاق سىسى ايشىدىلدى . فاجەئەنىك
ياقلاشدىغىنى حس ايدىن بو تون مسلمانلر اورتەدىن چكىلمەش ،
شىمدى بر زمراز شىكلىنى آلان اولرىندە اولومى بىكلەيورلر ؛ بو
اولوم نە تورلو كەجك ؛ قونداقەھى ، بومبايەھى ؛ سونكو
ويا سالاھەھى ؛ بىلميورلر . . بىلەمەكەدە حقلرى وار ، زىرا ،
موقەق قوماندانى فېلېپوس ھەرتورلو اولومى امرائىدى ؛ اويلەكە ؛
اوج بىجق - نەدىن برى مظلوم و فجاجىع ايئاعندە بونوك بر مازسە

پیدایدن وحشی عسکرلری ببله بوسفر نرودن باشلايه جملرینی
شاشیرییورلر . جارشو اورته سنده کوبه کوندوز باشلايان
یاغمالر ، تجاوزلر ، متجرد جرح و قتل و قهملری بوشاشقیناق
علامتیرینک البارز مثاللرندن در . هرشی ، معین بر ساعتده ،
معین بر طرزده ، کیجه لین ، قراکتده یابیماق لازم هیددی . لکن ،
مضالمده بو انتظامسزلیقی تولید ایدن عواملک الک بویوکی یونان
عسکرلرندن اول شهری ترک ایتمک اضطرارنده بولسان یرلی
خرسایانلرک غضب ، یغما و جنایت احتراسیدر . بونلر ،
عسکرلرک آرمسنه قاریشدی ؛ زینکینلرک بولوندیغی اولره دالدی ؛
مغازه و دکانلرک قابولرینی قیردی ؛ طوپلادقلری اشیایی اولجه سنه
مسلمانلردن غضب ایدلش حیوانلره ، آرابلره بولکه توب قاجغه
باشلادی و بوجال ، « فیلیپوس » لک عسکرلرینه ده اصل وظیفه لرین
اونوته رق هر برینی نندی باشنه حرکتیه سوق ایتدی . حالبوکه
افرادی زینکین ایتمکدن و مسلمان اهالییه داغیبوب قاجق فرصتی
ویرمکدن باشقه برشیئه یارامیان بوکی منفرد حرکتلر یکنانه
هدفدی عمومی بر قتل عام اولان قوماندانلرک هیچ ایشنه کلز .
بولک ایچیندرده ، فیلیپوس بوتون کون ، آقشامه قدر انلک
آنتده کی مفرزلره بر انتظام ویرمکه چالیشدی ؛ هپسنه چیزبان
بروغرام داخنده بروظیفه ویردی . کیمنه یانغین بومبارلی ؛
کیمنه یانغین پاچاورالری ؛ کیمنه بزین تنکعلری طباغیتدی
وکریده قالان مسلح افرادی شهرک معین نقطه لرنده مسلمان

اهالی بی آتشیدن قاجیر مامغه مأمور ایتدی . بونلر او چ بیگ
کشی قدر واردی و کوندزدن کویا شهرک اسایشنی اعاده ایتدی
چیقان منظم دوریدلر حالنده سو قافلرده کومه کومه دولاشمغه
باشلادی .

هرشیدن اول انتظام و اسایش محبی اولان ملمان اهالی
اولرینک پنجره لرینی یاری آچوب بونلره باقیور ، ایچلریندن
« عجبیا ؛ آرتق بزه برشی یاپمه چ قلمی ؟ » دییوردی .

اساساً بونلرک چوغنی کونلردن بری دوام ایدن قاجعه لرین
و بو قاجعه لرین دهها مدهش اولان شایعه لرین قورقه رق قونوقومشو ،
اقربا و تعلقات محله محله هپ بر آرایه طویلا مشلر ، ارککسر قادینلر
ارککلی اولره ، پیرفانی اختیارلر قوت و جسارتلرینه بل
باغلا دقلری دلیقانلیرک یاننه صیغینمشردی و هپسی وقوع بوله جق
هانله بی تسایمیته یاقین بر توکله بکاه یورلردی . کاه یانده کی بر اویک
قاپوسی قیریلیور ، ایچریدن بوغوق بوغوق بر طاقم سسلر
دوبولیور ؛ بر قادین چیغانی قویبور ؛ بعض چوجق خنجره لرینک
جانخراش فریادلرله یرتیلدینی ایشیدیلیور و بونلری متعاقب
بر قاچ سلاح سسی سکوتی اعاده ایدیوردی . دائماً سلاح سسلرینی
تعقیب ایدن بو سکوت جوارده کی اولره ، اوسلردن ،
او چیغلقلردن ، او چوجوق فریادلرینده دهها زیاده
دهشت صالیوردی . بو اولرده کیلر جانلرینی قورنارمق ایچین
هرشیلرینی ویرمه که راضی ایدیلر . لکن بو وحشی صویغو نچیلری

نه ان تونله نه گوشله تظمين ايتك قابلدی . پارانی الدقندن سو کره
 عرضه تجاوز ای دیورلردی . عرضه تجاوز ایتدندن سو کره
 قانه صوصایورلردی . دنیاده شاهلانان ، آزان بهیتدن دها
 مدهش نه واردر ؟ بو آفتی ، مغنیا خلقی اوچ کون اوچ کیچه
 ایچنده . کجمش وکمش انسانربک هپسندن دها بی آکلادی ، آه ،
 بو خلقک کوزلردن او وحشی لولحه لیک ایزنی هاتکی تلوی تاشربک
 یاشلری سبله جک ؟ یدی یاشنده . چوجقلر که یتش یاشنده
 اختیارلرک کورمیدی شناعتری کوردی ، ایشتمیدی رذالتلری
 ایشتمدی ؛ عجبا کونک برنده بونلرک هپسنی اونو تنغه و بو کونش
 آتنده انساناق ، ایلک ، کوزلک دنیلن بعض السیری شیلر
 موجود اولدیغنی سبله که . موفق اوله جقلرمی ؛ هپسنت ، او کون
 یونان وحشیلری یالکز صویماوردی ؛ یالکز اولدورمه یوردی ،
 بوندن دها فیح برشی یاپیوردی : قبلرده کی عفت وعصه ته تجاوز
 ای دیوردی . روحربک یکانه شعله سی اولان اخلاقی وانسانی
 حسلری بوغیوردی . « ۰۰۰ » زاددرلرک سکیز یاشنده کی
 چوجنی « ۰۰۰ » ک کوردیکی شناعت اونی . طاقا حیاستک
 سوکنه قدر تعقیب ایده جقدر . جدیدک اق صاقالنی قیزیل قانه
 بویایان لارک حرکتی ، کنج آنا-یله یرده بوغوشان وجودلرک
 حیوانی قنصاتی اصلا اونو نایه جقدر ، بولوحه اونک خاطر دسنده
 کوندن کونه بویون ، کنیشله یین بر لکه کی قله جقدر و بولکه
 کونک برنده اونک وارلغنی قایلله جقدر . « ۰۰۰ » کی قج

چو جوغلك و « . . . » كى قاچ تانه كنج قيزك صفوت و عصمتى
بوكا بگزرق قاچ وقعايله تنويث ايدلى ؛ بعدما ، هانكى تلقين ،
هانكى تهذيب ، هانكى درس بونلرى ايسلكه و دوغريباغه
ايناندير ايلير ؟

قوماندان فيليوس يانغىنى سيرايمك ايچين بلديه دائيره سنك
بالقونه چيقتدئى زمان بو كى شيلرى دوشونمكدن چوق اوزاقدى .
بر آشاغى بر يوقارى دولاشيور ، گاه دوروب كوزلرئى شهره
ديكيور وايكیده بر ، يانتهكلوب كيدن ضابطه :

« — چوق كچ قالدئير . بو كچه هرشى اولوب يتملى
ايدى ؛ مطلقا هرشى اولوب يتملى ايدى . . . »

دييوردى و اطرافى سكوت ايله بر ابرقرا كق صاريوردى .
يالكز اوزاقدن اوزاغه بعض ترن ، او طوموبيل سسلرى ،
بر چوق كشينك بردن يورويشلىرى و يوقارى طرفلردن كان
بوزغون عسكرلك بر برلرئنه باغريشلىرى دويوليوردى .
فيليموس بو سسلرى يشيتدكجه دها زياده سيكبرله نيور ،
صبر سزلانيور ، قاقچق ايچين كچ قالمقدن قورقيوردى .

نهايت ، ساعت سگزه دوغرى طيش مخلصدن دومانده قار يشيق
بر علوستونى يوكسلمكه باشلادى . ضابط :

— ايشته ! . . .

ديدى . بونى متعاقب چارشونك آرقه طرفدن آلاجهنى
بردومان كومه يى دها كوروندى . بونك اوزرندن بش دقيقه

یا کجی ، یا کجمدی شهرک او بر ارجی ده هوایه قوزغوی
بر آتش پوسکوردی . فیلپوس ، یوزی بو علو ودومان ستونلرینه
چویرلمش ، بولوندیغی نقطهده دوردی ، سر ابا دقت کسپامشدی ؛
آرتق دمیسکی تلاشندن اثر قالمامشدی ، چهره سننده بویوک
بردکز حیوانک سکیتی واردی ؛ کندی کندینه سویله نیرکچی :
— مطلقا جامعلرده قور تولماملی ... جامعلر ... جامعلر ایچین
کافی مقدار دینامیت وارمیدی ؟

دیدى . شیمدی علو ودومان ستونلری بویولی بر عصاره ایله
دقیقه دن دقیقه بویویوب سریمان قیزیلتیلی آغاجلر حالنده
اطرافه دال بوداق صالیور و روز کارک استقامته دوغری
قیویلجیملر صاچهرق ایرکیئوردی . موقع قوماندانی فیلپوس
بویویولجملرک ایشیفنده هر زماندن دهابپاض کورونن منارلرله
ناقدی : صیره صیره ، ایریلی اوفاقلی اوتوز سکر دانه ایدیلر .
فاجعه دن بیخبر کورونبورلردی ؛ اوقیزیل دالغملر ایچنده نارین ،
لکسز قوغو بویونلرینی آ کدیریبوردیلر .

یارم ساعت ظرفند شهرک بش اون نقطه سنپن بردن
یاطلایان و متعاقباً بری برینه قول آتهرق کنیشه یهن یانغین ،
مغنیسای بریانار داغ حالنه صومشدی . دریندن درینه بیقیلان
اولرک چتیردیلری ، باغیریشان خلقک و اوایلایسی ، سلاح سسلری
و بومبا طراقلری هپ بر آرایه قاریشهرق بر بورا اتناسنده بر
اورمانده دویولان محوف اوغولتولری خاطر لایبوردی .

قوماندان فیلیپوس کندی شرفنه بر شهر آیین سیر ایدن
بر تاجدار کیدی ؛ بوکا رغماً حلاً یرنده اوطورامیور ،
بالقونده قامچیسینی صاللایهرق بر آشانغی بر یوقاری دولاشیوردی
وایکیده بر بازماقلندن سووقاغه صارقوب اورادن کچن یونان
عسکر لرینه سسله نیوردی :

— حکومت قوناغنی نه وقت آتله یه جگر ؟ استاسیون
جوارنده کی مسلمان اولرینی اونو تمایکیز ! خلقت داغیلمه مسنه
دقت ایدیکز . نه دوری یورسکز ؟ هایدی .

دیوردی و اونر صاغه صوله قوشمغه باشلایوردی .
چوق کچمیور ، حکومت قوناغی ده طوتوشیور و استاسیون جوارنده
تک توك علو و دومان سستونلری باش کوستریوردی .

لکن ، یونان دوریه لرینک ، سووق باشنی طوتان نقطه لرنک
بوتون غیرته رغماً اولرندن دیشاری یه فیولایوب سووقاقلره
بایسلان خلقی داغله و اووالره داغیلمتدن منع ایدمه مدیلر .
بوخلق اولرندن دیشاری یه اوغرایشی ، عین زمانده مختلف
نقشه لرده هپ بردن فیشقیران صولرک برر کوچوک سیل حالنده
آقیشی کچی برشی اولدی . یونان زبانیلری گوشه باشلرنده ، یول
دونوملرنده هربری آیری بر استقامته دوغری آقان بوسیلنری
نافه یره دور دورمغه چالیشدی . قورشون ، مترالیوز ، بومبا ،
سونکو هیچ بر مانعه کارا تمدی ؛ مدهوش و چیلغین خاق
کتهدلری قوای طبیعه دن بر عنصر حالنده آتش و دوماندن

شهرک اطرافه طاشدی . یونان عسکرلری ، گاه آتک اوستنده ،
گاه یایا ، بوکتلرک اوزرینه صالدیریور ، قادین دیمور ، اختیار
دیمور ، چوجق دیمور ، توفنک دیجیکاریله دوکیور ، سونکولرینی
صابلایور ، بوغویور ، اولدیریوردی . فقط هر کتهدن
قورتولوب قاچهجق برقم قالیوردی .

کندیسنه بومعلوماتی کتیرن عسکری ، قوماندان فیلیپوس
آز قالسون کبرته جکدی :

— آچاقلر ! کوزیکز هپ مالده ، هپ مالده .. دییه
باغیردی . جیکیز دولدیمی کریسنه باقیورسکیز . اصل
وظیفه کزی اونوتوب قاچغه باشلا . رسکیز .

وصول یاننده ی امر ضابطنه دونه رک :

— واسیلاکی ، چابوق ، چابوق .. نیم محافظ طابوری
آیکیز .. نه یاپارسه کز یاپیکیز . بر تانه سنی صاغ بر اقایه جقسکیز .
بر تانه سنی ...

دیدى و تکرار شیاریق بر چوجوق طوریه ، شیمدی ،
اوزاقدن اوزاغه اطرافنی احاطه ایتمک باشلایان قیزیل و اوغوشولی
اورمانی تماشایه دالدى .

قوماندان فیلیپوس بو وحسی مراقبه ده نه قدر قالدی ،
بیامیور . لکن بر زمان کادی که بولندیغی برده ده افضله دور امانه جغنی
حس ایتدی . یانغینک قیویلجملری ، اوستانه باشنه یاغیوردی
وهوا تنفس ایدیلهمیه جک درجده ده دومانله حرارتله مشبوع

ایندی . بوندن باشقه ، هر دقیقه ، تورك عسکرلری شهره براندها
یا قلاشیوردی . بالقوندن شو فورینه سسلندی :

— اوتوموبیل حاضر می ؟

فقط آشاغیدن هیچ برسس اوکا جواب ویزمدی ؛ یغماجیلرله
بوزغون و فراری عسکرلر آره سنه قاریشان بو آدام چوقدن
اوتوموبیلانی براقوب کیتمشدی . قوماندان فیلیپوس اشاغییه
ایندی : بلدیة دائره سنک اوکنده برمدت صاغنه صولنه باقدی ؛
کوزلری دوماندن هیچ بر طرفی کور میوردی . بر کابوس
ایچنده کی سنده لیه سنده لیه استاسیونه دوغری یورومکه باشلادی .

دنيا كوزى و آخرت سىلارى

يعقوب قدرى

— دنيا كوزيله بر كوره بيلسه م... —

بوتمى، صوك كونلرده، حاجى عارف افندينىڭ ديلندن هيچ
دوشمىز اولمشدى. نه ياپسه، نه يه كيتسه؛ كيملرله كوروشسه
مطلقا بوسوزى سوينمك ايچين بر چاره بولوردى. تيمش سنهك
موجوديتنده بوسوك نخر بر فكر ثابت حاله كيره شدى. اساساً
ابتىلى بر مزاجى واردى؛ بر زمانلر حجه كيمك امل ده اونك
قالبده بويله دائىمى و اتشين بر اشتياق طرزنده تجلى ايتمشدى.
شىمدى ده، يونان، ملكتى اشغال ايتدىكى كوندن برى،
دوشوندىكى، سويلادىكى و دويدىغى شى، تورك عسكرلرينك
نهمان كلهجى، ناصل كلهجى، كليرسه نردن كيره جى ايدى.
اوده، عائله آرسنده اولسون، قهوه ده احبا بجنسنده اولسون،
ئىچى، دوز دولاشد يرز هب بوموضوعه كتير يردى:

« — نه دىرسىكنز .. بويلاك بهارده مطلقا بر تعرض اولور

دکلی؟ بن ایشیتدم، چکن کون استانبولدن بری گلشدی؛ او سویلهدی، عسکر من ایکیوز بیی بولمش. بر طرفدن روسلار، بر طرفدن فرانسزلر بویه، طوپ و سلاح ویرییورلر مش، مصطفی کال پاشا، دیمش که، حاضر م، هپسنی دکنزه دوکه جکم... او، بویله سویلرکن یاننده بولسانلرک قورقودن بکنزی صاراریر، برربرر یانندن صیویشیردی. بعضیلری دهاحیر خواه داورانیر، اوکا نصیحت ویرمکه چالیشیرلردی. دیرلردی که:

— عارف افندی؛ بویه مسئلهلر سنک نه یکه کرک... بر آیاغک چقورده... شوراده قاچ سنهک عمرک قالدی. باری صوگ کونلریکی راحت کچیرمکه باق. قورقارز بو کیدیشله باشک بلایه اوغرایه جق.

اختیار آدام بر قاچ کون کندیکی طوتار، فقط ایلاک فرستده یکیدن حوادث ویرمکه، حوادث آلمغه باشلاردی. صوگ زمانلرده آرتق هیچ کیمسه اونک اوکنه کچه مز اولدی. کندیسنه نصیحت ویرمک ایسته ینلری شدتله آزار لایوردی:

— ایمانسز حریفنر، ایمانسز حریفنر.. بن بیامسه م سویلریم؟ مطلقا کله جکار، مطلقا...

دیوردی. اونک منابع استخباریه سندن بر یسنی ده یرلی روملرک طوزلری، حرکتلری تشکیل ایدیوردی. اونلری اندیشناک کوردیکی کونلر جهده بر شیلر اولدیغنه دائر امید ی قوت بولیور؛ هر راست کلدیکی دوستک قولاغنه:

— تعرض باشلامش ... حاضر اولك ! بن ، اوچ بيك
ليرا آييردم . حلوا ، پيلاو ، پاپيره جغم ؛ اوچ لون اوچ كيجه بورادن
چكن عسكركلره داغيته جغم . كندی المله ... كندی المله ...
سوزلريني فيصلدايوردى و بعض كونلر ، روملري امين ،
ساكن و نشئلى كوروونجه كندىكى اوزسنه دها اختيارلامش حس
ايدىيور ؛ اوزمان بوتون ايمانى بر قورو تنى حالى آيوردى :
— آه ، دنيا كوزيله بر كوره بيلسه م ...

صوك سسنه نك املك بهارى حادته سز كچدى ؛ ياز اوكا
بكله ديكنى كتيرمدى . فقط ، آغستوسك صوكنه دوغرى
وقتاكه آفونسه ايكىوز تورك طوپي بردن بره يري كوكي تيره تدى
حاجي عارف افندى ، اوينك كيلارينى پرنج ، شكر و ايرميگه
دولديرمغه باشلادى ؛ اوده كي قادينره :

« — حاضر اولك باقلم ، قوللري صيواييك ، كندى
المله داغيته جغم .. اوكا كوره ياپيك ..

دييوردى . حاجي عارف افندى ، تعرضمك باشلا دىغنى
سزديكى كوندن صوك كونه قدر كوه كي كيره چكى ساعتي بلكه ين
بر دليقانى كچي يرنده دورامادى ، كوزينه اويقو كيرمدى . يري
خير ستيانلر ايشلرينى بر اقمشدر ، دكانلرينى قاپامشدر ، آقبن آقبن
شهرى ترك ايدوب كيدييورلردى . يونان قوماندانى قصبه اينه
كويرلرك ارتباشنى كسديرمش و بوتون مسلمانلري اولرينه
قاپامشدى . بلديه رئيسيله ، مدعى عمومى و اشرفدن رقاچ كشي

توقیف ایدلدی . بیچاره عارف افندی ده بونلر میانده ایدی . فقط او ، هیچ اندیشه یه دوشمبور ، بوخلمک موقت اولدیغنی بیایوردی . نته کیم ، چوق زمان کچمدی بر صباح سواریلر مزك شهره کیردهاری ایشیدلدی وحاجی عارف افندیك محبوس بولندیغنی قره قولاک قاپولری کندیلکنندن آچیلوردی . لکن عارف افندی سوقاغه چیقدیغنی زمان اطرافنده کندیسيله جس ایدیلنلردن باشقه کیمسه نی کوره مدی . شهر قورقونج برتهالق ایچنده ایدی واوزاقدن اوزاغه سلاح سسلری ایشیدیلوردی بیچاره آدام نه یاه جفنی شاشیرارق اوینه قوشدی ؛ اوده کیلری مدهش برتلاش ایچنده بولدی ؛ کندیندن کچمش بر حالده :

— هانی زرده لر ؟ زرده لر ؟

دیوردی . شهره کیرن قوتلر من ایکی سواری بلوکندن عبارت مش ؛ بونر یونانلیلری سوروب چیقارمشلر ؛ فقط اشرف بک قلعه سنه تحصن ایدن ادهم عونسه سی طرفدن شدتلی بر مقاومته معروض قالمشلردی . شیمدی اوراده بونلرله بزم سواریلر مز آره سنده محاربه اولیوردی . حاجی عارف افندی بو حده دن بر معنا چیقارامیوردی . کندی کندینه :

— عجبانه دن بو قدر آزر قوتله گلشلر ؛ دیوردی . برقاچ دقیقه صوکره خبر آندی که ، سواریلر مز شهری ترک ایدوب کیشمشلردر . بو خبر اوزرینه عارف افندیك سنه لردن بری هیچ صارصیلمایان ایمانی بر از تزلزله اوغ رار کی اولدی . آرنه ابر چوجوق

کمی یره قاپانوب هونکور هونکور آغلايه جقدی. او، بو انکسار
خیال ایچنده ایکن سواقده برطام سسلر ایشیدیلیمکه باشلادی.
اختیار آدام باشی بخریدن دیشاری به اوزاندی؛ مسلمان اهالی
بو یوک برسوینج ایچنده استاسیون جاده سنه دوغرو قوشیوردی.

— نه وار؟ نه اولیور؟

— کلیور لر، کلیور لر ...

— کیم کلیور؟

— یا هو، عارف افندی، بز میکلر، بزم عسکر ...

عارف افندی ایلك صولوغنی سواقده، ایکنجی سنی استاسیونده
آلدی. استاسیون اوقدن قالابالقدی ده اولک صفه کچه بیلمک ایچین
برچوق کشتی ایله ایتیشوب قانیشمق مجبوریتنده قالدی. یا فلاشان
تردنک دودوکی سانکه بوتون قلبلرده اوتیوردی. حاجی عارف افندی
برایرام چو جنی کبی یرنده دورا یور، استاسیون سدندن رایبرنک
اوزرینه طوغری صارقیور و شیمدی لوقوموتیفینک ده مانی بر
ایچی کیلومترو اوتده کی قورونک آره سدندن کورونمکه باشلایان
ترده باقیوردی. استاسیون ما، وری :

— چکیلک! چکیلک!

دییه باغیر یوردی. بوروم ما مورک اخطاری سلقی بوسبو تون
اغضاب ایتدی؛ غلبه لکک ایچنده :

— بیچین چکیله جکمشز؟ سکا نه! هی، او کونلر کچدی

یاوروم ...

کچی میریلتیلر ، خورتیلر ایشیدیلدیوردی . ایستاسیون
 مأموری دیشلرینی قیصرق :
 — شیمدی کورورسکز !

دیدى. تر دن کلدی، دوردی؛ لکن تر دنك كلوب دورمه سیله
 اهلینك دوکوب قالمسی بر اولدی . آقیشلامق ایچین یوقاری
 قالقان آلر برز حیرت ودهشت اشارتی حالنه کیردی؛ دوداقلر
 دهی تبسلر برز اضطراب تقلصی شکلنی آلدی و بوتون بکز لر
 بر آنده صاراردی : ایواه ، واغونلردن چیقانلر بزم عسکر مز
 دکل، یونان عسکری ایدی. بونلر، بوزغون جبهه دونوشی ازمیره
 قاچارکن هر ناصلسه یا تمقدن معسوم قلمش بو قصبهیه، کیدر آیاق
 یانغین ویغما ایچین اوغرامشلردی .

حاجی عارف افندی ، بر چوق سلاح دیحیکمک و بر چوق
 سونکونک بردن قالابالغک اوستنه دوغری اوزاندیغنی کوردی
 و ترس یوزی کیری دونوب قاچانلرک آردسنه قاریشدی . بو ،
 صالحلی سوقاقلرنده ، تصویرده صیغماز برشورش و پروایلا ایدی .
 بر آن ایچنده بوتون قصبه دشمن عسکرلرینک آیاقلری آتنده
 قالدی . هر طرفی ازغین برسیل کچی استیلا ایدن بو وحشی تضییقت
 ایچندن کندینی قورتارایلنلر پک آزدی . بعضیسی یارالانوب
 یولک او-تنه یووارلانیور ، بعضیسی وج دندن قانلر صیزارق
 اوینه دوغری قوشیوردی .

« غاموطو تورقو، غاموطو، غاموطو... » سسلری آردسنده

کمیٹ چائیر دیلری و بربرینہ چاریان سونکولر و صیرنه ، اکسہیہ ،
قافایہ اینن دیجیکلرک کوت ، کوتلری ...

ایشته حاجی عارف افند ، بو قیامتک ایچنده یاریم ساعت
قوشدقدن ، یردیوالاندقدن و آیاقلر آلتنده ازیلدکدن صوکره
درکه ، غریب بر تصادف اثری اولهزق کندینی شهرک برایی
کیلومتر و ایلیرسنده بر وستانک ایچنده بولدی . اوستی باشی
پارچه پارچه ایدی . جینده نه قدر پارایی وارسه آلتشدی و
شاققلرندن قانلر صبرییوردی . آرتق نه یورومکه ، ندهه آیاق
اوستنده دورمغه مجالی قالمشدی . بوشالان برچوال کچی بولندی
یره ییقیلیویوردی . قافلسنی ، سانکه ایچنده یوزلرجه قورشون
وارمش کچی آغیر حس ایدیوردی : اوقدرکه یره اوزاندقدن
صوکره بوباشک قلمتندن ، کندینی آیاقلری هواد تپه آشاغییه
دوریور ساندی .

حاجی عارف فندی ، بو حالده نه قدر زمان قالدی؟ بیلنه من
چونکه تمامیه کندندن کچمشدی ، بلکه بر ساعت ، بلکه بوتون بر
کون ، بوتون بر کیجه قالدی؛ بو مدت ظرفنده بعضاً کندینه کایر
کچی اولیور ، فقط نه کوزلرینی آچه بیلور ، ندهه باشنی قالدیرمغه
موفق اولیوردی . وقتا که دریندن درینه « الله الله ! »
سسیرینی دویمغه باشلادی ؛ یاندینی حالده بیلده وجودندن آشاغییه
صارقان باشنی ایچی آلری آرسنه آلدی و صیرتی بر آغاجه و یروب
دزلری اوستنده دیغرولدی ؛ ایچندن « عجباً رؤیای کوریورم؟ »

دیوردی ؛ بوسلر نماندی ؛ نرددن کلیوردی :

— الله الله ! الله الله ! . .

حاجی عارف افندی قانله طیقانان کوزلرینی آچامیوردی که کوزسون
وقولاقلرندهکی اوغولتو هیچ دینموردی، هیچ دینموردی.

صالحلی یه ایلك بیر . عسکرلردن بری آکلاتیورکه، یوللرینک
اوستنده بو اختبارک، یوزی قویون جان چکیشمکده اولدیغنی
کورمشار ویاننه یاقلاشوب :

— بابا ، بابا ، بزکلدک . الله الله . . .

دییه باغیرمشلر ، هیچ قیلد امامش . صوکره صیرت اوستی
چویرمشلر ، قان ایله اورتولو یوزینی ماطرالرندهکی صودن
ایصلا تدیقلری چوره لریله سیلمشلر . اختیار ، کوزلرین آچمش ،
اطرافنی آلان عسکرلره برر برر باقش ؛ صوکره هیچ برشی
سویله مکسزین تسلیم روح ایتمش .

« تسلیم ! تسلیم ! »

بمقرب قدری

تحقیق فجایع هیئی، بوتون شاهداری دیکه دکدن وفلا کترده لری
کورد دکدن سوکره نوط دفتر لری قایوب کیتسکه حاضر لایر کن،
قام مقام بك :

— دوریکز ؛ دیدی . سزه شوقی افندی اسمنده برین
دها دیکه تسلیم . واقعا ، زواللی کوردیکی فاجعه لک دهشتندن
سیکیر لریک و عقانک . وازنه سنی غیب ایش بر حالددر . فقط
کوردیکی لوحه لک بعضیلرین شایان حیرت بروضوح ایله خاطر لایور .
هله بونلر ایچنده بر کوچوک قیز چوجوغنک صورت قتلی وارکه
انسان اونک اغزندن دیکلر کن توپلری اور بریور . مساعده
ایدرسه کز چاغردیم ...

وزیله باصوب چاووشه امر ایتدی :

— چابوق ؛ دعوی وکیلی شوقی افندی بی بول ، کتیر .

ظن ایدرسه م شوراده قهوه دده در .

دیدی . کیتسکه حاضر لانان تحقیق فجایع هیئی اعضایی

تکرار دفترلین آچدیله . یونان وحشته اعظمی بر درجده
ساحه اولان یرلردن بریده « قصبه » قضایی ایدی . بوزایه
دارصباحدن بری آلتان نوطار صحیفهله دولدیرمشدی . قائم مقام
بک دیدی که :

— شوقی افندی ، کندیسنه کوردییی شیرلی بر دانه
سویلمک فرصتی ویردیکنز ایچون بزه چوق متشکر اوله جقدر .
چونکه ، زواللی آدمی قاچ کوندر ، صباحدن آقشامه قدر
دیگه مدن آرتق هرکس بیقمشدر ، لکن اوندهکی آکلاتمق
احتیاجی توکنمه مشدر .

قائم مقام بک ، بوسوزلی سویله دییی صیراده ، ایچرییه ،
قوری ، اوزون وصولوق بکنزلی بر آام کیردی . بوتون قصبه
اهالیسی کی بونکده اوستی باشی پڑمرده ایدی ویا قالسز کوملکنک
بر دوکمه سی قویمش کردانی یارییه قدر آچیلمشدی . عجائب
بر آتله پارلایان کوزلرینی اوطورانلرک اوزرنده دولاشدیردی ؛
اوزون بر یولدن کلش کی حلجان ایچنده ایدی ، اطرافنده
اوطوراجق بر یر آرادى و دیک دیک قائم مقامک یوزینه
باقرق :

— بی اومسئله ایچون چاغیردیکنز دکلی ؟

دییه صورتدی . قائم مقام اوکا بر اسکمله کوستردی :

— اوت ... اوطوریکنز . اکلاتکنز ؛ باقم . فقط

یاواش ، یاواش ... شوییه ، صیراسیله ...

دیدي . شوقی اندی بقیشارندن دها عجائب ودها ثابت
برتسمه کولومبسه یرک :

— پکی ، پکی ، صیراسیله . دیدی . خرسه بانلرک بورادن
چقمغه باشلادقاری هانسی کوندی ؛ هانی هیسنه وشیقلر
داغلمشیدی ده بزه اویمزدن بیله چقمغه مساعده ایدیلمه شدی ؟
ایسته او کونلرده ایدی ؛ شهرده پک دهشتلی شیلر اوله جغنی
آکلادم وریکجه یاریسی ، کیزلیجه ، باشمی آلوب باغه قچدم .
بزم باغ ، تام نیف یولنک اوزرنده در ، فقط باغک قلہسی ایجه
ایچرلکدر ؛ آغاچلرک ، آصمهلرک آره سنده کوچوک بر بنادر ،
یولدن چکلر هیچ کورده مزلر ... بوتقطه نظر دن دوشوندم که ؛
صاقلاتق ایچین الک آبی بر اوراسیدر ، ایشته اورایه کیتدم ،
صاقلاندم . کاشکه کتمز ، کاشکه صاقلانماز اولسه یدم . زیرا ،
نه کوردسه او اوغورسز قلہنک پنجره سندن کوردم ؛ بو پنجره لرک
دمیر قانادیری و آردر ، اونلرک آرالغندن باقدم ؛ تا نهایته قدر
هرشیلر اوتوب بیتنجه یه قدر ... اوچوجوق « تسلیم ! تسلیم »
دبیه هایقیردیغی زمان ...

قائم مقام یرک :

— شوقی اقتدی ، حکایه کنرک سلسله سنی تعقیب ایدیکنر ،
آتلاماییکنر . دیدی .

شوقی افندی ، شاشیردی .

— عفو ایدرسکیز ، چوجوغنک سسی بردنبره یته
قولانغه کلدی ده اونک ایچین ... نه دیوردم ؟

دییه صوردی . قاممقام بک :

— باغکنزک قلهسنه صافلانیدیکز ، صوکره ... دیدی .
— بوتون کیجه ، صباحه قدر یولک کورولتوسنی دیکلهدم .
اوتوموییلر ، آتار ، آرابلر ، جوشغون برسیل اوغولتوسیه
کچوردی . شفقله برابر پنجره مک آره لغندن باقدیغم زمان توزدن
دوماندن برشی کوردمدم . بو تهاجم بوتون کون آقشامه قدر
دوام ایتدی . یولان طاشان قالا بالغک بر قسی یایا اوله رق کومه
کومه بزم باغک ایچندن کچوردی ؛ بونلرک چوغی توزه طوپراغه
بولانمش ، سلاخلرینی طاشیمه دن بیقمش بوزغوز یوناز عسکرلری
اییدی ؛ بری برلرینی چاغیر ارق وقارمه قاریشیق اوله رق یورویورلردی .
ایشته ، قصبه یه بوکونک آقشامی آتش ویرمشلر . بن اوزاقدن ،
یانغینک عکسنی کیجه یاریسنه دوغرو ایجه کریمکه باشلادم ؛
کوک یوزینک شرق طرفی اویله بر قیزیللق ایچنده ایدی که ... بردن
بره کوندوز اولویوردی صاندم . بو ائنالرده یولک اوستنده کی ازدحام
براز آزالمشدی . پنجره یی آچدم ، باشمی دیشاری به اوزاتم :
برده نه کوریم ! تام بزم قلهنک دیننده ، بش اون کیشی ، باغ
کوتولرینی سپر المش ، سینمش ، اوطوریور و یاواش یاواش
قونوشیورلردی .

— تحقیق هیئتندن بری صوردی :

— مسلمانمیدیلر ؟

— اوت ، اوت ، تورکجه قونوشیورلردی ؛ هم ظن
ایدیم. بزم قسه دن ایدیلر ؛ طایر کبی اولدم . فقط ، اطراف
نه قدر اولسه قارا کلدی ، ای سچه میوردم و فیسیتیلریده
یک ای ایشیده میوردم . یالکز برقاچ دفعه قولانمه شوقی
افندیگ قلهسی ، ديه برطاقم سوزلر کلدی : مطلقا « آجیق
اولسه ایدی کیروب صاقا نسه ایدک . » دیورلردی . نیچین
سئلندم ؛ « نیچین بیورک ، کیرک ! » دیمدم . آه ، نهرسملک ،
نهرسملک ... بلکه قابومی بتون قاچانلره آچمش اولسه ایدم ،
هپسی ایله برابر اوچوجقده قورتوله جقدی ؛ یاوروجغک نه
اینجه جک برسی واردی ! نه قدر ضعیفدی ! آمان یارب نه قدر
ضعیفدی ! اوموز باشلری ...

قامقام بک ،ینه شوقی افندی بی تلسل وانسجامه دعوت ایتدی .
شوقی افندی ، کوکستی ووره رق :

— نه یاپیم ؟ وجدان عذابی ایچنده ایم ؛ یانیورم .

دیه باغیردی . عقله هپ اوچوجقده ... هپ اوچوجقده ...
بربیوک آدامک اولومیه برکوچوک چوجوغک اولومی آره سنده
نه فرق واردر ؛ قیر صاقالی اختیاری کوزوم اوکنده یره یاتیروب
برقویون کبی باغیرته باغیرته بوغاز لامادیلرمی ؛ اوچیرندن سونکوله یوب
یره سردکلری دلیقانلینک باشنی طاشله ازمه دیلرمی ؛ او قیزک
آناسنی برچوال پارچهسی کبی سوروکلهیه سوروکلهیه آلوب

کیتمه دیلریمی ؟ لکن بونلرک هیچ بری اوجو جوغک اولومی
قدر مدهش ومهیچ دکلدی. یاوروجق « تسلیم ! تسلیم ! »
دییهده باغیردی ایدی . هیچ تسلیم ! دییهن ادام اولدیریلیرمی ؟
قائمقام بک ، بوسبوتون سیکیرلندی :

— رجا ایدرم ، شوقی أفندی ، ملاحظاتکزی کندیکزه
صاقلا بیکز وافاداتکزه براقدیفکز نقطه دن باشلا بیکز . دیدی .
— افاداتم ... اوت ، اوت ، زرده برامشدم ؟ ها ... بن
بوفیصیتیلری ایشیدیر ایشتمز یواشجه پنجره می فاپادم . یولک
اوستنده کی کورولتولر ، هایقیریشمه لر یکیدن چوغالغه باشلامشدی .
قادین وارلک سسلری ، تورکجه ، روجه بری برینه قاریشوردی .
اک زیاده شوکلهری ایشیدییوردم : « دور ، یورو ! چیتار ...
هایدی ، هایدی ... چابوق . غاموطو ! وزه ایسته لیو ! آلدو ،
آرخته ! آمان اللهم ، آل ، آل ، . . . ایاغی اوپیم ، جامی
باغیشلا ! » و پنجره مک دمیر قانادلری آرقه سنده تیر تیر
تیرم یوردم . صباحه قارشى برده باقدم که بوسسلر وبوسوزلر
کبی قاریشیق بر خلق یولک اوستندن آقوب کیدیور . سونکولو
یونان عسکرلری آره سنده باشی آچیق قادینلر ، صاریقلری
بو یونلرینه دولامش اداملر ، یالین آیاق چوجقلر بر قاصیرغه نک
یایدینی کردبادلر حالنده توزی دومانه قاترق قوشوشیورلردی .
بو قلابلغک آره سنده بعضاً یره دوشه ندر اولیوردی . او وقت
سونکولو ع- کیرلردن بری کیری یه قالیور ، بودوشه نی تکمه له یرک

توفنگينك ديجيكي ايله اورم رق قالدیرمغه چالیشیوردی. بعضیلری
 قالقه میوردی و غامو طو تورقوس ! تسکیر لریله بش اون یرندن
 سونکوله نوب قالیوردی. بن چیققدن صوکره یولک اوستنده
 بویله قاچ تانه سننه راست کلدیم : برچوجق کبی بوزولمش یاتان
 صاحدری قینه لی نینه لر والی یاراسنک اوستنه یایشمش قلمش ،
 کوزلری یاری آچیق یکیت دلیقانلیلر کوردیم . لکن بونلر
 آرسنده نک آجیقلیسی او « تسلیم ! تسلیم ! » دیه باغیران قیز
 چوجقنک جسدی ایدی... یاوروجق یره آتیشمش ، چیکنه نمش
 کاغدن بربک کیدی... بردنبره زمدن چیقدیلر ، بیلمیورم ،
 داغ طرفندن کلدیلر ظن ایدم ، بزم قلنک آرقه سندن چیقدیلر ؛
 آناسی آلدن طومش قوشیورلردی . تام باغک اورته سننه
 کلدکلری زمان یونان عسکرلرینی کوردیلر و کری به دونوب ،
 کلدیکلری طرفه دوغری قوشمغه باشلادیلر . اوزمان یولده کی
 قالابالقدن بر سونکولو کاوور آریلیدی ؛ باغک ایچینه آتلادی
 وتورکجه دور ! دور ! دیه باغیرارق آرقه لرینه دوشدی . هان
 هلنک آرقه طرفنده کی پنجه به سکیرتم ؛ باقدم که ، آناسی آلدن
 طومش سوزوکلویور ؛ باغ کو توکلرینک آرسنده دوشه قالقه ،
 دوشه قالقه کیدیورلر . لکن زده به ؛ ایشته آرقه لرندن قوشان
 یتیشیور ؛ ایشته یتیشدی ؛ الی اوزاتسه یاوروجقک آرمودصانی
 قدر ایجه بوینندن یا قالایه جق . . . فقط بوکا حاجت قالمادی ؛
 چوجق آناسنک الی براقدی ؛ دوندی ؛ قولرینی هوا به قالدیردی :

تسليم ! تسليم ! ديه باغيردى . سىكز دو قوز ياشنده يا وار
يا يوقدى ؛ لىكن ، اوقدر ضعيف ، اوقدر چلیمسز برشیدی که
ياشله ، جنسله ، ات و میگذدن انسانلقه هیچ بر علاقهسى يوق کبی
کورونیوردی ؛ بوتون وجودی بر یاپراق کبی تیره یوردی و سسی
بر جیوجیوک ، بر کوچوک قوشک سسنه بکزه یوردی . « تسليم !
تسليم ! » ديه باغیردی . بوتدیر نرهدن خاطرینه گلش ، بو گلینی
نرهدن او کر نمشدی ؟ بردن بره کوزلرمدن یاشلر بوشانیویردی .
اونک سونکولندیکنی بو یاشلرک آرقهسندن کوردم . یاوروجق
وجودینه باتان سونکودن دها کوچوکدی ، کندیسنی اولدیرن
آدامک بوزینه حیرتله باقیوردی . بر قاچ دفعه « آننه ! آننه ! »
دیه هایقیردی واورتهسندن قیریلان بر اینجه دال کبی ایی بوکلوم
بره یوارلاندى . «

ازمیردن بروسه‌یه قدر

فالح رفقی

پورنو اوڊ صوتڪ ڪيجهه

پورنو ۲۵ اپريل

سقاريا محاربه سندن پري غرب جهه سي استخبارات شعبه -
سنده چاليشان خالده اديب خانمڪ رفاقتده يارين صباح ازميردن
پروسهيه حرڪت ايديپورز . يولز مغنيسا ، آلا شهر ، عشاق ،
افيون و کوتاهيه دن ڪچيور . بو يولي ايڪي قسمه آيره بيليرز :
۱ - ازميردن آفيونه قدر ، ۲ - آفيوندن پروسهيه قدر .
برنجي قسم جنوبده رجعت ايدن يونان اردوسنڪ گذرڪاهي
ايدى . اونڪ ايچون اڪ زياده حرب ، يانغين و قتال آفتلرينه
اوغرايان خلقمز و قصبه لرمز غربى آناطوليناڪ بوپارچه سنده در .
ڪيم بيلير قاچ ڪون معموره انقاضي ايله انسان سفائى آراسنده
سياحت ايدو جڪز . ايچريدن ڪلن بتون يولجيدر ڪوره جڪمز
فاجعه نڪ دهشتيه اور پر مش برحالده در .
اردو ، يونان جنايتنى ڪوچى يتديجى قدر هر ڪسه دوپورمغه

چالیشيور، بزده بونیتده یز . واقعا بیلورزله یولزله بیوک هائهنک
آنحوق برکناری دوشیور . غربی آناتولیده ایسه اک کوچک کوی
بیله ظلمدن مصون قلامشدر .

...

بواقشام شهردن دون بر آرقداشمز شو فقره بی ا کلاتدی :
« چارشیده غزته جیلردن برینه راست کدم . بو سیاحتیه دایر
قونوشدق . بکاصوردی :

« — کوردکلریکزی فرانسهجه می نشر ایده جکسکنز ؟

« — خایر ، تورکجه !

« — بیهوده اذیت ای دیورسکنز ... دردیمیزی تورکلرک
بیامسنده نه فائده وار ؟ هر تورلو واسطه ایله ابتدا اوروبالیله
آ کلاتملی یز . »

بوملاحظه بلکه سیاسیدز ، فقط دوغرو دکلدز . دجبابالذات
بز ، سقاریا قیلردن تا آق دکیز و مرمره ساحلرینه قدر ،
وسطی و غربی آناتولینک باشندن کچن فاجعه بی بیلورمی یز ؟
کرچه هرکس اوج یحوق سنه دتبری ظلم حقایله ری ایشیتدی ،
فقط دکل خلق ، کزیده لر آره سننده بیله تورک ملتک بویوک
ودرین اضطرانی تمامیه طامیش اولانلر نه قدر ازدر ! دون
کوزمزله کوردیکمز شیلردن بوکون کندیله رینه بحث ایتدیکمز
کیمبهر دونوق برحیرتله یوزمزه باقیور ،
— یازیق ، بوقدرینی بیامه یوردق ، دیورلر .

« غاندی » ، هند مظلوملرینه : « اضطرابمز ایچنده بیقانهرق
تمیزله نلم ، سلاحمز ، کندمی الممزدرد ! » دییوردی . تورک
مجاهده سنکده حق ، قوتی ، منطقی و کوزالکی بو مظلومیتده
دکلی در ؟ بزده اوزون مدت روحزری کندی اضطرابمز ایچنده
بیقامغه محتاجز .

بوواضطرابک تاریخی اوزاق سنه لک قارا کافنه قاریشیور .
طونه اوتلرنده روس و نسه اردولرینه مغلوب اولدیغمز زماندن
بری ، هر استیلانک پیشندن یانغین ، قنال و هجرت کلدی .
اسکی سلطنت سرحدلریله مریچ و چتالجه آره سنده یانان
تورک کویلرینک حساب کیم بیلور ، ساطیردن کچن تورک
قربانلرینک عددی کیمک خاطر نده در ؟

بزمله حرب ایدن خریستان قوملر غیب ایتدی کمز طوپراق ندرده
یالکمز تورک حاکمیتنه دکل ، تورک ملتته نهایت ویرمک ایسته .
مشلر در . طونه تورکلکندن نه قالدی ؟ تسالیا بوکا شاهد دکلی در ؟
حالا صربستان ایچلرندن استانبول ریختمنه مهاجر آقیور ،
بیچون ؟

اوروباده کی الکالری میزی استیلا ایدن کوچک ، بوپوک بتون
دولتله عینی اصولی طوتدیله . صلح ، اردولر آره سنده حربه نهایت
ویردی ؛ فقط جنایت ، تورک کویندن و کویلو سندن اثر قلماینجیه
قدر دوام ایتدی . برعصردن فضلدر طونه دن مرمره یه دوغرو

فاصله سبز بر عجبرت سیلی آقیور . شیمدی بن ، از میرک آره صره
 اولو قوقولری اسن بر گوشه سنده شو سطرلری یازدیغ ائاده ،
 ماکدونیا و بالقان تورکلری ینه جنایتله بوغوشیور . بوغوشیور ،
 سوزی افتادر . هر تورک بو اوشاق ملنلره صره سیله حریتی ،
 مالنی ، طوپراغنی ، اوچاغنی و نهایت جان و یرمکه محکومدر .
 وقتله الکار کچی چفتلکارده عمر سورن بکزاده لر ، شیمدی
 آنا طوپراغک هواسندن تنفس ایتمک حقنه بیه مالک دکدر لر .
 دنیاده هانسی هانله ، اوروپا تورکلرینک ماجراسی قدر اوزون
 و آجیقلی اولمشدر ؟ بوتون بر عصر ، او بویوک تورک وطنک
 یانغین غولریله آیدینلق و کولگری طوپراغک یدی قات دیندن
 سوکولن تورک عنصرینک لعنت و استمداد سسلریله دولودر .
 بالقان حربنک قانلی کونلرنده ایدی ، راجی افندی اسمنده
 بر مفتنک اسکی زغرهده کی ۹۳ قلالرینه دائر بر رساله سنی
 او قومشیدم . سنه لر چکدی ، بو رساله نک خاطرده سنی ایچنده
 اونولماز بر کوهل یاره سی کچی طاشیورم . راجی افندی میلیونلر
 ایچنده بر تک سیرجیدر . اسکی زغره اوروپاده کی عثمانلی سلطنتنک
 جغرافیاسی ایچنده بر خریطه نقطه سیدر . اسکی زغره بو قدر
 چکدی ایسه ، طونه نک ایلری سنده کری سنده بونجه ایالتلر ،
 بوتون ماکدونیا ، بوتون روم ایلی نه چکدی ؟ بز بو فاجعه یه دائر
 نه بیلیورز ، نه یازدق ونه اوقودق ؟ انسان ظن ایدرکه یا اونلر
 تورک دکندی ، یا بز تورک دکلز .

بر کون اوچ آرقداش عسکر لکدن استعفا ایدن و خصوصی
ایشلریله اوغراشان بر انکلیز ضابطی ایله قونوشیوردق . بو ذات
تورک دعواسنی طوتان نادر اجنیدلردندی . آره مزده بر آوووت
دیدى ۵ ، ۵ :

— بیلورمیسکز ، نه ایستورم ؟ یونان جنایتلرینه عاقد
بتون وثیقه لری طویلامق و لوندره خارجیه نظارتنه کیدرک نه قدر
آلداندقلرن کنیدلرینه اثبات ایتک ...
ضابط کولدی ..

— ۹۳ وقایعک تفرعانی سز بیلورمیسکز ؛ شبهه سز بر چوقه
حکایه لر ایشیتیمشسکزدر . فقط بولغارستانده اوغرا دیغکز
فلاکتک اک دوغرو واک فضله تقصیلاتی لوندره خارجیه نظارتی
دوسیه لرنده در ، دیدى .

دوشوندمکه ، دیمک بر کون ایجاب ایدرسه ، بزم طانیادیغمز
او مظلومیت هر هانکی بر انکلیز خارجیه ناظرینک هر هانکی
بر سیاست ایشنده قوتی تشکیل ایده جکدر .

...

غربی آناطولینک جنایتی بو عصر دیده فاجعه نك دکیز آشیری
دوامندن باشقه برشی دکدر . اوچ بحق سنه اول از میر ریختمنه
چیقانلر تسالیا قتللری ایدی . حرب یونان اردوسنک ایکنجی
درجه ده وظیفه سی ایدی : ونزیه کیتدیه یاقق ، صوقق و قتل
ایتک ایچون کیتدی .

اشته یارین صباح شفقله برابر بروسهیه دوغرو بویانغین ،
یغما و قتال حکایه لینی دیکله مکه کیدیوروز . غربی آناتولینک
اضطرابی بتون تورک و انسان اولانلرک اضطرابیدر . همیزک
حس ایده جک فلبمز وار ، بیلعلی یزکه حس ایدیله جک عظیم بر
اضطرابمز واردر .

بومکتوبلر هائله بی اکلتمق ادعاسنده دکدر . فقط یرینی
کوستریوروز: کچدیگمز و کچه دیگمز ، کوردیگمز و کورمه دیگمز
خرابه لره کیدیگمز ؛ شهر و کویلیگمزک اتقاضی آره سنده ، کسین
آنلرک یالین آباق چوجقلرله ، یانان چوجقلرک چپلاق آنلریله
قونوشیگمز ؛ آناتولی قاجعه سی اوکنده بزى حجاب و ذلتن
قورتاره بیله جک یکنه تسلی ، آه ایدرک آنکلاتان مظلوملری
آغلایه رق دیکله مک ، چوجغمز کسيلمش و آنامز یاقيلمش کبی
مضطرب اولمقدر .

ازمیر اشغالندن بری بر چوق محررلر و خطیبلر یونان
یونان استیلاسی و طنک بغرینه صاپلامش برخنچره بگز تدیله .
بوخنچر کچن سنه و طنک قابی ظن اولونان یره قدر یاقلاشدی
و سقاریا ظفرندن اعتباراً یواش یواش ، صیریلا صیریلا ، اتمزک
ایچنده قیوریلارق ، قبضه سی و چاییکی تورک قانیله قیب قیرمزی ،
چیقدی . بویوک آجی روحوزه قوت ویردی ، فقط بغریمزدن
یاره لی یز . ظفرک و انتقامک حرارتی ایچنده صیریسی دویمادیغمز .
بویاره دریندر و سنه لجه تداوی ایلمک ایستر .

بزی مقدراته بيله غلبه ايتدين عزم و اراده مزى و بتون
فضيلتلىر مزى بويارنك تداويسنه حصر اتملى يز . بر چوق
كىمسلىرى ياسه دوشورن بوخرابى، اوج بچق سنه اول انك قوتلى
ايمانلىرى بيله صارصمش كى كورونن نكبتدن دها و خيم دكادر
و آرتق هيچ بر شى بزم ايچون قازانديغمز ظفردن دها كوچ
لاولمايه جقدر .

مغیسا خرابه لرنده

مغیسا ۲۷ اپریل

بور نوادین صباح وقتی چیققدق . مغیسا اوواسته واردیمیز
زمان کونش باتمق اوزره ایدی . وانعا ازمیردن مغیسیایه دها
کسدرمه بریول وار، فقط بز، برچوق یا تمش کویرله طور غودلیدن
کچن اوزون ودولاشیق یولی ترجیح ایتدک .
بوتون شوسه بویجه صیق صیق عربه ، اوتوموبیل و مالز مه
انقاضنه تصادف ایدیوروز . یوللرده انسان ، آت و دوه لشری
نادر دهلدر . برچوق خندقار قورومش جسدلرله دولو... بعضاً
تعفن یوزندن اوزون مدت تنفس ایده میوروز . ظن ایدلیرکه
شاهلا تمش ظفر حالا دکیزه دوغری قوشیور ، هر شیک توزلی
وچیکنه تمش منظره سنده اویله سسز ، اورنک بر حال وار .
اگر یولاز هپ بویله دوام ایتسه استیلا و جنایتک بو قورقونج
سفالنه مرحمت بیله ایده جکیز ، فقط ایشته اوزاقدن ، آغاچلر

آرەسەندە غیب اولمش برطاش و کرپیج بیغیندن اسکیمش
بریانیغینک قوقولری کلیور .
ایشته صوفیلر . . . چشمه یالاغنده اوینایان برچوجغه
صوریورز :

— قاچ اویکنز یاندی ؟

— برمحله مزى یاقدیلر . .

— کیم یاقدی ؟

— پارسادن کلن رومار یاقدی ، کاوورک عسکری ده یغما
یابدی . آت ، صیغیر ، هپنی کوتوردیلر . ملت داغه قاچدی ،
سواری یتشججه ایندک .

آفیون بوزغونندن اردومز کلنجه یه قدر همان بتون کویولر
آچ ، چیلاق داغلرده وقورولرده یاشامشلردر . یونان اردوسییه
یرلی خرسیتیانلرک بسط برپر و غراملری واردی : یاقق ، صومق
واولدیرمک . . . دیکله مکّه تحمل ایدهمدیکمز قادین فاجعه لریله
اشکنجه لری حسابه قاتما یورم . بواوچ امتخاندن قورتولایانلر
قورقووددهشتدن بیومش کوزلرله بزداقیور . همان هپسی مسکنسز ،
امکنسز ، پاره سز ، حیوانسز و اشیا سزدر .

قامیونت برمدت صکره باشقه برکرپیج خرابه دن کچیور ،
بوزاسی پارسادر . قامیونته تک ارقه سنده بریکن اختیار کنج ،
قادین آرته کوی خلقندن عینی جوابلری آلیورز :

— بزده ایکی یوز او یاندی . سوقاقده اوچ آدم بولوب

اولدیردیلر. هیچ حیوانمزیوق. بتون پاره لر مزی آلوب کوتوردیلر.
اهالی داغه بایره قچدی. خرس تیانلر کاوور عسکر یله برابر
کیتدیلر.

خنده خانم بدبختلری تسلی ایتکه اوغراشیور، نقیه خانم
نوط طوتیور. هپسی امید ایچنده در. کیم بیایر بزم ارقه مزدن
نه بکله یه جکلر؟ واقعا هپمز وعد ایدیوروز:

— هیچ مراق ایته ییکز، یونانلیلر مللری قاجیرامادیلر.
هپ اردونک النده در. یقینده کلوب سزه داغیته جکلر. بوفیش
آچقده قالمایه جقسکز، بزسه استانبولدن اشیا کوندره جکز.
— یا ییه جک؟ یا تخملق؟

هرکسک دردی بودر. زیرا بوسنه کی محصوللری تمام یله
یا تمشدر. بوسنه یا شاه بیلمک ایچون ییکه، کله جک سنه اولمه. ان
ایچون اتمکه محتاجدرلر.

پارسادن چیمیوردق. یان سو قلدردن برنده یالین قات براوک
پنجره سی آچیندی، اورتولی برقادین باشی کوروندی، سو کره
اسکلت کبی ایکی ال بزه دوغری اوزاندی، قامیونت بوزوق
قلدیرمه اوستنده چالقانیرکن خینچقریقلی برقادین سسی دویدم:
— ربم، سکا شکر!

ایچمزه قصبه نی اسکیدن کورنلر وار،

بـ بيلير ميسكز ، بوراسى غربى آناطولينك اك معمور
قضالردندى . يازيق .. هنيچ برشى يوق ...

فقط قصبه يه بارين كله جگمز ايچون مغنيسا يولنه دوندك .
محاز به نك صوك كونلر نده بزمر وجه مترجمنك غاعله غز تهلر ندن ترجه
ايتديكي بر حوادث خاطر مه كلدى . او آقشام بو حوادث غز تهنات
ايلك تحيفه سنده يونان هز يمتنه عايد خبرلرله بر ابر چيقمشدى :
مغنيسا يانيور .

ازميره چيقار چيقماز يعقوبله قونوشمغه كان مغنيسا ايليره
صور مشيدم :

— مغنيسا نه قدر ياندى ؟

بر اختيار باشنى صاللا يه رق جواب ويردى :

— طاش اوستنده طاش يوق !

شيمدى مغنيسا خرابه لرينه دوغرو ، باغلرله اورتولمش
اووددن كچيورز . طبيعت او قدر سسسز ويشيل كه انسان بر ايكى
ساعت صو كره آلتش بيك نفوسلى اسكى ويوك بر شهرك فاجعه سيلاه
قارشيلاشه جفنه كوچ اينانيور .

غلز آره سنده يفما و تخريب ايداش قوللر وكوشكار وار .
يعتوبدن باغ بوزومنده مغنيسا ايلرك بوراده ياديفنى شنلك حكايه -
لرينى ديكلاه بورز . ايكى طرفدن اش تفنلرى كليور .

براز صو ايچمك ايچون آق بيكارك باشنده قاميونه دن ايندك .
براز اوته مزده بر آت جسدى وار ، چقيق كميكلرينك اوستنده

توزلی دریمی بر بز یارجه سی کچی بوروشوق .. مغنیسا داغناک
دیندن صیران منبع صوین برومزی طیقایه رق ایچمه بیلیورز .
اسی مغنیسا قوناغلی نیک کوچش انقازی اوستدن کهرک ،
یانغین یرلری آرسنده نصلسه قورتولش بر اوه مسافر اولدق .
یانغین قوقولری ایچنده اوطوریورز . صاغده صولده ، آرقده
اوکده شهرک اولوسی یاتیور .

چوجنلغنی وکنجکلکنک بر چوق -- سنلرینی بوراده کچین
یعقوب ، یوزی صاب صاری ، اطرافده خاطرملرینی آریور ،
— بن بوراسنی طانیابورم ، بوراسی مغنیسا دکل ، مغنیسا
بق ، دیدی .

دها اشیامزله اوغراشیرکن اولک کنج صاحبی بزده اردومزله
برابر عودت ایتدکن صوکرده ، باغچه سنده نذیه تصادف ایتدیکنی
آکلاتدی :

— ایکی ارهک نعشی واردی ، کیم اولدق لرینی طانیه مادم .
شوراجقده ، حوضک کنارنده بر کبه قادینک قارتی یارمشر ،
یدی سکز آیلق چوجغنی چیقارمشر ، بو آوویچ قدر یاوررده
بیله سونکو یارده سی اولدیغنی کوزمله کورددم .

یانغین و قتال فاجعه لرین یازمق ایچون ایکی اسلوبدن برین
ایستردم : یاراجی افندیکن اسلوبی ، یا بوکیجه کیچ وقته قدر ،
چیلایق بر صوفده ، بزده باشارندن کچی -- بوله یین مغنیسا قادینلرینک

اسلوبی . هیچ برسان ، مغنیسا الیبرک اضطراری آکلاتق اینون
بوقادینلرک تحکیه سی قدر قوتلی اولاماز .

مغنیسا بر صالی صباحدن پنجشنبه گونه قدر ایکی کون
ایکی کیجه یاندی . خاتک فلا کتدن دها اول خبری واردی .
فقط نه قاجق ، نه قورومتق ممکندی .

اشرافدن بری دکر مننده چایشان سوقراط اسمنده بررومه
قونوشیور . سوقراط عائله سی ازمیره کوتورمک اوزره ایدی .
بوذات دیورکه :

— عائله کی بوراده براق ، سزک عسکر کیدرکن بزی حمایه
ایت ، بز میکیلر کلدیخی وقت بن سنی قورتاریم .
سوقراط :

— شاشقین ، نه یاپیورسک : مملکت خریطه سی یاپدیله .
یانغین مأمورلری بیله تعیین اولوندی ، قاجه بیلیرسه ک سن ده
قاج ! جوابی ویریور .

فقط یونانلر هیچ کیمسه یی شهردن چیقارما یوردی ، زیرا
مغنیسا یانه جق ، صویولاجق و قتل ایدیه جکدی .
کوز یاشلری حالا قورومامش بر قادینک حکایه سی
دیگه یورز :

افندیله مزله اوه طوپلانداق . پنجره دن باقدم ، یونانلیر

چکور . او طہدہ کبلرہ دیدم کہ: « بزم اولریمز بیوک، بزی خراب
ایده جتلر ! » بر از سو کرہ چارشیدہ یانغین اولدیغنی دویدق ،
برده نہ کورہیم؟ ارقہ مزدن آتش کاور . اورادن چیقارق نفوس
کاتبنک اوینہ قاپاندق . قوماندان بلدیہنک بالقوننہ ایدی . افندی
بزہ: « قورقما بیکز ، بن یارہ ویررم ! » دیدی . فقط یولدن چکلر
اود هجوم ایتدیلر ارککلر بودورومہ قاچدی . خرستیان ،
عسکر قویمزده کی پارہ لری آلدیلر . جنت زادہنک پارہ سی یوقدی ،
او کمزده سونکولہ بیور دیلر . طاشچی زادہنک حرمنی : « صاری
ایرا . . صاری ایرا ! » دیسہ باغیردرق چاقلہ قورقوتدیلر ،
سویدیلر . برده باقدق کہ اوی ده آتشلہ یہ چکلر . یاز ککلر مز؟
آمان الله ، دہا کیزلی قابالی نہ مز قالدی ایسہ اونلری ده ویردرک
افندیلری بودورومدن چیقاردق . بریسی اختیاردی ، چابوق
داورانوب چیقامادی ، اورا جقدہ سونکویالہ ووردیلر ، سو کرہ
استاسیونہ کتدک ، « داغہ چیقارسہ کز سزی کسز ! » دیدیلر ،
بیکلر جہ کشی حیوان واغونلرینہ طیقیلدق ، آچ صوسز بزی
از میرہ کوتوردیلر ، منمن بوغازندہ اوستمزہ آتش اولدی ،
کیملر اولدی ، بلمہ یورز .

یا عرض فاجعلری ؟ بتون شهرلر وکویلر بو بحث کلدیکی
وقت صوصیور . زیر ایشایان قادینلر وقیزلر ایچون بو فجعہ
سونکو یارہ سی کی دکلدر . با کردنک ، دولان ویا زوجہنک
حیاتندہ بر لیکہ کی قالیور . یولده اون اوچ ، اون درت یاشندہ

بر کویلو چو جنی ابه قونوشیوردق . « نشانک واری ؟ » دیه
صوردق :

— واردی ، اما ..

— شیمدی یوقی ؟

— نشانیمه کاوور دو قوندی .

اونک ایچون قادیئر و قیزلر بو اضطرابلرینی اکلایمغه دک ،
اونو تدریمغه چالیشیور .

چیلایق صوفهک بر سدیرنده بز او طور ییورز ، قارشیمزده
یالین آیاق ، پاچاوره لره بور وئمش مغنیا قادیئر وار ککبری
وار . حکایه لر بو مغنیا کیجه سنی بر کابوسه چویردی . اولوم
و آتش ایچنده محبوس کی یز . فقط مغنیا ، قاچ کون ، آلتش بیک
کشی ایچون بویه قورقونج بر زنداندی . اولوم اوده ، سواقده ،
هواده و طوپراقده واردی .

یوقاریده کی ماجرای طاشچی زادهک حریمی تماملادی :

— یانغین بو یودی ، اوی بر اقوب قاچیوردم . کاوورلر
اوستمزده کلدی . کیمز دیشاریده ، کیمز ایچریده قالدق .
سواقده اوکمزه ساحلی عسکرلر چیقدی ، ارقه مده اوی یانغین
صاردی . ایچارمنی بر روم بز تکرار اوه صوقدی لر ، قولتوغنده کی
ایشایی آلدیلر ، « یاره چیقار ! » دیه همه ایتدی لر ، یانمه ایکی
قیز واردی ، المدن آلمق ایسته مزلرمی ؟ آغلادم ، یالواردم ،
« برمه دم . آره مزده کی از ککبری کوزمزه اوکنده قورشونبه

اولدیردیلر . بری یازملى قلدى ، « بنی قوتار .. بنی کوتور ! »
دییه اتکمه صاریلیوردی . زهیه کوتوریم ، نصل کوتوریم ؟
قیزلری ینه قافلهدن آیردیلر . « یاتکرار عسکر چیقارده یاز
ایسترسه نه یاهیم ؟ » دیدم . « دیمتری صویدی ، دیرسک ! »
دیدى . اکر سواریمز قیرتیق درهده یونان عسکرینی راستلا -
مهسیدی ، داغه چیقوب بتون قاجاق اهالی نی کسه جکلردی .
صول طرفده اسکی عبالی ، آیاغی چییلاق براختیار وار . یوزندن
وطورندن کشتی زاده اولدینی بللی . ایکیده بر :

— اونیدی قورنهلی قوناغم یاندی ، صیرتمده بی عبا غزیت ،
آیاغمه برچفت چوراب بولامیورم ، دییور .

ایرتسی صباح بلدیهدا رهنده شهرک بتون اشراف واعیانی
طوبلانمشدی . اسکی بربلدنک عصر دیده کوکاری اوسانده
یتیشن بوخندانلر شاشیرمش ، حیاندن اورکمش برحالده ایدیلر .
کیمی الهی ، کیمی آلتش باشنده ایدی . اکثریسی صولک کوملکرینه
وصول چوجقلمینه قدر مال و جان زیانمه اوغرامشلردر . شیجدی
خرابه نك بوواسع اورته سنده نه یاهه جقلمز ؟

قره عثمان عالمسنک بتون قالدینلرینی ایکی اوچ اوطهنک
ایچنده ، یازمیز ، اشیامیز ، ارککسز ، یازی آچ بولوق . بو
عالمدن برذات ، کامل افندی ، یازملى باجاغنی سورویهرک یانمزه
کلدی و بزه قیزیل هائله نی برکوشه سندن دها کوستردی :
— بن اومده آرادیلر ، قاجدم . چهارشنبه کیجه سی قرق قدر

قازین، چوجق بر اوه طوپلانلق . ارکک اولارق بجه قتم پدره
واردی . کیجهنی قورقو ایچنده کچردک . اودرت یول آغزیده
ایدی، بر آرهلق کوردک که خسروپاشا محاسبی قادینلری قاجیور ،
هرکوشه دن درت نهر چیقیور وقادینلرله چوجقلره قورشون
آبیور . قارشنی بولدن روم وارمنی اوتوز خرستیان المرنده
بومبالرله کوزوکدی . بش آتسی بزم اوه دوغروکلدی ، بتون
سوقاغی طوندیلر . عائیه : « قاجالم ! » دیم . باغچه دیواری
ییتدق ، یاندهکی عرصیه کلک . بر طرفدن یاغین بتشدی ،
ایکنجی دیواری دلک ، دها بیوک بر عرصیه چیتدق . فقط
بوراسی کوپریدن کورونیوردی ، اوستمزه آتش ایده جکلردی .
قادینلری ایکی اوطهلی بر اوده اولدیردق . خرستیانلر هر کوردهرینه
سلاح آتمغه باشلا دیلر ، بن باجامدن ووزوللم ، سورونه سورونه
اوه جان آتم . قارشنی اولره بنزین دوکیورلردی ، علو هریانی
ساردی . اوصرده بر قاج عائیه دها بزم بولوندیغمز یره قوشدیلر ،
بعضیلری کندیلرینی چابه آتدی ، بدلیقانی کوپریده عائیه سندن
درت کشی ایله ووزولمش ، بو کندن یارملی اولان یاتمز کلدی ،
نهایت ایکی بونانی پیدا اولدی ، « سزی استاسیونه کوتوره جکر : »
دیهه بزی اوکلرینه قادیلر . عائیه نک ارقه سنده سورونه رت
استاسیونه کلک ، فقط فرانسز همشیره در امداد یتشدی ، بزی مکته
آلدیلر . بو مکتب ایکی یوز کشی نی حمایه ایتدی .

بوراده فرانسز همشیره لرینک اولوم قورقوبی ایچنده

کوستردیکی شفقتی یازاتک ایسته یورم. آردصره بر یونانی المده
قواناق و بومبا ایله کلیور ،

بوراده تورک وار، سزچکیلکز، بوتورکاری یاقه جغز !
دیوردی .

ازکارنده بر ریتیم ایله، قوللرینی آچش، بنانک اطر افنده بکله شبور
لردی . یانان مغنیسان آتسه آتیلان قادینلرک، وورولان چوجقملرک
آوازه سی کلیوردی . خلق سسونکو چنبرلرینی یاردرق اووده
قچیور ، آنالر یازدی چوجقملرینی چیکینه یور، بتون رعائتدن
صاغ قالمش تک بر انسان گاه یانان شهره ، گاه فرار ایدن غلبه لغه
دونه رک صاحنی یولیوردی .

بوآنساده یونان قوماندانی بلدییه تک بالقوننده ایدی . آردصره
کور سسی دویولیور : « شوکا بر سونکو دها وور ، اینی
اونه دی... » یاخود : « شو اوه دها بیزین دوک، اینی یانمادی ! »
و پخشنه کونی قوجه مغنیسا آرتق برطاش وکول ییغینی ایدی .

کیجه ، مهتاب وار . پنجره دن بیسوک و کنیش خرابیه
باقیورم . کچن مهتابده بوراسی بر شهردی . وکیم دیردی ، که
بوگون ، او مهایدن بر آی سوکرده ، بز مغنیساده بولونه جغز .
بو شوق مغنیسا هواسنده تنفس ایتمک ایسته یورم ، جگر لرمی
بامش و متعفن شیلرک کسکین قوقولری یافیور .

کچن مهتابده تعرض باشلادیغی وقت مغنیسایلرکله جان عسکر

ایچون حلوا ضیافتلری نذر ایتشدردی. هر کس بو شهر آیین اشون
براز پاره آبرییور، کنج قیزلر کیزلی کیزلی، تورک بایرانی
دیکوردی. شیمدی انز نکیکن مغنیسالی بر دیلم اکمه محتاجدره،
شیمدی کنج قیزلر بایراق بولسهلر، آرز آلتنده تیرهین
وجودلرینی اورته جکلز، وآلتش بیک نفوسدن آرتان آچ،
چیلاق انسانلر، بومهباده، قوناقلرینک و اوجقلرینک افقازی
ایچنده اویولمش قووقلرنده یاشیور.

بو نجه انساندن کیمسر یاندی و کیملر اولدر؟ مغنیسانک قیچ
شیمدی، قیچ یاره لیبی وار؛ اوطوردیغمز اولک دغجه سنده
بولدقلری قازنی یاریلمش و دوغما یان چو بنی پارچالاش کبه قادین
کیمدی، کیمک قاریسی و یا آتسه بی یا خود قیزی ایدی؛ آتشد
یانارق قارارش جسدلر ارککمی، قادیخی، هانکی جنسندن،
هانکی عائلهدندر؛ هر یانان شهر و قصبه خلقی آتش، قورشون
وسونکو چنبرینی یارارق داغه اووهیه قچدی، بونلردن قفله
قفله مجهول استقامتله کوندربیلندر وار، بو قافلر نه اولدی،
کیملر حیاتده، کیملر دکلدرد؛ اگر از میرده ایسهلر نیچون گله دیلر؛
اگر آتسه ده ایسهلر... فقط یونانلیلر کندی حیاتلرینی بیله
قورتارامه دیلر، بزه دشمن صاندیغمز دکیز، ظفرک متفیق
اولدی: ساحنه دو کوان یونانلیلر آق دکیزی نامتناهی برسدکی
اوکلرینه دیکیلمش بولدیلر.

«ايرمن دوق»، قريه چيقيشلىرى كېي، دكيزه دو كولو شلارنى ده
سيرايتىدى .

اوكله يه دوغرو شهر ك انقازى آره سنده يونان اسيرلرينك
آجديغى دار سوقاقلردن كچهر ك مغنيسايى ترك ايتك . قصبه نك
نهایتنه دوغرو اختيار بر قادين يانمزه سوقولدى . بزي تقدیس
ايدركې اللرى آچيور ،
— هله شكر بو كونلرى كوردك، بز يانغينسزده راضى يز .
جانمزه راضى يز ...

كوكم قيراش، بكا، بلكه بتون عمر مه سوردك بر اضطرانك
آجيسنى طانديرمش اولان مغنيسايه دونيورم ، چيلاق منزه ترك
اسكلتلىرى ، خراهنك وسفالتك استمدادى كېي ، هواده تجرد
ايديور .

قصبه خرابه لرنده

قصبه ۲۸ ایلول

— کیجه لری نه یاییورسکز؟

آلتی طاش، اوستی جاتیسز، بیقیق بر دیوارک گوشه سندن
ایکی چوجق باشی دها چیقیور. اختیار قالدین، میکلی وباردلی
الدرینی آچهرق جواب ویردی:

— هیچ قورو طوپراغک اوستنده آغلاشیورز.

— قائمقامکز وارمی؟

— وار.. بزه بابا کی باقیور..

— نه ییورسکز؟

— هیچ... چی بغدادی.. دکیمن نروده؟ اوجاق نروده؟

قاب نروده؟

قصبه خرابه سنٹ مدخنده یز.

بیکباشی احمد حمدی بک بوراده شیمدیلاک قائمقامق وظیفه سیند.

مشغول. بزه براز معلومات ویردی:

— قصبه صوصام، پاموق واوزوم تجارت يوزندن زنکين اولشدى . يکرمى بيک نفوسى واردى . شيمدى سکز بيک کشى وار کيمى اولدى ، کيمى داغيلدى ، هجرت ايتدى .. دقت ايدرسه کز سوقا قارده سکسانک قفسانلق بر چوق اختيارلر کورر سکز ، قصبه نك هواسى پک کوزلدر . فقط فاجعه مدهشدر ، ايسته کور يورر سکز ، نه قدر مسکن ، دکان ، بنا وار سه هپسى ياندى . اهالى پاره سز ، اشيا سز ، ييه جکسز وحيوان سزدر . ايلک کلدیکم کون سوقا قارده بر آدمک ، ديلسز لبي ، بکا اشارت ايتديکنى کوردم . مکر آچاق و صوسزلقندن سسى چيقما يوردى . بو آدم متقاعد بر ميرالايدي ، اوکنه راز ا کمک و صو قويدق ، کوچک بر چوجق کبي يواش يواش ييدى ، بر مدت صوکره سسى کلدى ، بزه دونه رنک : « — اللهه چوق شکر ، يکيدن دوغدم ! » ديدى . ساده او دتل ، هپسى يکيدن دوغديلر . ايسترسه کز بر قاچ ياره لي دیکله يکسز ...

قايدن بر نفر کيدى ، فقط بيکباشى بردنبره آجى بر خاطره ايله اويانه رق صورتى :

— کريدلينک حرمى ناصل ؟

— زواللى اولدى ..

— اولديمى ؟ .. [بزه دونه رنک] بيچاره قادين آغير ياردلى

ايدى .. شيمدى قوجه سندن ديکار سکز . علاج يوق ، دوقتور يوق ، ياردر اسكى . بيليم که نه ياپملى ؟ ايکي دوقتور مزواردى ،

خبر آلام که بو صباح کیتمشلر ... [حدت ایتدی] خسته
ویار دیلری یوز اوستی براقوب کیتک ... بو آدم لری اردویه
خبر ویره جکم .. [نفره براقچ اسم صایدی] شیمدی بونلری
بورایه کتیریکز ..

خفیف بر روز کار وار . قصبه نك کوزل هواسی یانیق بر
قووق ایله اسیور . پنجره دن باقیورم : براقواق آغاجنک اطرافه
جومه لهرک منادی بی دیکله یین قادینلر ، جوجقار و اختیارلر بی
اونوتدیلر بیله ... بر گوشه ده آغزی پارچه لاش براقادین یاریم
سلسله قونوشیور .

شیمدی قاپیدن برر برر جنایت شاهد لری کیردی .
خرستیان ویونانلیر قصبه یه بر صالی کونی [مغزیسانک یاندیغی
کون] آتش ویردیلر . آتش ، یغما ، صویغون و قتال ایی
کون ایی کیجه دوام ایتدی . بورا ده اولمکدن ویانمقدن
قورتولایلنلر ، آغلاشهرق باغریشهرق داغه بیره قاجدیلر
و پنجه نیه کونی اردومزله برابر قصبه نك هنوز توتن خرابه لرینه
عودت ایتدیلر .

ایشته بر کنج قادینک حکایه سنی نقل ایدیورم : « یاتغین
چوغالدی ، طباقخانه یه کیتک ، پنجه نیه صاحنه قدر خرستیانلر
برقاج دفعه هجوم ایتدیلر ، قاپینک اوکنده : « تسلیم اولک ،
یا قاجغز ! » دیورلردی . ارککلر دایاندی . نهایت پنجه نیه
کونی بورایده طوتوشدیردیلر ، صاعمدن صولمدن آتش

قويدیلر . آلت اوست اولدق ، « باره اتیکز .. باره لریکزی
ویریکزی ! » دییه قاپیلاری قیرزق اوستمزه یوردیلر ، پاکیزه
یارالاندی ، اللی یاشینده انامی اولدیردیلر . قردشم سیدیکی
دایاقدن شهید دوشدی .

ویارده سنک صیزیسی ایله دوداقلرینی چیکنه بهرک ایکلهدی :
— دو قوز آیلق حامله ایم .. زده دوغوره جنم؟ سورونیورز ..
اوت زده دوغوراجق؟ فصل دوغوراجق؟ حتی ییجون؟
کریدلی افندی هیچقریقنن کوکسی قوروش اولارق ایجری
کیردی . بو آدمک ماتمی ، عادتا بتون قصبه نك ماتمی ایدی .
اولا قاریسی یانانلر ، چوجنی اولنر بیله آجیور .
کسیک ، حسته و امیدسز برسسه آکلادی :

— بز یانغیندن قاجدق ، سکسان دو قسان یاشینده
آنامز ... یولده اطرافیزی چویردیلر ، اولانینه می ، صوکره
قاریمک تیزه سنی دویردیلر .. قاریمه : « سن کیت .. سن قاچ ! »
دیوردم ، « بن سنی براقیرده زده کیده رم ؟ » دییه بوخه
صارلدی ، بنی ووزوزلرکن انه بر اودون آلوب کنیدی مدافه یه
اوغراشدی .. اوده بنده یلرالاندق ، اوشیمدی اولدی ، بن
قالدم ..

عشقی و عرضی ایچون اولن به قادینک ، ماجراسنه همیز
ایلا یورز ، وزواللی کشج قوجه نك کوزلرندن حالا یاش کله بیایر ..

وسسی هیچقریقار بیه بوغوشه رق چیقور: « بن چون قالدیم...
او چون اولدی؟ »

اوطه نك هواسی اوزون مدت بو فاجعه ایله مشبوع قالدی،
تسلی ایچون بیله سس چیقارامادق .

رنجبر علی دیورکه: « یانغینی سوندورنلر ، اوله جکدر ،
دیدیلر ، کیمسه یانغینه صو آتامادی . بکا صالی کونی کادیلر .
قاجیمی چالدیلر ، آچادم ، کلیدی قیره رق پاره می آلدیلر .. سو کوره
ینه کادیلر ، « یاوروم یوق! » دیدم ، سمر ایسته دیلر ، « یوق ! »
دیدم ، قورشونله بنی ووردیلر . حاجی طاهری ده ووردیلر ، برده
قادین اولدیر دیلر ، آدی فاطمه خواجه ..

آلتش یاشنده منلا عمر ، اوده یاره لی : « بنی ، سن اختیار سئک ،
سکا برشی اولماز ، دییه قاپی اوکنده بکله تدیلردی ، کاور بنی ده
ووردی . »

یتمشک بر اختیار آغلایه آغلایه قاپیدن کیردی ، کوزنده
واوموزنده بر یاره سی وار ، فقط کوز یاشی بوندن دکلدر ، « او غلم
یاره لی ... او غلمی نه یاپه جغز ؟ » دیور .

دیکه دیکمز بو بد بختلر ، یاشایانلر در . یا اولنلر ؟ قصبه شهیدلرینک ده
صایینسی معلوم دکلدر . قائم مقام دیورکه :

— شمیدی یه قدر انقراض آلتندن یوزدن فضله نعلش چیقاردق .
کیم بیلیر دهانه قدر وار ؟ هله یوللرده تلف اولانلری هیچ
بیامه یورز .

ترن سسی دویولدجه چوجق، قادین وار ککلر استاسیونه
قوشوشیور : « ارککم کلدیمی ؟ ... قادیخه کلدیمی ؟ »

— همشیره کیمی بکه یورسک ؟

— ارککیمی ...

— ارککک از میرده می ؟

— بیلیم که ... کاوور ایشته او طرفه کوتوردی ..

زواللی قادین ، بواز ککک جسدی کیم بیئر هانسی خندقده
چورودی ، کیم بیلیر زرده یاندی ؟ بلکه بز اونکده تعفتنی
دویدق و پروتمزی طیقادق . کیم بیلیر بلکهده شو خرابه نك
برطاشی آلتنده، قاره وقورو برنعش حالنده در. اونی بولسه لر،
طانیه بیله جکمیسک ؟

شیمدی بتون غربی آناطولی خرابه لری ایچنده بیکلرجه
کشی استاسیونلرده ویا یوللر اوستنده برارکک یاخود برقادی نك
خبرینی صوریور ، هرکس بر برین آرایور .

قائمقام بك بزی یی انشاآته دوغرو کوتوردی . بانغیندن
یکرمی آتی کون سوکرده، بر طرفده کوللر آراسندن جسد چیقاران
اسیرلر، او بر طرفده موقت کر پیچ بار اقلر پایسور. هنوز هیچ بر طرفده
چالیشیلدیغنی کورمه دیکمز ایچون، قصبه قائممقامنك اثرینی حرمتله
سیر ایتدك . بوقائمقامك خصوصیتی شونده درکه قصبه لیلرک
اضطرابنی کندی اضطرابنی کبی نسه مشدر برتک املی وار :

عایشه ایله سن آطه بازارینه ایلك كادىككز زمان هانى يانكزده
كوچك يوزلى صاريشين بر ملازم واردى: احمد رفقى! طانيدك
دكلى؟ اوكا بولشه ويك ديرلردى. اون كشيك بر نيم متظلم
لاز قوتيله بكا مر بوطدى.

« عايشه يي اونكله حيوان اوستنده كوردىكم زمان نه اضطراب،
نه عذاب چكدم! عايشه نك اوكا ساده جه بر بويوك قردهش
شفقتى واردى، بيليوردم، بعضاً بوشفقت نيم قلمه ده س ايت ايدر؛
او كوچك ملازمى جانمى ويره جك قدر سوردم. بعضاً او يقوم قاچار
واو چوجنى پوصويه كتىروب اولدورمك ايچين پلان باباچق قدر
قيصقانچلقدن مضطرب اولوردم چوق زمان يو كسك سسله كندى
كنديمه :

« — بن دلى اولدم، بن چيلدردم، ديهه هايقىرديغ واقعدرم.
« صوكرا اوزواللى يي خندق يولنده چركسلر اولدريدى
زمان عايشه نك يالكز باشنه درت نعل كيتديكى كوني خاطر لار ميسك؟
اونى عايشه يردن بر چوجق كى قوللريله قالدريدنى زمان
وآرقداش لر اونى سديه نك ياننده آغلايه رق كتيريركن ايبي
حسك تاثيرى آتنده ايدم. قودورمش كى اولوي پارچالامق
ياخود جانمى اوكنچ وجودك ايچنه آقتوب :

« — عايشه ، سنك آغلادينك بوچوجغه ايسته بن جانمى
ويردم . او يشاسون ، سن آغلاما! ديهه بيلمك ايچين ياندم .
بوآراتق داغك تبه سته دوزرو ياقلاشيوردم . اوزاقرده

پاتالیاں بر شر اپنل براق اسمر هوانك اوستنده كى مائى كو كده
آشاعى به صارقان ييلدیز قندیللری كبی دوشیوردی . آناتولینك
بلند ، صاری داغئری آى ایشیغندن تترك بر رؤیا رنگنه
بورونمشلردی . داغك او كنده كى دوز او واده بیاض بردومانك
مائتراق هواسنده یارینكی ترتیبات ایچین ایلری به یاقلاشان
خاكی كتله لر حرک ایدیوردی . او كزده كى ترصد دوریننك
درین سپرنده ایكى خاكی كولىكه آیاقده دوریوردی .

احسان لاقبردیسنى كسدى ، ایلرله دی . سپره آتلادی .
اودوریدنه قارشیکى صره داغلرده دشمن حرکاتى ترصدایدركن
بن اوطوردم . ایچمده سنهلردن برى طیرماندیغ مدهش و كوزل
بر داغك ذروه سنه كمش كبی بر حس واردی . ایچمده كى
اضطرابمى ، سونجى بیامه یورم . هر نه ایسه او بر شاهقه ایدی .
اورادن آرتق بر آدیم دها بوقاری چیقامازدم . سپرده كى شو
ایجه ظریف كولىكه كلنجیه قدر بكلیه جك ، اونكه برابر شاهقه نك
صوك دقیقه لرینى یشابه جقدم . نه قدر قالدی بیلمه یورم . تله فونى
آلدى ، بو مختلف ایصسز اوزاق داغلك بزه طاند ذروه لرنده كى
آرقداشلرله قونوشدی . عسکر لرله سلاملاشدى ، دوندى ،
وبراقدینى یردن باشلادی . اونك ایچین حیات عایشه به تعلق
ایدن اضطراب وعشقم حكایه سیدی . بوتون ظاهرى وظیفه لری
رؤیا و شعورسز حرکتلردی . فقط بومنظره وبوكیج ، بر آن
اونده ایكى بنلكنن بر شراره طوتوشدیرم شدی :

— عایشه دن مستقل اولان یکانه حیم قلبیده آنجوق ،
آناطولی غیر منتظم حرکاتی قیروب منتظم اردو یابدینی زمان
اویاندی . بو، ازمیردن ، عایشه دن باشقه بر شیدی . بئلکمی
این اوکنده بر آز بولور کبی اولدم . حرب دوام ایتدیجه
عایشه نك ظلمی قلبیده تحفف ایتدی . او زمان عایشه اسکیشم رده
ایدی ، فقط حربدن صوکره کیوه اطرافنده کی وظیفه مه دوغجه
یکیدن داها متحکم ، داها چیلغین خسته اق نکس ایتدی .
قیصه بر مدت ایچین بر سفاهت آدمی اولدم ؛ ظن ایتدم که یشله
تهلیکه ایله اولهین بو آتش ظلمندن قوتلی ایچکیملر وضعی عشق لرله
قور تولورم .

« چادیرمه نه قدر ایچدم ! نه قدر یشیل کوزلی آتشی قوی
قیزلر طانیدم . نه قدر بر انجذابله آتش اطرافنده کی پروانه لر
کبی بو طوپراق و جنت قوقان قادینلر عضلی قوللری بونمه دولادیلر .
فقط هپسندن صوکره ینه عایشه حماسی داها قدر نله ، داها شتله
نکس ایتمش بولدم . او بو طوپراقدن ، کونشدن ، طبیعتدن کان
شیلرله مشترکدی . فقط بونلرک هپسندن باشقه ، اسمی قونوماش تماس
ایدله مش ، اکلشامامش اسراری واردی . نردن کلیوردی ؟ نه ایدی ؟
« اکلادم که عایشه نك مادیتنی خاطر لانان نه به تماس ایتسه م
عایشه اولمادیغنی اکلادیغ آن عایشه ایچین آرزوم ، عایشه ایچین
اشتیاقم آزیور ، قیاریوردی ! نهایت بر پاپاس کبی پرهیز کار
وایش ایچنده یشامغه قرار ویردم .

ایکنجی این اوکنده آلایک باشنده باشمی قورشونلره
اوزاترق اولوم بکله دم و کوکسمدن اولومک بیلدیرم کی کچدیکنی،
متریس نهده دوبارق بایلدیغیم آن هرشینک بیتمش اولدیغنی ظن
ایدیوردم .

« غائب ایتدیکم قاندن صیق صیق بایلدیوردم ، تمادیاً باشم
دونیوردی . خسته خانه نك عملیات ماصه سنه کنیردکاری زمان
تکرار بایلشم . بر آراق بیجمنی ، تماننی از بردن بیلدیکم ایکی
الک آلمه صفوق بزلق قویدیغنی ، دوداقلریمی صفوق صو ایله
ایصلا ندیغنی ، قولونیا قوقلاتدیغنی حس ایتدم . عایشه نك اللریخی
بیایرسك دگلی ، پیامی ؟ اوزون بیاض پارماقلرینك تماننده قوت
ویرن ، شفا ویرن برشی وارد . کوزلری قدر بو اللرکده .
سوق ایدن ، سکونت ویاخود حما تلقین ایدن بر تمانی وارد .
کوزلریمی بویوک برحظه آچدم . اطرافم قلو و نورم قوقیور ،
بیاض کوملکلی ، سیاه اورتولو برهمشیره اکیلشدی . باشنك
سیاه چرچوه سی آراسنده عایشه نك یوزی ، یشیل کوزلرنده
عمرمه کورمدیکم بر رقت و طائلیقله ، دوداقلرنده چوجغنی
سون بر آنانك درین ابتلا سیله یوزیمه باقیوردی . کوزلرندن
عایشه قلبمه آقیور ، اللری باشمی بوتون وارلغنی چکیوردی .
یمین ایدرم که بر آن اطرافنی اک طائلی وازلی بر بیاض اثیر ایچنده
کوربور وکندیمی اولمش وجته کیتمش بر آدم فرض ایدیوردم .
اوت ، شهید اولشدم . شهادت نی جنته ، عایشه نك کوزلرینه

قدر کو زرمشدی . کوزلرینه بافارکن تکرار وجد ایچنده
آندمدن کچشم . بو ، نه مسعود ونه مطلق برمنتدی !
» بی خسته خانه ده یر اولمادینی ایچین ما-ام طاداینک اولنده کی
کوچک اولطه به نقل ایتدیله . عایشه سیدینه نک یاننده کلا ی ،
قوی وکنج قوللریله بی برچوجق کی صارصادن قالدردی ؛
تمیز ، قوش توی یاصدبقلر ایچنه بر اقدی . آرتق فایلرک
ایریشه بیله جکی شیئه بن ایرشمشدم . صوصدم و او بودم .
عایشه ایله قونوشورکن ، دو قتورک سنی دیکلرکن حالا
ایچمدن بونک بر جنت وشهادت رؤیاسی اولدیغنه قانعدم . شیمدی ...
» نه ایسه ؛ صباحلری عایشه کلیور ، یارامی دکشدریور ،
یاناغمی دوزه لتیور ، درجه می فویوب کیدیوردی . اوکله به قدر
اونک پارماقلرینک یوزمده باشمده دولاشدینی تمیل ایدرک
دالیوردم . یملک زمانلری یانمده بی قالدیرمادن ایله یمکی بدریوردی .
کیجه نهایت خسته خانه ده ایش بیتدکن صوکر ا کلیور ، بن
اویونجیه قدر یانمده قالیوردی . اونک قارشیمده کی جیوی به
آصدینی خسته باقیجی ماتوسنه قدر حیاتک برنجی درجه
لذائینی بخش ایدن خیالات ایچنده مست ایدم : یانمده کی قولتوغه
اوطوردینی زمان بوتون وجودم اثیر ایچنده چون بر عزیز کی
حیاتک سرابنه دالمش اولدیغمی دویازدم . سنی حالا خاطر لایورم .
براز قالین ، براز صیجاق آباتیله بکانه بسیط ونه هر جمله سی
برنفاست ارلان شیر اکلاندی . اونک بر چفتلک ایچنده ،

ازميرك يشيل قيرلرنده بر قير چيچكي كهي بيوين چوجقلغني
 بيليوردم . آتليخى ، بوزاغيلرينى حتى قوزولرينى بيله آيرى
 آيرى خاطرلاردى . صوگرا ازدواجندن بحث ايتدى . اويله
 ساكن بر بحث ايديشى واردى كه . . . كندى تلفظ اتمه دن
 بو قدر شكر انله ، محبتله خاطرلاديني بله كه كندى ايجين اولان
 مقبل بلك سيليگ يوزى عايشه ده عشق اوياندرمامش اولدغنى
 آكلايوردم . او كويلرده قوللر يمك آراسنده صيتمديغ كنج قوزلردن
 داها باكر ، داها دوداقلرى بوسه نك ييلديرم رعشه سنى
 دويمامشدى . اونك حقيقى صاحبي بن اراجق ، احترامك ،
 جنتمك بوتون حماسنى او كا نلقين ايدم جكدم . كونلرك چكديكنى
 دويمايور ، بوخسته نك ابدى اولماسنى ايسته يوردم . فقط
 ايله شيوردم ؛ حرارتم دوشيوردى .

• بر آقشام اونكه ازميره اينه جكمز كوني قونوشدق .
 بنده آرتق قونوشه بيلور و او قدر چابوق يورولمايوردم . ازميرك
 سواقلرنده بورو چالارق ايلك يورويه جك تورك فرقه سنى تخيل
 ايدى يوردق . ازميرده ايلك آق دكزى كوره جك ، قرمزى
 باراغى ساحلده تورك قانلرى آقان ريختمه دولاشد ايراجق
 قطعه يى ياد ايتدك . اوزمان عايشه بردنبره آياغه قالدى ، قيصيلمش
 لامبه نك ضعيف ضيا سنه رغماً كوزلرنده كي آتشى ، وجد ايله
 آچيلان قرمزى دوداقلرينك تتره ييشنى ، بوتون وجودينك ،
 بوتون روحنك اويانيشنى كوردم . عاشقنك ايلك بوسه سنى

دوداقلرندن آلان بر آتشین قادین کی جانلامشدی . او ارضک
اک ابتدائی مخلوقا تندن داهادرین بر عشق واحتراس طاشیور ،
اونک از میر خولیا سی اونی تاریخک اک محترص قادینندن فضله
صارصیوردی . هیچ بر بونهک سده سی بی عایشه نک از میرک
یشیل خیالیه صارصلما سی قدر صارصدیغنی بیلمه یورم . الی
اوز اتم ، الی یا قلا دم :

« — عایشه اکر از میره ایلمک کیرن فرقه بنم منسوب
اولدیغ فرقه اولماسه بیله بنینه برسناحجاقدار نفر کی ایلمک
بایراغی کوتوره حکم . از میره کیره رسه م بسم اولورمیک سوبله ؟
« الی طوتم ، صارصدم . حالا دوداقلری نیم آجیق ،
حالا کوزلری وجد ایچنده ، حالا اللرنده آتش وار .

« کندینه کلیر کی طوپلانندی . یوزیمه بقدی . وضعیتی
آکلامش کی ایدی . فقط خسته باقیجی اولدیغنی حالا
خاطر لایامیور . عایشه لکنی دوشونیوردی .

« — احسان ، دیدی ، بن او آدمه حیاته نه ایستره
« خیر » دیه م ، یالکز بنم ایچین اولمک قابل دکادر . فرض ایت که
حیاتمدن بر طاعون کچدی ، بنی بوئون انسانلردن اوز افلاشدیردی .
یالکز از میر یولنه باغلادی .

« اوزمان یاناغمدن اینک ، اونک آیاقلرینه قیامق وعشقمک
قدستی ، مطلق مقابله بکله بن ازی حسرتی آکلامق ایستدم .
یواش یواش دوغرولیور ، حیزلی حیزلی قونوشیور ، اونی

نه قدر زماندر و ناصل ایسته دیکسی آکلادیوردم . کوکسمده کی
یارا ، ایچندن بردمیر چکر کی ، آجیور ، شقاقلم و بوتون
دامارلم ایچندن قاینایور ، یایور ، دیشاری به فیرلامق ایچین
شدتله آتیوردی . لاری یاپشمش کی یاقلامش ، براقایوردم .
• بردنره ناصل اولدی بیلمه یورم . کوزلرمن ، اورکن
برچوجق کی قورقو چکدی . آرجیدن قاقق ایسته ن وحشی
بریک کی طرفی آریوردی . سیلکندی ، ماتوسنی قادی
قچیوردی . بن اوزمان وحشته ، جنتله کوکسمک صارغیلرینه
پارمانلیری چکیدم ، صارغینی ، صوگرا یارمی پارچالامغه باشلام .
آجی فلان قلامشدی . نهایتسز بر آجی ودالغه واردی .

• اوهمان قوشدی ، قوللیری یاقلادی . یارامدن فشقیران
قان آغزی قدر کلایوردی . قوللیری بوئنه دولادم . دوداقلیری
یاقوب وجودمه کیدن سیچاق سرخوشلق قانمدنی ، اونک
دوداقلرندنی بیلمه یوردم ؛ لذتک مثانی بردها طامق قابل اولمایان
دوداقلرینی قاق دفعه اوپدم بیلمه یوردم . برسنه اولیور . دیشلری
حالا خاطر مسیله قیزغین بریچاق نی ایکی به بولیور ، حالا ودقیقه ده
کی وجدم آریور .

• او آفشام صولک خاطر لادینگ شی یارمی بیقایوب باغلامسی
نی وقانلی بتاغمی دگیشدیرمی در . اک نهایت ، کندی بیاض
کوملکنک قاننه غریب کوزلرله باقدی . آرقه سفی چوزدی ،
کوملکی چیقاردی . قایله دوشیردی ، طویلادی . آرقه سنه ،

هانتوسنی کیدی. یانمه کلدی. اللرینی باشمک آلتنه قویدی،
باشمی قالدیردی. کوزلرینی آرتق آجیق طومتغه زور قادر
اولدینغ کوزلریمه دالدیردی.

« — احسان، دیدی، از میره کبر دکن و آق دکزک قیلرنده
یشیل از میر ایچون آقاز قانلری تسعید ایتدکن سوکرا ایسته دیکک
زمان سنکله اولنیرم. او آنه قدر یمین ایت، قلبکک بوتون آتشی
ساده از میره کیتمک بیچون یانه جق.

« — سن نه ایسترسک، او اولاجق عایشه! دیدم، کوزلریمی
اویله سرین ویعوشاق بر تماس ایله قادی که بردها اویانماق اوزره
اویویاجمک مسعود آن او اولدی.

«اوندن سوکرا بر معجزه کبی ایلشدم. آناطولی به کلدیکم
کوندنبری ایلمک دفعه اوله رق اذنه آنقره یه هوا تبدیلنه کیدیوردم.
طبیعی اوله رق عموجه زادم مبعوثک اوینه مسافر اولدم. دنیا
تمام دکیشمش، نپه لشمشدی. اویله مسعوددم که، از میره کبرمه مکی
خاطر مدن ییله کچیر میوردم، عموجه زادمک شن، کوزل قیزلریله
قیرلرده دولاشیور، طبیعی وکنیج بر انسان اولیوردم. استانبولدنبری
نجی قیص قیوراق متمادی حاسنده اسیر ایدن ظالم آتش حیات
وسعادت کتیرن بر خولیا اولمشدی.

« عایشه دن آریلیرکن اوده قره حصاره، جماله کیده جکنی
سویله مش، مکتوب یازمانغه قرار ویرمشدک. اوکار غمآبر عبادت
کبی اوکار هر آقشام بر صحیفه یازیور، سعادت مدن بحث ایدیوردم.

نهایت بوازدند ده کلدی کجدی. یارامک بنی فبال خدمته بر اقیه جغنی
کوره رک بنی آلایدن آیردیلر .. نجی قول اردو ارکان حربیه
ویاستنه ویردیلر.

« آفره دن بر کیجه کچ وقت حرکت ایتدم. عموجه زاده مک
قیزلی بنی استاسیونه کتیردیلر. بوتون عائله بوینه صارلدی.
عموجه زاده مک کوچک قیزی صبیحه ده استاسیونده بر جیغلق
قوباردی، بوینه صارلدی. ایکی یاناقلر مدن اوپدی. بکا «آغلبک»
دیردی ویاشیده بویله بر حرکت ایچین مساعددی. یالکز
عائله سی اونو بکا ویرمک ایسته بورلردی وکندیسی ده بوکا متایل
کوروندیکندن آزیجق صیقیلیوردم. بونکله برابر حرکات
باشلامق اوزره ایدی. و بزده ازمیره دوغرو کیده جکدک. او قدر
مسعوددم که هر کسی اوپدکن صو کرا اونک ده تازه یاناقلرندن
اوپدم. قوه پارتمانه آتلادم.

« بکا یانمده کی کنج آرقداشلره اوچنچدن بر قومپارتمان
حاضر لامشلردی. هواخیلی صغوقدی. بونکله برابر پک نشئه ایدک.
« بجان » استاسیونتی کچدکن صو کره کنج لردن بری اولدقجه
آچیق بر حکایه نقل ایتمکه باشلادی. یانمده جدی یوزلی بر آرقداش
پارماغنی دود اقلرینه کورتوره رک سکوت اشارتی یاپدقن صو کرا
یانمزه کی قومپارتمانی کوستردی.

• — یانمزه کی وار ؟

• — اسکی شهره کیدن بر همشیره.

» بن سرعتله دوندم .

» — عجیا کیم، بیلورمیسکز ؟

» — خایر، برکنج بیکباشی کتیردی . فالبا از مبرلی ایش،

همشیره اونفورمه سی کیور .

» قارشیدن بزی :

» — عجیا جالک همشیره سیمی؟ دیدی .

» — بیلهم ماں کوزلی کنج بر بیکباشی، اینجه اوزون .

» «قلیم، ققام اوقار آتیوردی که... قره حصارده اولان حال

نه زمان آنقره یه گلش و نه زمان عایشه بی کتیرمشدی، بی

نیچین آزاماشه لردی .؟ بن هیچ بر قومپارتمانن بر قادین

باشنک باقدیغنی کورمه مشدم . ذهنمه بیک دورلو قارا دوشونجه لر

کلدی، فقط عایشه نك شو تحته بوله نك اوته سنده اولماسی هپسنه

حاکم بر هیجانندی . «ماللی» یه قدر ناصل صبرایتدی کمی بیلمه یورم .

» «ماللی» ده آنلادم . نفری عایشه نك قومپارتماننه کوندردم .

» — همشیره عایشه خاتم سزمیسکز ؟ دیه صور اچقدی .

استاسیونده آیاانده تتره یوردم . نفرم دوندی .

— عایشه خاتم بوراده، دیدی .

» ناصل تهاالکه قوشدم . وقومپارتمان قاپدینی ناصل اوردم .

» قانی آچیلدی . یره قوبدینی بر فنارک ضیاسی یوزینک

آشاغی قسمنی تنور ایشم، کوزلری کولکلر ایچنده اوطور یوردی .

اونی همشیره اونفورمه سیله گوشه ده یوزولش کوردیکم آن

هیچ باشقه بردوشونجهیه یر قالماشدی. آتلادم، قانی قاپادم.
دیزلرینک دینه چو کدم . اللریله بنی قوتله ایتدی . سسندده
استهزالی ظن ایتدیکم برشیوه ایله :

• — بزم نشانی اولدیغمزی کیمسه بیلمز ، رجا ایدرم .
کندیکزه حاکم اولیکمز ، ددی .

• بن همان قالدقم ؛ قارشیسنه اوطوردم . یوزینک
کولکله لرینه و سسنگ استهزاسنه رغماً — نشانی اولدیغمزی —
جمله سی بنی تسکین ایتدی . عایشه ایله آرامزده کی محرم باغ
موجوددی ، باشقه برشی دوشوننه مزدم . فقط اونک برشی
سویله میان درین برتأثرله قازاران یوزی ایچمده کی اندیشه
وقورقونی آرتیریوردی .

• — نهار عایشه ؟ نهماندنبری آتقرده سک ؟ جمال ایله
برابری کلدیکنز ؟

• — جمال کله لی اون بش کون اولیور . بن یالکیز اوچ کون
ایچین کلدیم . برطیب بعض شیلر ایسته مشدی ، اونلری آلفه
کلدم . برده آناتولینک کعبه سی اولان آتقره نی بردفعه کورمک
لازم دکلی ؟

• — بنی نیچین آرامادک ؟

• — اولان زرده اولدیقی بیلمه یوردم .

• — صو کرا ؟

• — صو کرا او کړندم ، فقط عمجه زاده لریکی طانیما یوردم .

سن ایسته بورسه ک سویله ، بو بولک برسو نجه بو ایشی سکا یایارم . فقط
دها اول سن بنم حقمده کی دیدی قودیلری ، سنک نجین آتقرمه
کلدیکی و بنی نهن یا نمده کورمه مزله کلدیکی آکلاتمالیک .
— شاقا سویله یورم . قرده شم ، زم طایشه باجی بنی اولمکه
براقیرمی ؟ کله لم سنک دیدی قودیلره ، ایکنجی این او کندن سو کرا
طایشه بکا قره حصاره کله جکدی . خیلی بکله دکدن سو کرات لغرافه
خسته خانه ده کی ایشی براقمه جغنی ، کله سنک تاخر ایته کی
بیلدیردی . او آراق قوماندان بکا دیشله بی یایدیرمق اچون برنجق
آی اذن ویرمشدی ، بنده اسکیشهره کدم . طایشه نک سندن
سو کرا مهم بر خسته سی دها اولدی . اینه کول تعقیبلرنده یارالانان
برا کی آرقداش .

» — کیم؟ دیدم .

» — شو بزم فرقه به قوماندن اولان ذات ، اسکی دوت
و آرقداش .

— حشمت بک!

» — ها شونی بیله ایدک . مادام طادیانک اوتانده سنک
یاندینگ اوطه ده یاتیرودی . بن بو اذندن استفاده ایدرک برقاچ
کون ایچین آتقرمه کدم . ایکی کون سو کرده طایشه کلدی ،
» خسته کی ناصل براقدک ؟ دیدم ، یالکز اوچ کون ایچین کلدیکنی
و خسته سنی برباشه همشیره به براقدیغنی سویله دی . طاش خانه
بنم یا نمده قالدی .

« ايرتسی کون سنی آرامق ایچین چیقدم . بر آرقداشله
دیگمش باغلیینه کلدک . شو یوزباشی حیدر رمزی یوقی؟ اونکله
برابر برده نه باقلم ، ذات عالیلری و کوچک خانم چالیلر
آراسنده قومرولر کی ...

« -- پک اعلا سوکرا؟

« -- بردنبره دوغروسو صیقیلدم . حیدر رمزی یه، خانم
اولان یه عایشه سز کلیه جگمی سویلهدم، دوندک . یولده بکا سنک
نشانلامش اولدیغکی، آقرده بونی هر کسک بیلدیگنی سویلهدی .
طیبی پک نمون اولام . آقشام ایلك ایشم عایشه یه آ کلاتمق
اولدی .

« ناصل قایم آتیور، اللیمک تتره مه سنه بیله مانع اولامبوردم .
او کورمه دی . قارنی دویمش، النده قهوه سی، چوبوغی برحکایه
آ کلاتیر کی آ کلاتیوردی .

« -- عایشه یول بوزانلق ایتدی . قابل دکل سنی و نشانلیکی
زیارته راضی اولمادی .

« -- رجا ایدزم تصحیح ایت، نشانلم دکل .

« -- نه ایسه .. « اونلر الافرانغه شیلر . بن آجیقلی و آنا طولیلی
برقادینم، دییوردی . ایکی مهود کنجی راحتسز ایتمکده نه معنا
وار! ناصل اولسه اسکیشهرده کلینی تبریک ایدرز . « نه یاپدمسه
افقاع ایده مدم .

حتی اوچ کون قاله جق ایکن ایکی کون قالدی کیتدی . بردنبره

خسته سنی مرقا ایتکه باشلادی. «پکی» دیدم یوللادم. حتی سن
عینی ترنده ایتمسک، خیرم اولاییدی، عایشه یه مفید اول دیبه
سکا خبر اویرم. بیلمه کوردگی؟

« — اوت کوردم . شیمدی عایشه خانم زرده ؟

« — « بولادلی » ده قالدی. هلال احمرله آنقره یه نه دی.

مطلق سیارلردن بریله کیتک ایسته یوردی . بنده سزک قول
اردو سیارینک سر طیبینی طانیورم . باقلم سویلیه جکم .
ذاتاً بزم فرقه ده شیمدی سزک قول اردو امرینه کیریور .

احسان بردنبره صوصدی . کویه اینیوردق . اوکمزده کی
کوی بم بیاض ، وادیده چادیرلرک ایشیقلمی تک توك قالمش ،
یالکز سیارده ایشیق پارلاق .

احسان دوردی باقدی .

« — آه بوقادینی عمرمه بردفعه اولدینی کبی بیلمه ایدم؛

بیلمه دم و بیلمه دن برسر اشکنجه بیله بنی اولدیره جک ؛ نه قدر
اوشودم پیامی ! چابق یورویلم .

احسانک حکایه سنک اصل اشکنجه قسمی شیمدی باشلایوردی .

اونک آتشدن کوملکی چوقدن صیرتی یاقش ، جاننه کچمشدی .

اوداسنده بر مانقال دولوسی آتشدن اوکنه نک صندالیه سنی

چکوب اوطورماندن حکایه سنه باشلامادی . کوچک یوزی قورو

بر اختیار قفاسنه بکزه یوردی . جیغاره سنی ارزون ودالغین

چکدکنن صوکراینه حکایه سنه آتیلدی :

• — جالك چادر برنده سويله ديبي شيلردن اوج كونا اوليسنه
قدر ايكنه لي فيجي ايچنده ايدم .
• كولد .

• — آتشدن توكلك حسان !

• — كوكملك ايچنده آتشدن اوچلر اولماسه، ساده جه
آتشدن سطحه چوقدن راضي يم . عذابك بيك بريوزلي ودائمه
المدن قاچان بر سر مبهيتي اولدي . عايشه نشانلانديقمي خبر
آلدي ، قيصقاندی ، ترنده اونك ايچين صغوق داوراندي
و آغلادی . آقرمه غزت نفسي اونى ني آرامقدن منع ايتدی .
آه نه كوزل ، نه جاذب اشكنجه ! انكلرينه قبانوب بو ياكلش
فكريني تصحيح ايچين بيني پارچالامق بيله وجد ويرن برفكر...
صوك دفعه قفامدن آقاجق قانلره اونك صيچاق دوداقلري
قاريشاجق وجانمي سعادتله وروب اوله جكم . بوكا قرار ورنجه
ديكر رشبه ، انسان نكلنده برعذاب قارشيمه چيقيور . حشمت
بك ! دائما اراده مكلك مدهش رجهديله دوشونمك ايسته مه ديكم
آدام ! شقاقلري آغارمش سياه صاچلريله قارشيمده ... يومر وقله
قفاسني كوزلرمدن ايتيورم . « اولاماز اولاماز » دييورم . عايشه
لك بارد ولاقيد طوريله كوزمك اوكنده بو نشانلي افسانه سندن
بحث ايدركن ناصل درين راستهزا ايله كوزلريره باقدى ايدى .
قابلي اوقادين ني قيصقانسون ؟ خسته خانه سخنه سي بينمك برحاسي ،
بلكده بريچاره يي اولومدن قورتارمق ايچين ويريلن برسوزم

بر مرحمت صدقه‌سی ایدی . فقط او قدر جدی وصیمی برقادین
مرحمت صدقه‌سی دییه بو قدر مهم برسوز ویریری؛ کوزلری
کوزلرده، آغیر و بر آزالین سسیله تکرار ایدیور . ایشه
کوزلری قپایان صیجاق تاس! بوتون وجود مده، جان مده دولاشیور .
طوب ایکنیلری، قاغنی غیجیر تیاری، چامور، چامور، چامور!
نهایتسز بر مشقت ایچنده اولومله قارشى قارشى به انسانلر و بوتون
بونلرک اورتاسنده عایشه وعایشه نك بیک بر اشکنجه‌سی!

» — بکا باق پیامی سز نه دن بکا هب کنج دیرسکنز . باق
یوزمه بن حشمت بکدن داها یاشلی دکلیم؟ »

حقیقت باقیورم . مانغالک قارشیسنده آل قدر یوزینک ایچنه
دریسی کوزلرینه دوغرو درینله شن نامتناهی چیز کیلر ایچنده،
کوزلری صایسز سنه لر دنبری یاشایان معذب بر روحک یاشی
اولمایان، ماضیسی، آتیبی اولچوله میهن ازلیتی ایله باقیور . بیلهم
نه دن ویانه موزه لرینک برنده فلمنک مکتبندن بو یوک برسامک
پورتره سنی خاطر لایورم . کوز قپاقلرینه قدر چیز کیلر ورنکار
بو یوک بروضوحله کورونیوردی . ایکی اللرمه احسانک یوزینی
اوقشادم . او آنه قدر اونک روحنی کندی عذاب مده بو قدر
یوکسک، بو قدر باشقه کورمه مشدم .

» — ایکی یوز یاشنده قدر کوستریورسک احسان، دیدم .

او ایشتمه مش، کوزلری کندی قلبنده دوام ایتدی :

» — اسکیشهر محاربه‌سی کجدی . اردو سقاریانک شر قنده

موضع آلدی، حرب باشلامق اوزره ایدی . عایشه نك بزم سیاره .
التحاق ایدوب ایتمه دیکنی خبر آلمق اوزون مدت قابل اولامای .
نهایت او کرندم . کلشدی ، فقط سیار قول اردو قرارگاهندن
خیلی اوزاقدی . حشمت بك فرقه سنك یاننده کوجکه پیکارده
بولنیوردی .

— جمالک حشمت بك فرقه سنده اولماسی ..

« — اوت، اوت ، بده تسلی و ایشیق تقطعم او اولدی
پیامی . یالکز حشمت بك فرقه سننی تفتیش ایچین سبب بولمق
و بالذات کیتمک لازمدی . بونک یچین نه مانورا ، نه درین
دوشونجه لر و سیاه تله . امین اول میثاق ملی یه ده آنجق بویوکلریتمز
بو قدر فکر وامک صرف ایتشلردی . نهایت تله فونله تخر براتله
حل ایدیله میه جک براراضی مسئله سی چیقیدی ؛ قوماندانن امر
آلدم اوچدم . نه یاغمورلی ، صغوق و سفیل بر هوا ایدی .
چامور آنک دیزلرینه قدر چیقوردی . فقط بنینه اوچبورم .
کویه کیررکن آرقامده کی سواریلردن برینه سیارک برنی او کر نه سنی ،
قوماندانک یانندن چیقنجه خسته خانه بی تفتیش ایده جکمی سویله دم .
آندن آتلادم ؛ حشمت بك قرارگاهنه قوشدم .

« چاوش اوداقاپسنی آچنجه قارشیمده کوتوکلری ایزباندود
کبی قوجامان بر آتشک کولکده سی اوجاقدن ساز طاوانلره اوربور
واوینایوردی . بوعلورک اوینادینی نقطه نك آلتنده بیاض اورتولو
برماصه وار . بو ماصه اطرافده اوج انسان ، اوج سحر باز کبی

اوطور یورلر . حشمت بك ، جمال و عایشه .. بن کندی وجود مدن
چیقدم . او جاقده کی قیزل کوتو کده ایم . کندیسنی ده بری باغچی کی
کور یورم . هدی آباغه قالق یورلر . حشمت بك بارز بر سعادت
وانکشاف ایچده ملتفت و نمون . جمال ، اواسی جمال ! عایشه
صیقاقدن صیقلمش ، اونیه فور ماسنی چیقارمش ، بیاض همشیره کوملکی
ایله اوطور یور و او ایه کیرن بیکباشی به هیچ باقایور . اودایه
کیرن بن ، یالکیز سیاه باش اورتوسنک آلتنده قیصه سیاه صاچ
خطیله کوملکنک بیاض یقه خطی اراسنده بر یارمق بوینی
کور یورم . قیل دیشی کی منتظم ، یوارلاق وقوی بز بو یون !
کسکین بر قانچ بودلر یوارلاق بوینی بر اوروشده بو ایی خط
اورتاسندن کسر دوشورورسی ؟

« اونیه فور ماسنی او جاعک یاننده حشمت بکک کورکنک
اوستنه آصمش . اوارکک کورکی ایله او قادین همشیره اونیه فور مه سنک
اویله بر لرلینه صوقولوشی ، صاریلیشی وار که . . . علوده کی
بن ساده اونی کورویورم . بن ، اصل اودایه کیرن ، لارنده
قامچیسینی والدیونی ایله اطرافنی سلاملایان بیکباشی نه قدر ماکنه
کی تربیالی و بارد .

« همان قونوشه جغ ایشه کیرشدم . طاباقلری قالقمایان
ماصنهک اوستنه خریطایی سردم و مناقشیه باشلادم .

« — عفواید رسکنز ایشه خام ، سزی عسکری مناقشه لریمزله

صیقا جغز .

• حشمت بك جواب ويريور :

• — همشيره عايشه يه ار قدر متدارم كه ، بوقولمك ياراسي
بكا درد اولدي ؛ حالا صيژيسنه تحمل ايده ميورم . همشيره عايشه
هر آقشام ماساژ ياپمق ايچون لظماً كليور وعسكري ايشلر يمزده
تحمل ايديور . فقط ايري حركتي باشلارسه لظفلرندن محروم
قالاجم .

• — جنويدن آشاغي اينن شو خط ...

• « بن ساده خريطه اوزرنده قونوشيورم . ايش خارجنده
برشي سويله مكه قرار ويردم . فقط بوچوق جدي ايش آراسنده
خاطريمه برشي كلدي . عايشه نك ايبي قاشلري آراسنه اصرارله
باقيوردم . عجباً قاشلرينك كوزل باشلانغجلرني بوزمادن اويياض
قطعيه بر قورشون صيفارمي ؟ تا يقيندن رووملورله باشي ايبي
سياه خط اورته سندن دلك قابلي ؟

• — جمال ، بر قورشونك دلديكي ساحه نك قاچ ميليمتره

قطري اولور ؟

• « هپ بردن بو معناسز سؤله كولبورلر ؛ بنده كوليورم .
عايشه بنم وجودمدن هيچ بوزولماشدي . لاقيد ، نازك ، دوست
ايدى . او قدر اين بيلديكم تسمله ونظرله همزه عني صورتده
باقيور وقونوشيور . بو قاديغي هيچ رشي يرندن صا صاماز .
آننك اورتاسنه بر قورشون دخي كلسه عيني سكونله كوزلري
ياقاجق ! بيايورم كه عصي ومتردد اولسه اوننده باشقه بر سيبه

عطف ایدوب ینہ معذب اولاجم، ایشی چابوق بیتریور و قاجیورم.
حشمت بکک قاپیسنک اوکنده خیلی یوکسک بر اودون بیینی
وار. آرقامدن باغیورلر :

• — دقت احسان !

« فقط بن حیوانک قارتی دهلهجک کبی مهموزلادم، قوش
کی آتلا یورم؛ سوکراینه اوچیورم. آرقامدن نفر سیارک یرینی
آ کلاتمغه چالیشیور. دیکله میور، قاجیورم، فقط کیمدن قاجیورم؟
ققامدن، ققامک ایچنده کندن قاجق قابلی؟

« ناصل بر کیجه کچدی بیلمه یورم. صباح اولور کن ایلك
ایشیقله براز حرارت وسکون کلیمور. « یازاسنی تداوی ایتدیکی
برخستهک قولنه هر هانسی همشیره ماساژ یا پامازی؟»، «اونیفور.
مهسنی زویه آسون؟» بو ایکی جمله یی قصیق چکه لرم آچلنجه
باغیراق سویهدم. ینه حیات ما کنه سنک دیشلری بوتون اردو
ایله بر ابرخی ده چویردی، یوروتدی.

« او کوندن اعتباراً حرب راپورلری قدر بکا حاکم برشی
دها وار، قول اردو سیار یله حشمت بک فرقه سی آراسنده کی
مراهه. بونی آدیم آدیم تعقیب ایدیور، هر کون سیارک یرینک
دکیشوب، دکیشمه، دیکنی آ کلابورم. سقاریه ده، هیچ بر قول
اردو، سیارینک خسته خانه لواز میله بزمنکی قدر مشغول
اولمادی.

« حشمت بک فرقه سی اوزا فلاش دینی دقیقه بنده کوکسی

قیص قیوراق طوتان پنجهنك براز طرناققرینك كوشتیدیكنی
دویدم . تأمین ایدرم كه مادی معناسیله داها راحت نفس
آلیوردم ، او قدر كو كسمده کی تضیق بكا آغری ویریوردی .
« حربك اك صیقه شمش دقیقه لرنده بر آقشام قوماندانله
« خیانه » یه كیتدك . . « خیانه » معظم برخسته خانه حالی المشدی .
سوقاقرده قاغنی ، آت اراهسی ، سدیبه نه وار سه یارالی طاشیوردی ؛
باش ، چامورلر وقرانلق قصبه نك هر طرفنده یاغمورك اورتانده
اوتده بریده آنده فنارلرله بیاض كوملكلی صحیه نفرلری ،
امر ویرن قوشوشان دو قمتورلر واردی . بزم قول اردودن
برچوق آلائی و طابور قوماندانی یارالانمشدی . بونلردن ایکیسی
سنده بیلیرسك ! احمد سلیم ایله خیری . . هانی شو بزم مسرت
قرا تخانه سی ارقداش لرندن ایکی یوزباشی ! بزم قوماندان یارالیرله
صوك درجه علاقه داردر ، كندیسی پاشالرله كوروشوركن بی
یارالیری زیارته كوندردی .

« کیجه یاریسی ساعت اون ایکی ، حالا « خیانه » سوقاقرنده
عینی اضطراب وقان لوحه سی ! حرب اولانجه شدتله دوام
ایدیور . طوپ قصبه نك اتكلیرینه قدر دوشیوردی . او ، خان
هپسینی دولاشدم . بزدن کیسه بی بولامادم . نهایت « خیانه »
جامعك اوكنه كلدیم . اوراسی ده بر نوع « سوق مجروحین
خسته خانه سی ، حانه كلش . سدیهرلك ، یارالیرك آراسندن
سكرك كچدم . جامعك بوتون قنديللری یا قشیلر ، یه تماماً

سيفار کي سديه دولدر مشلردى . . هواده برار بوغو و دوومان وار . صارغيلي باشلرى ، چوجق کوزلريله نغرلر هر کيرن ضابطه دقت ايدييورلر . حيزلى حايقيردم :

« — ... نجى آلاى قوماندانى صبرى ، طابور قوماندانى خيرى ، احمد سليم بکلر بوراده مى ؟

« چوق دريندن محرابك يانندن بر سس دويدم . اورا يه دوغرى اينروله دم . بو ايکلتى ، بوقيامت ، بو دوومان بوقرمزى يه بو يالى خاکی انسان بيهسى اراسنده کيمى بولدم ، تصور ايدرسک ؟ محرابك ياکنده قفاسى صارغيلر ايجنده ياتان زواللى احمد سليمه باقامادم بيه . اورا جقده بر نغر سديه سنک اوکنده عايشه ديز چوکمش ، يوزى قويون ياتان بر نغرك بلنده کي يارايه دو قمتورله برابر يانمان ياپور . او صارى کيرلى ضياده نغرك چيلاق وجودي حالا کورنيور کي م . زواللى بر بوغا کي اضطرار بنان حايقيريور :

« — آمان باجم ، اياغکي اوپهم باجم !

عايشه نك قوللرى صيوالى ، بجرکلى اللرى شايدان حيرت بر سرعت وسکونله گاه يارايى بر « پنس » ايله چکيور ، گاه « تندر دوپوت » غاز قاپلرينى دو قمتوره اوزاديور . محرابك صيراسنده بوتون ياراليلر عايشه يه سسلنيورلر برشى ايسته يورلر :

« — بنم پانسه مانم نه زمان اولاجق ؟ کوزلر يمک صانجيسنه

هال اياميورم .

• بونی آیاقده ایکی نفره دایانمش ایکی کوزندن یارالی بر
ضابط سویله نور . عایشه اوکنده کی نفرک اوستنه بر بطنیه
چکیور ، قوجامان باشنده کی باشلی دوزلیتور .

• — الله سلامت ورسون همشهریم . یوزی قویون براز
صیقینتی چکدجکسک اما چابوق چکر . همشهری بی قاغی به یاتیرک ،
داها از صارصار .

• صوگرا کوزلرندن مضطرب ضابطی اللرندن طوتوب
عجراک یانسه کوتوریور . اوزون ایجه بر دو قورله قندیلار
آلتنده پانسمانی پایورلر .

• پس ، درین ایکتی لر ، غریب آیاق سسلری هپ قولانغده .
وهپسنگ اورنانه بیاض کوملکلی همشیره عایشه : از یحیی
صارارمش ، یورولمش یوزنده کوزلری زمرد کی سیاه
کبریکلرینک ایچنده یانیور . او اقشام کی قدر اونک کوزلرینی
کوزل کورمدم . نه قادیلق ، نه جنسیت ، نه بده بشری بر ضعف
واردی . هیچ برشیئک دو قونامیه جنی بر قدرت و سکون ،
صوگرا دوداقرلینک اطرافنده شفقتک ، محبتک لک لاهوتی ایکی
چیز کیسی جاممک مضطرب و یارالی سکانه تبسم ایدیور .

• اونی ناصل و نه درین سودم . چوجقکن بر کتابده
وسنی کورمدم . هندستانده طاشدن بودا هیکانی دینی بر
کونده کزدیر بر لر کی هندیلر اونک طاش تکرار کلری آلتنه اوزانیر ،
اوراده دینی بر وجد ایچنده از یلوب اولویورلردی . بن دده اوراده .

يورولوب دوشن چوجق ، آچاقدن باييلان قادين ، هنوز قاني
قورومامش بر سونكو ايله اولدورولور ، واحتيار بابا چوجغتك
اتندن هنوز چيقان و اوچندن چوجغتك قيرمزي قاني داملايان
سونكونك تهديدى آلتنده ، ياره سنى واضطرابخى اونوش
كورونهرك ، آغلامقدن قورقارق يورردى . بو قافله لردن قوتوشان ،
باغيران ، استمداد ايدن وورلور ، باشلك چوغى كله قورومش ،
كاه تازه قانار له سياه و يا قيرمزي سر . اوزون و غلبه لى قافله بر مدت كيتد كدن
صوكره اوزونلغندن وكشافتندن غيب ايدر ، اولد يريلن قادينك
قوجاغنده كي ياورو ، اكر همان يردن آلتازسه ، مدهش سونكو
هنوز يالوارمى بيله بيلمه ين زوالينك قارتى ييرتار . وقافله آديم
باشنده بر جسد بر اقارق ، بعضاً بر برينه صارلمش بر عاقله بر كنى به
اينهرك ، كيجه كوندوز ، دره دن ، داغدن ، چاموردن سورونه
سورونه ، مجهول سياحته دوام ايدر .

چكن قافله لرك ار قه سندن كيدنلر ياهنوز صولويان ، ياصوغومش ،
ياخود اسكيدىكي ايچون تعفن اتمش انسانلره تصادف ايدرلر .
بعض يرلرده اسكاتى كورونمكه باشلامش جسدلره ايرى و چير كين
قوشلك اوشوشديكي كورونور . هر قافله ده كي آدم ايچون ،
انسانك بو قورقونج استحاله لرينه اوغرامق طالبي واردر . هيچ
كىمسه وورولمايه جغنى بيلمز ، هيچ بر آنا چوجغتك صاحبي
دكندر . يان يانه كيدنلر ، اولولر كى ، بر برينه يانايچيدر .
هيچ بر امداد امكانى يوقدر . اكر قافله ازسه ، ونوبت

دکشدیرن بو مفرزه یورغونلغه تحمل ایتمک ایسته مزسه ، او وقت ، بر خندق دیننده بدبخت یولجیلرک چومه لایکی کورولور . کنج ضابط بو غلبه لئی گاه برداره شکلنه صوقار ، بکنمزسه بر قوس حاشه کتیرر ، اوزالتیر و یا قیصالتیر . و بر آرز سوکره اوله جک اولانلر بو ضابطک بر سسیله اک منتظم عسکرلر کی حرکت ایدرلر ، آج ، صوسز و او یقوسز اولدقلری حالده ، چکر که لر کی صیچر ارلر ، طاوشانلر کی قوشارلر ، و بتون جانلرینی کوزلر بنک بیکنه طوپلایه رق ، بتون جانلریه قاتلرینه باقارلر . . فقط هیچ برینت فاندسی اولماز . صبر سز لانان نفرلر ، ضابطک امری اوزرینه گاه سونکولریه ، گاه دیجیکلریه ، اولوملرینی کورمه مک ایچون ، اللرینی یوزلرینه قایان بو انسانلری ، طاوشانلر و چکر که لر کی اولدیرلر .

. . و آلاشهر قافله لرندن بری ، بویله آزاله رق ، قیصالار ق ، آککسز و او یقوسز اوچ کونه یقین یول یورومشیدی . نهایت اوزاقدن مغنیسا کوروندی ، شبهه سز بورایه ده و اوغرامایه جقلردی . از میر کیم بیلیر دهانه قدر اوزاقدی ؟ قاتلار دن سؤال صورمغه کیم جسارت ایدم بیایر ؟ فریاد کبی ، استمداد کبی ، تضرع کبی ، بو قافله رده سؤالک جزاسی ده اولومدر .

باشلری اوکلر تده ، کیمی مندیلندن یار سنک قانی صیقه رق ، اختیارلر کنجیلرک قولنه آصیلمش ، باغین چوجقلر هنوز طاقتنی

غیب ایتمیش ارککلرک اوموزنده ، یوزویورلردی . بردنبره
توزجکه بر سس دویدیلر :
— یره یاتکز !

وهپسی یره قاپاندی . . .

صیق وشدتی بر تفنک آتشی دو یولدی . . نهدن سوکره
باشلرینی قالدیردقلری زمان ، آرقه لرنده کی بلوکت کندیلری کی .
فقط ارتق مؤبدأ یره یاتمش اولدیغنی کوردیلر . زیرا بو محافضلرک
رواریمزک مغنسیایه کادیکندن خبری یوقدی . قفله یی اوزاقدن
کوردن بر قاچ یکیت پوصو قورمشلردی .

قربانلرینی مزاره کوتورن بو قاتلرک اوکنده انتقام وجز
اکمزن ، اشته بوله شمشک کی چاقدی . . .

مسعود بر قصبه :

۱ نثرین اول

اوت سزه مسعود بر قصبه دن بحث ایده حکم .
ایکی کوندر صارپ داغ یوللرندن آشپورز . قامیونته ،
بوکاه اوچوروم کبی دزینلشنه ، کاه اوکزه برسد کبی چیقان ،
کاه دیزه قدر توز ، کاه طاشلق وقیاللق کندرکاهده برتاغ کبی
چالیشیور . یشل یایلار اورتسنده ، طرف طرف ، صاری
بوشلقار وار ، بونلر یانان کویلرک خرابه سیدر . یانندن
جکدیگمر کویولره صورو یورز : هپ عینی فاجعه ... وعینی اضطراب :
و آنامی کسدیلر ویا چوجغنی اولدیردیلر ، اومزی ، اکیتمزی ،
محسولازی یاقدیلر ، حیوانتمزی سوروب کرتوردیلر .. « و
بوینلرندن آتونلری قوباریلان کنج قیزلر ، اصل بیوک دردلرین
سویله مەمک ایچون دوداقلرین قیسیور ..
وایکی کون صکره برکیجه یاتسی به دوغری ، اوزاقده ،
آغاچلقلر آرمسنده رقاق ایشیق کوروندی ، عشاقدمیز .

تا از میدان بری بجا شو حس گمشدی، که بتون آناطولیده،
تور کراک، چارشایسندہ او طور دینی، دستکاهندہ چالشیدی،
چشمه سندن ایچوب فروندن بیدیکی بر قصبه یوقدر. فقط
ایشته عشاق... خیلردن بو کثیف قاراتینک بر یانغین بری اولمادیغنی
اکلایوز. بر مغنیسا و بر آلاشهر کیجه سنی کورنر ایچون بوئی
کشف ایتمک کوچ دکندر. چول اورته سندن بردنجه بر نوریله
هوایی قوقلاهورق فرسخنجه اوز اقدہ قادیئلر اولدیغنی خبر
ورن بدویئر کی، حواسمزده فاجعه یی و خرابه یی سزن یکی
ملکه پیدا اولدی. یوزینه باقدیغمز انسانک زده نه اکلانه جغنی
بیلوروز ویولده بر طاقم اهمیتسز نشانه لردن بر خرابه تک جوارنده
بولدیغمز ی سچوروز.

عشاق نه قدر یاندیغنی زهر مزه صور مق ایسته مه یورم. فقط
محقق اوده یا عش اولی ایدی، زیرا یانغین و جنایت اورا بده
اوغراد ی...

کندی کدمه دوشوندم: « بلکه سوار یلر من چابوق
یتشمشدر... »

« تریقویس » که ماجراسی عقلمه کیور. اونی عشاق یاقینرندہ
طوتامشدر می ایدی؟ بللی که یونان دیر بوراده غفل اولاندیلر.
قصبه یه یاقلاشدجه قارانلقده بز ارتساملرینی کورمکه باشلا یوروز.
بزی قارشیلایانلر، بو آقشام، اویومق ایچون اولرینه دوندیلر.
یاناقلریمزده بو کیجه راحت اویویابیلد رز. چونکه دیگر قصبه لردہ،

مغنیسا ، طور غودلی و آلاشهرده ، بدبخت قادین و چو جملک
اوستنده یاندقلمی طاشدو وجودیمزه باتیوردی ، قالدین بطانیله بمرک
آئنده اولرک جیبلاق وجودلرینی تتره تن آبارک آتمزه و کیلمزه
ایشه دیکنی حس ایدیوردق .

فقط شیمدی راحت . اولرنده او یویان بر قصبه خانق
مسافری یز ..

صباحلین ایرکندن چارشینی کورکه کیدیورم .
سوقاقده اولرندن چیقان و چاپشمغه کیدن انسانلر قایناشیور .
واقعا اوزون ، ایکی طرفلی بر یانمین یرندن کیموروز ، یزایله
دیورکه :

— بوراده بییک سکز یوز او یاقدیله ، بتون عشاق
یانا جقدی ، فقط سواریلریمز ایرکن یاشدی . یازم ساعت ده
کیچ قالسه لردی ...

— شکر ایدیکز ، ینه سزک چارشیکز ، سوقاغکز ،
دکانکز و اوکز وار ..

و کچدی کمز یرلردن بحث ایدیوروز .

— جان زیانکز یوق یا ..

— نصل یوق ؟ عشاقده بییک کشتی ایلدی ریلر ، یاقدیله ..

بییک کشتی .. آلاشهر شهیدلرندن بیله ضله ! یانمزه کیدن

برکنج یولک اوته سندده بر بنا اسکلتی کوستردی :

— بوراده بزم بر قاچ یوز اسیرمن واردی ، کیجه اتش

ویردیر بزم عسکر کیردکن صوکره انقاض آره سنده کبک
بولدق ، دیمک هپسی یا قشلمر ..
بو حکایه لر دون آقشامدن بری ایجمده حس ایتدیکم بوتون
شوقی کسبور .

— هپمز اولرمزه قاپاندقدی .. یونانلیلر بر قاج دینسز
بولمشلر ، بو حریفدر بر قاج دفعه : « طیشاری چیقیک ، بزم کبیر
کلدی ! » دیمه باغیردیلمر ، هپمز شوقاقلره دوکولدک ، یونانلیلر :
— « دیمک نورکار کلدیگی وقت بویله سوینه جکسکر ! » دیمه
چونوق چوجوق اللرینه نه کبیردیلمر سه سونکوله دیلمر ، یونانلیلر
یرنده نه باجاقلرندن طوتوب آتسه آتدیلمر .
اشته مسعود عشاق ... یاسمی داغتمق ایچون هر سوقاغه
صایمق ، هر اوک قاپیسنده دوروب یاشایانلرک سسلرینی ایشتمک ،
هر دکانده او طور مق ایسته یورم .

— یا کوتوریلنلر ؟ بورادن اوچ یوز عائله یونانستانه
کیتدی ، برچوغندن خبر آلامایوروز . بو یولده می اولدیردیلر ،
اوراده می اولدیردیلر ؟ بیلمه یوروز .
برعشاقلی ده ا یا نمزه صوقولیور :

— صوک کوتی خلق تارالاره قاچدی . سواری آی بک
صبر ترندن کورونجه اوکله مکه قوشدق ، برده کوردک که عشاق
یانیور . قالدین ، ارهات هپسی آتس ایچنه قوشدی ، یانغینی اوبه
سوندوردک .

گلدیکمز پرلرده دیورلردی، که : « بز شهر لریمزی باغله مزله
 یایق ، باغمزی طوبرانمزی یاقه مادیلریا. » بردها یابارز ! »
 عشاقک طالعی باشقه تورلودر : بوراده قصبه ساغلام کی . فقط
 یونانلیدر عشاقک باغله ن یاغشلردر . اوزوم کونوکاری شیمدی بررکومر
 بارچه سیدر . برقوله نور مق قولای ، فقط بر باغی اصل برینه قومی ؟
 و بردنبره عصیان ایتم . جامعیله ، شادروانیله ، دکانلر
 سوققلرنده و انسانلرنده کی بتون خصوصیلرله بر تورک شهرنده سیم .
 بور اسی دکیزه بر قاج کون اوز اقدر . بچرلردن تورک قادینلرینک دو قو-
 دایی خالیر و سجادلر صارقیور . یونانلیدر بور ایله جاسارته کادینر ؟
 تسالیالی بر روم نیچون عشاقک باغله ن یاقدی ؟ کریدی
 بر حیدود نیچون عشاق قادینلرین آتسه آندی ؟ آتسه
 بارلرنده جاقا ایدن پودرملی ضابط نه حقله عشاق کویولورنک
 خالیدی سویدی و آتسه فاحشه لرینک آیغی آتسه بردی ؟
 شیمدی به قدر بو عصیانی نهدن بو قدر شدتیه حس ایتمه دیکمه
 شاشیورم . بو عصیان بکا کندیمزی دیکرک ، استانبولک ، شر قده
 و غریبه بتون خرسیمان عاتک کونلرجه ، هفتلرجه اوزاغنده
 بولومش اولوق حسندن کادی . و یونانلیدرک بر مدت بوراده قالدیغنی
 دوشونمک ، عزت نفسی او آتسه قدر اودرجه وضوح ایله دویتدیغ
 بر آجی ایله یاقدی ..

بر دکانک اشیکنه اوطوردم ، ارونمه چاشیورم . دکانچی بکا
 زافلری کوستردی :

— بوراده بيكار جه ليراق مالم واردی هپسنى آوب كوتورديلر .
خالى دستگاهلين دوردير مق ايچون انواع تصديق ايجاد ايتديله ،
تورك تجارتي يوق ايتك ايچون بتون زنكينلري صويديلر ،
سورديلر . بر شركت كئدى ، خاليجيلنى آتق ايچون اوگاهر
قولايانى كوسترديلر . اكر بر ايكي نه دها دورسهلردى بز
آچلقدن اوله جكدك .. و بردنبره :
— ايسته هپسنى بونلر ياپدى ..

دييه يرندن قالمق ايستدى ، باقدم ، چارقه-ينك ايچندن
پاچاوره اتوابلى اسيرلر كچيور . عسكرلكلرى كتدكدن صوكرده ،
او انمودجنى پك اياي طائيد يغمز چراق ، اوشاق ، عارسون و سراسرى
حاله ككشردى . بو اسيرلرى يانمش بر دكانك خرابه-سندد
چاليشدير مغه كوتورديلر .

يانمزدهكى دكاندن بر آدم بوش صراف جامكائى كوستردى :
ايچنده ، مجوهر ، كموش و التون واردى ، صوك كوئى
ايبي ضابط كلوب چالديلر .

بتون طوتولان اسيرلر دولاقلرى زيت آتونلريه دولو
ايدى . بو ده ليك آتونلر هر برى كسيان ويا تجاوز ايديان
بر كويلو قيزك كردانندن قوبارلشيدر و شيمدى بتون كويبو
قادينلر ك بوسنلرى خزين بر صورتده بوشدر .

عزيز قارئلر مکتوبلرى عشاقده كسيورم . فى الواقع
اورادن آفونه ، كوتاهيهيه ، بروسهيه كيتدك . طبق از مير-عشاق

بولی کی ، عشاق بروسه یولندهده کوی وقتسبه خرابه لری
کوردک. هله بروسه طرف نرسه دیکر اوچ تعرضک صارصینتیلری
واردی . هر طرفده بزه بالغین وجنایت فاجعه لری آکلاندیلر .
بوللر اوستنده قورومش ، ماده حالنه کلش اسکی تورک جسدرینه
راست کدک. اوغانی غیب ایدن هر آنانک اضطرابی بر اولدیغی
ایچون ، آفیون قردحصار ، کوتاهیه وبروسه آنالرینک آجیسی
معتیسه سده براقدیغمز قدینلرک المندن ده اشاغی دکدی .
سقاریادن مرمره ، آق دکیز و بوغاز ساحلارینه قدر هر طرف
بر علوک و بر بیجاغاک آلتندن قالدی . و هنوز بوتون تورک
ظویراغی بو دهشتدن اورپریش بر حالده در . بیکلرجه کیسه لر
فاجه اوغرامش کبی ، کسک ، طوتوق و شاشقین قونوشیور .
بو فاجعه نی هر کون خاطر لا .. سکا بونی بر انتقام درسی
ویرمک ایچون سویله مه یورم . فقط بو خرابه نی اشا ایتک و بو
سفاکت ، دیمین بر قان کبی ، حیاتی آوب کوتورن جریانه
مانع اولمق لازمدر .

بز ، او بدبختلرک فاجعه سنی کورمه مک ایچوندرکه حریت
وصلح ایسته یوردق . حریت وصلح بزی قور تاردی ، فقط بو
صرده ده اوللر ، یوز بیکلرجه تورک ، بزم کورمه مک ایسته دیکمز
فاجعه نی کوردیلر . اوللری اسلی ایتهدکجه بزه بو حریت و شرف
حلال دکلر .

فالح رفقی

عوتان باربارلورينك ياقدغى كويلا اهايسنه

يعقوب قبرى

یونان باربارلرینک یاقدیغی کویلر اها ایسنه

بیلمم بنی خاطر لایور میسکز ؟ بن سزی آصلا اونو تامدم .
زیرا کویلر کزک خرابلری ایچندن چرکن قادین ، ارکک ، کنجه ،
اختیار ، چولوق چوجوق حیران ، اوزکک و محبوب چهره لرله ،
یوموشاق یاصدیقلرینه یاصلاندیغمز اوتوموبیلک اطرافنی آلدیغکز
زمان حیاتماک آک درین ، آلبویوک ، آکتحملسوز حجابنی دویمشدم .
حجاب ایسه قیصقا نجلق و حسد کی ارنوتولماز ، سینمز بر
دویغودر ؛ کچدیگی یرده آتشدن ایزلر راقیر .

شود دقیقه ده سزی و کویلر کزی هب بر بریکزه قاریشدریز سورم .
هانکیکز دها آز سفیل ایدی ، هانکیکز دها چوق مرسته
لایقدی ، بیلمیورم ؛ بیلدیکم برشی وارسه اوده سزک کوزلر کز
نم کوزلر مه اصابت ایتدکجه باشمک اوکمه دوشمه سی و یوزمک
بر آله وک عکسنده کی یانمش اولمه سیدر . بونک ایچین دکیدرکه ،
سزه خطاب ایتدیکم شو دقیقه ده ، هیکزه قارشی قلبده کینه

واوفكويه بگزر برشی دویویورم وتکرار سزه دوغری کیتماک
فکرینه آلیشه میورم؛ سزدن قورقیورم . بر جانینک اولدیردیکی
آدامک حسدنن قورقدینی کبی ، سزدن قورقیورم . اوچ
باشنده کی چوجوقلرکزک خیالی بیله بنده جرات و جسارت نامه
هیچ برشی بر اقیور .

خاطر لایور میسکز ، بیلمم . صوگ بهار موسمنک سرین
کونلرنده ایدی ؛ هوا گاه قاپانیور ، گاه آچیاوردی و بو متادی
تبدلار انسانده حیاته قارشی بر امنیتلک او یاندیریور . سببیز
بر وسوسه ، بر اندیشه ، بر بویوک تهلکه قارشیمسند بولنیش
حسی قلبی اورپر تیوردی . آرابه مزک ایچنه نه قدر کومولسهک ،
یوم شاق و صیجاق اثوابلرمزه ، اورتولرمزه نه قدر بورولسهک
ظن ایدیوردق که یولمزک صوکنده بزى بگه یین شی آجاق
وچبلاقلقدر . ایشته تام بو صیرمهده سز او خرابلر ایچندن
کوجش بر نسلک جهنمدن دونن هیولالری حالده بزم اوکزه
چیقیور و یا خود اوکزدن قاجوب کیدیوردیکز . بزدن ایچین
قاجیوردیکز ؟ بزه دوغری ایچین قوشیوردیکز ؟ بزمه سزک
آرامزده مثبت و یا منفی بر علاقه واری ایدی که بزدن قحجق
و یا بزه صوقولق احتیاجنی دویویوردیکز ؟

اوت ، آرامزده بر رابطه ، بر علاقه واری ایدی ؟ سز
بزم ایچین یرک دیمندن چیقمش مستحائلر و سزک ایچین باشقه
برکره دن ایتمش مخلوقلر دکلی ایدک ؟ سزک آتنده بارینه محق

بر تک دامکنز ، باشکزی قوبه جق بر تک یاصدیگنزی یوقدی .
بَر ایسه او قدر بویوک آرابهلر ایچنده واک یوموشاق یاتاقدر دن
دها یوموشاق یاصدیقلر اوستنده ایدک .

براز سوکره سز یانغین کولاری ایچنده قووریش بغدای
و آریه دانلرینی طوپلامغه واونلری ایکی طاش آرسنده او کوتوب
یمکه کیدرکن ، بز یولک فرخلی و صولاق بریرنده دوراجغز ،
طیقه باصه دولوسپتلمزی ، سفر طاسلمزی آچه جغز و کوشدن
دها پارلاق چاتاللمزک اوجیه آزیش اتلر ، صوغوق بوردکار
وتازه میودلر ییه جکنز و بونلری بیرکن اسمر حرب اکمکنی
براز لذتسز بوله جغز و کچمش زمانلرک بزه بخش ایتدیگی (دها
مکمل حظوظی) خاطر لایه جغز . بیلسه کنز ، بز بوکا بکنزه مز
نه یمکلر طاتاق ، نه راحت پرلرده او طور دق ، نه فرحلی ساعتلر
کچیردک !

دنیانک باشقه برلرنده اویله مملکتلر واردر که دوزه نی پریر
قوردی ظن ایدرسکنز . باصدیگنزی بره سانکه قدیقلر دوشنمش
کیدر . تنفس ایتدیگنزی هوا انسانک باشنی دوندیردن بر
کوژدر . قادینلری چیچکلر و چیچکلری قادینلر کی قوقر .
ارزاده هرکس ، هر دقیقه . تبسمدر ؛ هر دقیقه هرکس ایچین
دوکون ، بایرامدر و هر او طور یلان صوفرا سانکه بر حکمدارک
ضیافت صوفراسیدر . کیجه لری سزی بکایهن یاتاق ، قوش
توینسندر ؛ اویله که وجودیکزی ایچینه بر اقدیگنزی زمان

کندیکزی کوکلرده بر بولوته یا صلا مش صانیرسکیز وطنوان
باشکزک اوستنده بیلدیزی کیجه لرك قبه سندن دها سوسلیدر .
ایشته ، بو آلتزده تپینن مغرور ، متحکم آرابده اورالردن کتیرلمش
بر سرعت وراحه آلتیدر . حیاتی اورالرده کی یا شایشه کوزه
آکلایان وجود مزك سزك یا دیغکیز قاغنی آرابلرینه بینمکه
آرتق تحملی یوقدر ؛ ناصل که بر کیجه جک اولسون سزك
یا دیغکیز یرده یانامیز ، ناصل که بر دمه حق اولسون سزك
بیلدیگیز اکمکن بیهه یز .

لکن او دمدرده که ، آرابه مزك اطرافنی صاریبوردیکیز .
هر بریکیز بر باشقه طور ، بر باشقه شیوه یله باشکزدن کچن
فجه هی آکلایوردیکیز . اورتوندیکیز یاچورالر آرانندن
قوری واسم قولاریکیزی اوزاتیوردیکیز . بریکیز : « ناه ،
کاوور شورادن کلدی ، شورادن چیقدی . . . دیوردی ؛
بریکیز : « ایشته کاوورک ال اوزاتدی قیز بودر ؛ آتسه
قدیدردی ، آیقلری کوتورمدر . « دیسه آه ایدیوردی . بر
دیگرکیز : « ایوا . ایوا نیم وار نیم یوق هسنی آلدیلر ،
مال ، داوار ، تخم ، اوغل ، قوجه . . . هسنی . . . « دیسه
هیچقریبوردی و بر قادین : « دو قوز چوجوقله بر ورا نه نک
ایچنده چیر جیلاق قالدیم . نیپه نیم ، نه ایده جکم ؟ آمن اللهم ،
آمن اللهم ! . . « دیسه دو کونیوردی . او وقت یمن ایدرم که
سزدن اولمادیغمه ، سزی دیکه مکه یاچورالر ایچنده یالین آیق

قديمکمه ندامت ايدييوردم. کوز ياشلرکز آرقهسنده برده قور
 ميزديکم کين و غيظکيزدن قور قديم ايچين دکي ، فقط ولاک
 وسفات قارشيسنده سفاهت و راحت دينن شيلرک نوقدر قابا ،
 نه قدر غليظ و عادي اولديغني حس ايتديکم ايچيندرکه سزک
 آرا کيزه قارشيمق ، سزک آرا کرده قاب اولوق ، کينديتي
 سزکله برابر کورمک ايستهيوردم يا او ديقهده ظن ايدييوردم که
 حياتک ان بويوک ذوق ، نشومسي واک بويوک شرفي سزک کي
 اولمقدوم سزه قارشيمقدوم. او ديقهده، ناصر ملي بيلر و حنده کي
 بوتون امرار بکا پرده پرده عيان اوليوردي ، اونک جزامی لری
 نهدن او پديکني ، سفيل و سر سري لره نهدن هم بزم اولديغني ، نهدن
 طوقر صوفرا سندن قاچوب آجلر مجلسنه صيغينديغني ، نهدن
 دينلجيارله برابر کزندیکني و محدودلرک عيبتني نهدن عاقللرک
 مصاحبتنه ترجيح ايتديکني آکلایوردم. او ديمشدي که : اصل
 بختيار آجلردر ، زيرا دوبونه جقلر . اصل بختيار چيلاقدردر ،
 زيرا کينه جقلر ، اصل بختيار ظلم کورده لردر ، زيرا عدالته
 مظاهر اوله جقلردر .

اوت ، بوکا اينانکز ! بزکه طوقر ، بزکه کينمشر : بزکه
 عدالتي توزيع ايدنلر ميا سنده يز . روحز بيک تورلو غمه
 دولودر . هيچ بيلمديککيز ، کورمديککيز کدرلر بزي ،
 ايوبک اتي کيردن قوردلر کي کيريبور . بوتيز ، راحت و يوموشق
 اور تورلر اتنده شبهه ، غرور ، نخوت ، و اختراص دينن تورلو

تورلو غلترله شرحه شرحه قاتانان بر دردیغز وار. دشمنک غیظ
 و وحشتی سزک اوسنکزدن بر قضا کی کلوب کجدی؛ فقط بز او
 غیظی، او وحشتی و او دشمنی داتما، داتما ایچمزده طاشیورز.
 متادیا یانوب متادیا طوتوشیورز. متادیا یغمايه، غارته؛ متادیا
 ادا و حقارنه معروضه؛ هر دقیقه دوغریلوب هر دقیقه ییقیلیورز.
 ای یانان تارلاهی اوستده بیاض صاقانی یولان اختیار،
 ای اولادینک مزار طاشندن باشنه یاصق یابان آنا، ای کچه لری
 کوپکارله برابر اولوبان آج چوجوق، ای بکارتی ایکنج بریارا
 حاشده. قاتانان کنج قیر، الله جمله کزی بزم کرفتار اولدیغمز
 درددن مصون ایله سین.

یعقوب قدری

خلقى بيديرمك وياتيرمق! وبونك انچون كوندە اون سكرز ساعت
چاليشيور .

— برچكيج ، بر كسر بولمق انچون ياناماش كويلره كيدييورم ،
چفتجیلره يالواروب عاريت آليورم . فكرم ابتدا قصبه خارچنده
كرپيچ وكار كير بنالر ياپديروب اهالي يي اسكان ايتك ، صوكره بر
پلاه كوره قصبه يي يكي دن ياپمقدر .

يانان يرلرك محتاج اولدي يي حكومت آدمك اوصافي بكا
بو عسكرلك چاليشقانغنده ، مرحتنده وايشكدار لغنده كوروندى .
خرا به يي دولاشيركن آره صيره پريشان غلبه لقلره راست كيبورز .
اختيار قصبه ليد ، اسى قهوه لر ينك انقاضي آره سننده ، طاش
اوستنه اوطور مش دوشونبورز . انچه جك توتونلرى بيله يوق ،
قرشيلرنده ييقيق بر چشمه اسكى سسيله بيهوده يره آقيور .
ايصسر بر آقشام اوستى ايدى ، كنيش و يارى يانمش چنارلك
تبه سننده بره مرو اوتيور . بتون هوا ، شو اختيارلرك بوينتر يي
بوكن خسر انله دولو وشيشك يين در . بو چشمه نك وبوقومرونك
سى هوا يي بوشالتان وتنفسه خفيفلك ويرن بر توكل الهبسى كى
آلاجه قارانلغه قاريشيور .

وكيجه ، ياورولر يي پاچورالرى ايجنده بغيرينه باصان بر آنا
كى ، قصبه خرا به سى بتون خلقى قوغوقلرى وكوللارى آره سنه
جكدى .

صباحلين قپينك او كنده بريكن اهالي به وداع ايدمرك

زدق . شوراده بوراده كندی كندیلرینه قونوشان قادینار
وار، وایچلرندن بری قوجاغنده كوچك برچوجقله بزده یانا شیور،
— بری ده قارنمه ! دیور .

اونك ده كنیچ قوجه سنی وورمشلر . وبوینی بوکوب کنار
سوقاقلردن برینه صاپور . اوندن ده عینی سوزی ایشیدییورز :
« ینه بوکونلره شكر ! »

صاحلی خرابه لرنده

۲۹ اپریل

قصبه دن صاحلی یه قدر یولنده عینی لوحه لر : ایسته یاریدن
جوغی یانان اورغانلی کوی ... قارارمش ، اورته سندن یاریق
کرپیچ دیوارلر کنارنده باشمزه اوشوشن کویولورک حکایه لرینی
دیکه یورز . « درت کویلو یانغینی سوندرمک ایچون داغدن
ایندیله ، کاوور دردینی ده آتسه آتوب یاقدی . »

ایسته احمدلی ، یانان بنارک اسکلتلی کوستریورکه اولدجه
کوزل برکوییدی . اختیار بررنجبر دیورکه : « محاربه دن خبرمز
یوقدی ، برکون باقدقکه ایچریده کی کاووره حدت کلدی ، پاره مز
حیوانمزی آلوب کیتدیله ، کویتمزی یاقدیله ، هپمز داغه چیققدق ،
اونک ایچون جان زیانی یوق .. »

فقط مرسیلی خرابه سنک خاطره سنی هیچ اونو تمایه جیم .
مرسیلی یوز اولی برکوییدی ، یانمامش برتک چاقی یوق . صاری

ويقيق بر باغچه ديوارينك ئىئارنده دوردق . صورمق ايچون
اهالى چاغير يوروز .

هيچ سس يوق ، نغرلردن برى ايندى ، « كويلو يوقى ؟ »
ديه تكاراز باغيردى ، جواب آلامايوروز .

صوكره خرابه نك بر كوشه سندن اون اوچ اون درت ياشنده
بر قيز چيقدى ، « كل ياوروم ، كويلولر زرده ؟ » ديه چاغيردق .

قيز دونوق كوزلرله يوزيمزه باقيور . وهمزك سويلنديكى
كورونجه ايله غريب بر اشارت ياپدى وتكاراز كلديكى يوله كيدر
بر مدت صوكره ايكي يوروك قاديى ايله عودت ايتدى .

شىمدى اونلرله قونوشيوروز . تون ك يولر اوسز ، اكملسز
وحيوانسز قالدقلى ايچون هجرت ايتشلر . « يالكلر بوقيز قالدى . »
دييورلر .

— اومى ؟ ديلسز ، صاغيردر . نه اناسى نه باباسى وار . بزده
بوراده بولدق .

ايكي يوروك قاديى ايله قونوشوركن ديلسز قيزك كوزلرندن
ياشلىر داملامغه باشلادى . زيرا آجدى . قاديئلر : « ياش
يغدايك آلتى قاريشديروب يمكه صاواشيور ! » ديديلر .

ايكي كيجى قاديندن باشمه جاتلى هيچ برشى ياشمايان
مرسينلى خرابه نك كيجه سنده ، ايشتمه ين وسويله مه ين بو آچ
قيز عجيا نه ياپيور ؟

اوتوموبیل حرکت ایدوب کیدرکن ، حالا کوزلرندن یاس
آقهرق و دیشلریله باز مقلربی کیرمرك، حزین و امیدسز آرقه مزدن
باقه قالدی .

.....

صالحی قرق سنهده بیومش ، کوزل ، معور بر قضا مرکز
ایدی . خلقی چالیشقان و منوردی . او خرابه لرینک ، بنارک
صاغلاملغه دلالت ایدن ، دمیر و طاش انقاضی آرمسنده بر صیره
یانتش فابریقه لرك دیر و ماکنه انقاضی کوزه چاریور .

بوراده جمع ، اوتل ، خان کچی بیسوک بنالردن باشقه اوج
بیکه یاقین او ، بش یوزده یاقین دکان باندی . یالکز استاسیون
اطرافده خرستیان اولردن بر قسمی برنده در ، مهاجر برلشیور .
صالحی ، یانغیندن اول خجیع بر سرگذشت کچیرمشدر . بر
بر صالی کونی سواری مفرزه لر مزدن بری قصبه یه کیرمشدی .
اولرینه قاپانان اهالی بو مژده اوزرینه جاده لره چیقیدیلر ،
وعسکریمزله قوجاقلاشدیلر . فقط سواری قصبه نك طیشنه
چیقاق و اطرافده دشمن قلوب قالمادیغنی اکلایه جقدی . سونج
اچزده شنك یاپان خلق ، بر مدت سوکره اوزاقدن سلاح سسلری
دویویور . مفرزه نك قارشینسه چیقان بو قوت ، ادمنه برابر
خیانت ایدن چرکس کوکلیلری ایدی ، ینه او آره لوق
اساسیونه بر ترن کلیور ، بو یکی مژده بر از شبه و قورقوبه
دوشن خلقه یکیدن جوشقونلق ویریور :

— برطابور عسکر مز کلدی !

ارککار ، قادیانر ، چوجقار ، بتون صاحلی ، استاسیونه
قوشیور . حالبوکه بونار جههدن قاچان ایکی بیک مسلح یونان
عسکری ایدی . بو عسکر اولاً خلقه حدتلرندن ، سوکره
اوزاقده کی مصادمه ایله امیده دوشدکلرندن ، همان ترندن اینیور ،
خاق بریزی چیکنه بئرک ، باغیشهرق اولرینه قاچیمور . چوجقار
پنجره لره آصدقلری تورک بایراقلرینی عجله عجله ایچری آبورلر .
بو ائشاده بزم مفرزه مز گری دونیوردی ، برسوقاق محاربه سندن
سوکره یونانلیلر صالحلی بی تکرار الیرینه چیردیلر . یرلی
خرستیان خلق و بتون عسکر قودورمش برحاله ایدی . قیلر
قیرلدی ، هر طرفدن طوتوشان محاربه آرهنده سونکوله ن ،
آتشه آتیلان بدبخت انسانلرک فریادی باشلادی .

خانجی مصطفی دییورکه :

— اولره قاپاندق . بزه درت دانه عسکر کلدی ، قایمی
قیردیلر ، قومشونک اوینه مردیونه چیقیدیلر ، عائله بی طاوانه
صافلامشدم ، پاره ایسته دیلر ، ویردم ، برار سوکره سکیز
عسکر هدی ، ینه پاره ایسته دیلر ، سوک پاره می ده ویردم .
ارقدن بردها کلدیلر ، پاره یوقدی ، برار قروم واردی ،
ویردم . بونلر سواقده قرونک کچه دیکنی آکلاملر ، بوشفر
بی اولدیرمک ایچون تکرار کلدکلرینی کوردم ، دیشاری چیقوب

اوزاقده بر آبدستخانیه صاقلاندم . صباح اولدی ، « کیم ب
 بر دفعه اوه باقیم ! » دیه میدان چقدم ، کورحم که ارقمن بری
 کایور ، بزم قصاب اولدیغنی طانیدم . « آمان خرسو افندی
 بنی قورتار ! » دیه اوکا صیغیندم . خرسو بنی ایتدی ،
 یاننده کی عسکرلره : « ایشته آزادینگز بودر ! » دیدی .
 اوسته هجوم ایتدیلر ، باغچدن ایجری به آلدیلر ، قورشوناه
 ووروب یزه دوشوردیلر . خرستیانک بری باشمه دیکیدی ،
 آیاغیبه دوپتیرک : « تورکک بری دها کبردی ! » دیدی . اوراده
 برده آده آغا واردی ، اونک ابکی قولاغنی کسدیلر . بن
 سورتونه سورتونه کلکک باغچهسندده دیکنلر آرهسنه باشمی
 صوقوب کندمدن کچدم . نه دن سوکره قولاغمه : « الله ، الله ! » سلساری
 کلدی ، دوغرو لدم ، باقدم ، بزم عسکر .. « کلک ، بنی آلك . »
 دیه باغیردم ، ایشته شیمدی یاره لییم .

چرکسلر صالحلینک اوکنده یوفان اردوسنک صوگ مقاوتی
 یامشردی . بدبخت صالحلی بلکه بویوزدن یانیدی . ادهم اشقیالره
 برابر صالحلی ده اوطور سیوردی . دیکله دیکمز حکایه لره کوره
 یونانلیر بوقاتلرنی کویلری یاتق ، صویمق و اولدیرمک ایچون
 سربست بر ایشلردی . کویده صباحلره قدر دوکولرک اولان
 تورک چفتجیلرینک عددی بر قاقچ یوزی کچیور .

صالحلینک فاجعه سی ایچنده بزى تسلی ایدن شی ، خالق

د باي ونيکيتته کيدز. هپسي پر شرکت بونوق، قصبه لرين اسکاي سندن
دها بيوک بر معموره حالنه صوقق املنده در. هر کس :
طوير اعتمزي ياقمه ديلر يا... ديبور .

آلاشهر خرابه لرنده ..

آلاشهر ۳۰ ایلول

آلاشهر ، آناتولینک بتون شهر لرندن دها زیاده یاندی
واونک قاجه سنی دیکله یین آدم ، اوزون مدت مغنیسا ، قصبه
وصالحی اسملرینی بیله اونوتیور .

بو حنک زردن کلدیکنی آراشدیریورم . قارشیمده خفیف
بر روز کارله بتون خرابه نک انقازی هوایه قاریشیور ، زیرا
دینه بیلیرکه آلاشهر برتوز حالنده در . وهیچ بر قصبه ، آلاشهر
قدر اولدیریله مشدر ، منظره سنک اوله بر بوشلنی وارکه السانه
بر عصر دنبری بویوله کیمسه اوغرا ماش کچی کایور ، بو خرابه ،
قدیم خرابه لر کچی ، قوقوسز وقورودر .

بر دوقتور بزى آلدی ، ضوسز ، چشمه لر آره سنندن
یوقاری دوغرو چیقیورز . دوقتور :

— شوصیرته قدر چیقماز سهق ، قابل دکل قاجه یی تمامیه

کوزه مزسکنز ، دیور .

آلاشهرک بر خصوصیتی ده شوکه هیچ انسان یوق. یالکز
قویتو بر گوشه سنده، انقاض آره سندن یانمش جسدری
آیقلا یهرق، آنالرنی و بابالرنی سچمکه اوغراشان کیمسه سزلر
کوریورز. فقط یچون اطرافزی صارما یورسکیز، سزک
اضطرابکز یوقی؟ زیرا بو سسزک آره سنده آغزیکزک
سویله دیکنی و کوزکیزک آغلادیغنی و قولاریکیزک چیرپندیغنی
کورمک بیاه بزم ایچون بر تسلیدر.

بو اضطرابلری، کیجه وقتی، خرابه دن یاریم ساعت اوزاقده کی
صاری قیز ایلیجه لرینک باراقه لری آره سنده دیکه یورز. اختیار
بر آلاشهرلینک اکلادقلرنی نقل اییدیورم:

— یونانلیلر آیت اوتوز برنده تلاش ایتدیدر. فقط آفیون
دوشونجه حدتن کوزلری دوندی. قانی قانی دولاشوب بیک
بشیوز قصبه لینی طوتدیدر، گاه ترله، گاه یایا از میره دوغرو
کوتوردیلر، باقدق که سو ققدرن بایراقسز بوروسز بوزغون
طابورلری کچیور. درت کوزله بزم سواری نی بکله مکه باشلادق.
یرلی کاوور قودوز کبی اوستمزه صالیدی. ایول درنده قصبه یه
اون یردن آتش قویدیدر. ارقه سندن برده سرت روز کار چقدی.
اشته بویله کول اولدق. اون بیک نفوسمز واردی، شیمدی
بش بیک قالدق، اوچ بیکدن فضله قادین جوجق داغده بایرده
آچیق یاتیور.

آلاشهر درت بیک بشیوز اولی معمور بر قصبه ایدی.

خرابه‌لر آرسنده شهرک اسکی شکلی بنا اتقاضنه باقهرق تصور
ایتمک ممکندر. فقیر و کرپیچ کویله یاندقدن سوکره قورو برجامور
بیغنی حالنه کلیور، معمور قصبه‌لرک اتقاضی ایچنده تصادف
ایتدی کمز طاش دیوارلردن، قاپی اسکلتلردن، دمیپ پارمقاق
دوکوتیلردن اولرک شکلی، حتی بیوککنی طایه بیلدوروز.
یونانیلر ویری روملر آلاشهر یانغینده سونکو ایله آتی یوز
کشی اولدیردیله، کویلرده و شهرده شیمدییه قدر بولونان
یاشمش جسدلرک عددی ایکی یوزی آشور. عاشقده کافی درجه
وقت بولمایان تخریب طابوری، آلاشهری صوگ آخه سنه قدر
صودی، صوگ اوینه قدر باقدی، طوته بیلدیکی قدر کسدی آتسه
آتدی. بو طابور کیدرکن «مناماق» استاسیوننده اوچ یوز
تورک چوجنی اولدیرمشدر.

آلاشهر اهالیسنک بر چوغی یابانجی اولدیغندن، بو قصبه
ایچون دیکر یانان یرلردن دهاز یاده داغیلمق تهلکمی وار. حتی
شیمدیدن برچوق کیمسه لر آناطولینک باشقه طرفلرینه، بردها
بورایه دوئمکم اوزره، شجرت ایتمشدر. خلقی داغیتماق ایچون
اک ساده اصول، مسکنسزلک و اکسززلک سببیه باشقه یرلره
کیتمش اولانلره، یکی برایش ویکی برحیات صاحبی اولمادن اول،
اصل قصبه و کویلرنده اوطوره بیلمک و یاشایه بیلمک امکان
ویرمکدر. روم بیلدن بش آتی سنه اول آناطولییه کوب بر
کیه ویا عمارته یرلشدیرلمش اولانلر، براوطیه بر اوکی و بر آتولییه

بر کوی کی کورمه او قدر آیشمشلردرکه اونلری بو دینلجی
حیانتدن سعه و طوراغه چاغیرمق همان غیر قابل برحاله گیشدر.

قاینک اوکنه او طوردم ، اوزاقده چیلاق داغلاک غروبسه
باقیورم . خرابلر آلاجه قارانلقدده طبیعتله برابر ، او قدر قولای
و چابوق سو نیور . نیم ظلمتده بیقیق برمناره ارتسامنک اویله بر
حزنی وارکه ، آقشامک وغربتک بتون حزنی اونده تکاشف ایتمش
کی... کونش ناندقدن سو کره یالغینک قیرمزی عوی کوروندیکی کی ،
اذا اسکی خرابه نك انک اونوتولمش فلجمه سی بیقیق بر منارنک
رسمندن ، بر تخر کی ، بتون هوای نسیمی به قاریشیور .
غروبندن سو کره ، هوایی بر خرابه یاننده تنفس ایدنلر بیقیلمش ،
یانمش ، ترک ایدلش و اونوتولمش شینک بواچین ایچین یاشاییشنی
فرق ایتمشدر . بزى سکوتک اسرار انکیز سسندن و تعقیبندن
قورنارمق ایچون نه او وادن چنغراق سسی کایور ، نه بتون
وسعت ایچنده بر تک ایشیق یانیور ، حیانتک هیچ بر خبری یوق...

آلاشهر یانارکن ، از میره دوغرو سورکلدن قافله لارک
باشندن بکن ماجرالر مخینه یی دهشت ایچنده بر اقیور . مغنیسایه
کیدن قالدین ، جوجق و اختیارلردن عبارت بر قافله کیجه یی
کوندوزلی یایا و اچ یورومشدر . هر مفرزه تام دیکله نه چی وقت
بو بدبختلری دیگر بر مفرزه یه تسلیم ایدردی . شوه کنارنده کی
صودن بر اووچ آلوب دوداقلرینی ایصلاقمق ایچون اکیلندر ،
یارملی آیاغندن بابوچنی چیقارمق ایچون بر سله دورمق ایسته ینلر ،

غربي آناطوليدن غربي تراکيايه..

فالح رفقى

غربي آناطوليدن غربى ترا كيايه ..

. قارئلر ، «ردوپ» كلهسى خاطر لايور ميسكز ؟ «متا» اسمندن ، قيزيل اير مق ويا سقار يا اسمى كى بحث ايتديكمز كونر ياد كزده ميدر ؟

دون بوداغلر آرقه سندن و مستانك صولاديني طوبراقدن استمداد سسلرى كلدى . آناطولى هزيمتندن برى ، بوصولرده سلا حسز توركلرك قانى آقيور . بوكرنده تورك قيلجنگ ياره سياه مريجك اوته يقه سنه قاچان دشمن قيريق ديشلرينى غربى ترا كيا مظلوملرينك بوغازينه كچير مشدر .

يانقين و جنايتاه چوريلن قورقونج اورماناقلرده يالين آياق قادينلر ، چيپلاق چوجقلر و عليل اختيارلر امداد چاغيريشيور . بوسسلر ، آلتى عصرلق تورك دهرنده مستاصولرينك چاغلايشى كى ، عكس ايدن شرقى سسلرى دكلدر . مهلرندن چيويهن كبه قادينث آوازي كليور ، صاچلرندن سوز وكلهن با كره نك استمدادى كليور .

مړینک بو ساحلنده کی قرده شلری قورتاردق ، اوته کیلر
اضطرابلرینی کو کسلیرینه باصارق بزی بکله دیلر . وشیمدی غربی
ترا کیانک هر طرفنده بو اضطراب قابی قیردی ، قادنلر ، چوجقلر
واختیارلر حریت و حیات ایماده سنه آتیلدیلر .

بدبخت قرده شلر ، الکزده هانسی سلاح وار ؟ یانغینی کوز
باشکزه می سوندی ره جکسکر ؟ جانی یی قانکزه می بو غاجسکر ؟
ایمسز و امداد مسز داغلرده ، کیمک یولنی بکلورسکر ؟

دیولر که چوجنی چالنان ضعیف قادین ، دیشی آرسلانن
دها قوتلدر . دیشی آرسلانلر ، پیشیکزدن قوشان یاره لی جنوار
صاتیاق فاخشه دن دهادیشیدر . اونی غربی آناتولی داغلرندن ،
مظلوملر ، قربانلر و شهیدلر سوروب چیقاردی . اردو بو ارواحک
قالی ایدی .

غربی ترا کیلیلر ، اضطرابکزدن بیوک قوت وار میدر ؟
نشانیلری کسین دلیقانلیلر ، چوجنی دوغرانان قادینلر ، سزک
بو اضطرابکزدن دها قوتلی سلاح نرمدن بولنی ؟

آناتولی قورتولمق ایچون سقاریه قرمزنی آقدی ، شیمدی
مستا قرمزنی آقیور ، زیرا غربی ترا کیا قورتولاجقدر . حیات
اولومه بوغوشیور ، حیات اولومدن دها قوتیلدر .

برکون کله جک که کوملجنه دن ، از مبرور و سه نک مسرت سسلری
عکس ایده جکدر . زیرا غربی ترا کیا طوپراقلری ، خلاص
و حریتی یتیشدیلرین طوپراقلرک اوز مایه سی اولان شهید قلیله

يوغور لقمده در . بو طوپراقده ده ، غربی آنا طولی طوپراقده کی ،
یکیدن تورک آتی و تورک کمی قاریشیور .

فقط یخین غربی تراکیان خبر آلامیورز ؛ کیمی دیورده
اختلال ایدن خلق کوملجنه قایلر نده در . کیمی دیورده ترنر
بو یوزدن کری قالدی ، هر کون غزته لده بر قاچ یکی شهیدک
اسمیرینی او قویورز .

نه تلغرافه ، نه ترنه ، نه بسته ایله هیچ برشی او کرمه -
مه یورز . شو دقیقه هانکی کوی یانیور ؛ هانکی کبه قادینک
قارنی یارلق اوزره در ؛ قاتل سونکو هانکی مسلمان کوسنک
کمیگرینه کچور و آنا طولینک پدی بیوک شهرینی یاقان قوندا قدر
هانکی تورک قصبه سنی علو و دومان ایچنده بوغدی ؛

غربی تراکیا ، اسکی بر زندان کبی ، سکوت و ظلمته قاپالی .
آغر دیوارلرک دیندن مریحک قیدسز صولری آقور . قوللا-
قلمزی بو دیوارلره بیوده یاناشدیر ییورز ، کوزلرمزی نافه
یر قارانلغک کشف ضقه لرینه صوقیورز . ایچریده مههم ، قاریشیق
بر اوغولتو وار . آره صره قیرمزی شمشکلر ظلمتی بیر تیور .
ده یدیعمز ، کوردیکمز بوندن عبارتدر . بو اوغولتونک ایچنده
عجیا قاچ بیک چوجغک چیغلنی وار ، بو اوغولتویه قاچ بیک
آنانک آهی قاریشیور ؛ بو قیرمزی شمشکلر ، دول و اوکسوزلرک
ات و کمیگرینک علوندن چاقیور . آنا طولیده بویه اولدی ،
تراکیاده ، اوروپانک بتون شاهدرلی اوکنده بویه اولدی .

آناتولیده اردونك تعقیبندن، ترا کیاده بوشاهدلرك سرزنشاندن
راحت ایدمهین قاتلر ، شیمدی غربی ترا کیاده کندی باشلرینه
قالدیله . قیلچی اولان یورولنجیه قدر کسبور ، قورشونی
اولان اوسانجه یه قدر آتور. بیکلرجه شی آتشدن فیلا یورق،
سونکو چنبرلرینی یارارق، یارالی آیاغنی سورویهرک و طوتوشان
صاجنی اللریله سوندوره رک قارلی و فیرطنه لی داغله قاجیور. خلقتک
هانسی ونی، غربی ترا کیانک بو کونلرندن دهامدهش اولمشدر؟
توش اولانلر، یاشایانلرک بو کوردکلرندن دهافضله نه کوردیدر؟
آناتولی حرب عمومیده سیواس قاپیلرینه قدر یاندی ، بو
فاجعه ده ستاریایه قدر یاندی ، جنودن کلن یانغینلر آناتولیانک
شرقده کی روس خرابه لرینه ، وغربنده کی یونان خرابه لرینه قدر
اوزاندی . روم ایلمنک کوردییی بو قتل قانچجی قتالدر ؟ هر
سنه بتون تورک طور اقلرنده یی بر یانغین صاعلام نه قالمشه
یاقیور ، یکی بر قتل صاغ کیم قالمشه کسبور. دولت، استقلال،
حریت ، بتون حقلرک فوقنده ، تورک اولانلره حیات حق
بیرله جک کونی کورمه یه جکمی یز ؟ نه زمان تورکلرک یاشامدی
تورک اولمایانلره غریب کله یه جک ؟ وقتیه بالقان و قافقاسیاده
رومانوفلری اکلندیرن تورک اوی نه زمان نه ایسته ایره جک؟ زیرا
اسکی سورکون اولرندن آرتان بتون کویکلر حلا بالقانلرک بتون
داغله نده تورک مظلوملرینک قوقوسنه قوشیور !

فالح رفیق

.....

ایسنز کوی و دیسنز قیز

یعقوب قمری

ایصسز کوی ودیلہز ویز

بم ایچین هر شیئی ؛ ای و کوتو، شخصی ویا عمومی بوتون
کوردکارمی ، کچردیکلرمی اونوتمق قابلدز ؛ فقط او کویله او
قیزی ، آصلا ، آصلا... چوللرده ، اسرار انکیز نیک نازنده
عدمک قلعهلری کبی یوکسه لن مهیب ومظلم امراملرک ایچنه کیزوب
چیقدم ، بش بیک ییللق قراکقار ایچنده منحوس یراصه لرک
اوچوشدیغنی سیر ایتدم . فرعونلرک آچیق حلدلرندمکی بوغوق
عکس صدالری دیکله دم ؛ منفیسک بوتون طاشلریله قونوشدم ؛
کیجه ، آی ایشیغنده دنیاده کی معما انکیز « اسفنکس » لرک
اک قوجه سی واک قوجامانیله قارشى قارشى به چوملدم . قرقانلرک
حاملرینی ؛ « نهر و » نک سیر ایتدیکی کوانش میداخلریک بوتون
قورقونج وکیزلی کوشه لرینی بیلیرم . وقتيله بشریتک اک مضطرب
واک سفیل انسانلرینه ملجاء اولان « قانا قومب » لرده ، المده

بترهك بر ايشيقيه ، آديم آديم دولاشديغى خاطر لايورم .
بوراسى انسانلرك انسان كندن مصون قالمق ايچين ديرى ديرى
كوموشكه راضى اولدقلرى مزارلردر . نارين وزمين «فروانسانك
كوللرى بوراده در ؛ ايكي بيك ييللق صاحبسز اولو ميكلرى ،
بوراده ، بالواران بر اسيرك قوللرى كېي حالا آياقلايكنزه دولانير .
لكن ۱۹۲۲ سنه ي ايلول آينده « صارت » قلعه سنك خرا -
بازندن آلا شهر قصبه سنه كېدن يول اوستنده ي كوي ، بو
« قاتا قومب » لردن دها ايصسز واور تونديكي ياچاورالر يولونمش
قانادلر كېي هواده ساللانهرق اوكمزدن قاجق ايسته ين قيز ، بو
ميكلردن دها اسكي ايدي . عدم دو يغوسنى ايلك دفعه بو كويده ،
عادتا عضوى بر اضطراب حالنده حس ايتدم و عدمك ازلى
بججيسى اولان « اسفنكس » ؛ صاندم كه ، بو قيزك وارلغنده ،
عصر لردن برى ايلك دفعه اولهرق حر كته گلش ، اوكمزدن
قاجيور . حقيقتاً ، او قيز نهدن بزم كوروشومزى دوبار دويمانز
بيتيق ديوارلرك و چوكمش دامارك اوستندن بر يابانى كدى كېي
آتلايهرق ، صيچرايهرق قاجغه باشلادى ؟ بو قيز ، بو متحرك
« اسفنكس » ؛ نيلاك كنار سده ي اون بيك سنه لك اولومه نكهپان
اولان او ديلسز وكتوم قادين جنسندن بر ديو ياوروسى ميدى كه ،
حياتك وانسانلغك بو نكهپانى سننى ايشيدنجه اوركوب اوزا -
قلاشمق ايستدى ؟

ايصسزلق يزدن ، بز ايصسزلقدن قورقشديق . آرابه من

دوروز ، دورماز ایچمزدن بریسی هایقیرمق ایستدی لکن ،
بر کیجه بازیسی بر حمام قبه-سی آلتنده اوغولدايان عکس صداری
خاطر لاش بر چوجوق کبی در حال ، کندی سسندن اور لدرت
صوصدی ونه دن صوکره کندیسنه امنیتی اولمایان بر آدام طوییه
همزک یوزینه آری آری باقهرق :

— بوراده ، هیچ کیمسه قالمش ! دیدی .

— یا ، او قیز ؟ .. یا دمین ، بز کوییه کیدرکن قوشهرق
او کمزدن قاجوب کیدن ... بر خیالتمی ایدی ؟
کندی سسندن اور دن یولداشمز باشنی اوکنه ا کدی :
— بلکه ! .. دیدی .

اوت ، بلکه او قیز بر خیالت ایدی ؛ بلکه بو کوردیکمز
کوی ده بر حقیقت ، داملرک دیدیکی کبی بر شائیت دکلدی : بلکه
بوتون بونلر ، یوله چیقدیغمز کوندن بری ، تا ویران و کوتوروم
ازمیردن بورایه کلنجهیه قدر کوردیکمز فاجعه لرله آلت اوست
مخيله مزک صیتمه لی او هاملرندن عبارتدی . لکن ، بو چوکمش
طوپراق داملرک آلتدن چیتان یانیق قوقولری ددی بر وهدر ؛
آرابه مزک صاغ طرفنده شوقورومش مرکب ایسکاتی ، براز ده
اوتده شو شیشمش ماندا لشی ؛ آرقه ن کلن .دهش بر صدمه
ایله اوکه دوغری فیرلامش کبی دوران شو مسجد دیوارینک
دیننده ی دیدیکله مش ، ایصلاشمش اشیا کومه لری و بونلرک باشنده

بری برینه خیرلایان شو صیقه و اوپوز کوپککر ، بوتون بونلر
هپ خیال ، هپ خیال میدر ؟

ایچمزدن بعضیلری آرابدن اینسوب بو ایصنر ویرانه
دولاشمق جساتی کوستردی . آقشام قازاکتی چوکیور ؛
هواده تاروچه نفوذ ایدن بر رطوبت وار . بو ساعت صیقه
ساعتیدر ؛ جککلم بر برینه چاریور ؛ اوطوردیغ یرده بر اعدام
محکومی کبی بوزولیورم : هیچ بر شی ، هیچ بر شی کورمک
ایسته م . نیجین ؟ اوچرا داغ باشلرنده ، اورمانلرده و این
قوغوقلرنده او درجه مدهش اولمایان سسزک ، بوراده ، بو
یامش کویده بو قدر قورقونج ، وحشی و اختلاجلی ؟ بوراسی
عادتا ایصنرلک منبعی کییدر ؛ بوتون آناتولی بی ؛ محزون
دالغلی کدیز چایندن حامی قیزل ایرماغه ، حامی قیزل ایرماقدن
اولمش قویون کوزی رنگلی وان کولنه قدر ، بوتون اوصارپ
داغری ، اوچتین طاشلری ، او چیللق تپه لری ، او صاری
یایللری ، او قراکق وادیلری عدمک کولکسی کبی قاپلایان
ایصنرلق مطلقا هپ بورادن چیقیور ؛ کندی کندیمه یمین
ایدیورم که ، بوراسی هیچ بر زمان مسکون دکدی ؛ کندی
کندیمه دییورم که « بوراده خلقت آدمین بری تک بر انسان
اوطور مامشدر ؛ « لکن دمین کوردیکمز اوقیز ؟ ..

اوزاقدن اوزاغه آرقداشدرمک سسنی ایشیدیورم :

قیز ، جواب ویرسهكته ؛ قیز سوبله ، سن كيمسك ؟
سن نه سيك ؟ بوراده نه آرايورسك !
ديورلر .

بويله بزرده ، بويله بر آقشام اوستی ، بوش بر آرابنت
ايچنده تيزه يوب بوزولمكدنسه ، اونلر كې خيائلرله قونوشمهغه
كيمسك دهآ آي در . بوسسلكه ديدني طرفه دوغري يورسيورم .
آياقلم هنوز صيچاق دوران كول ييغينلرينه كوموليور . ايشته ؛
بو كوللارك ايچنده قاورولمش بغدادی دانهلری ، ماوی بونجو قدر
وبعض چارليق پارچهلری كورسيورم . بوتون او مرضی قناعتمه
رغماً هرشی بكا بو كويك ياقين زمانه قدر مسكون اولديغنی
بيلديريور . ايشته ، بر اويوقدن صارقان شو قيرمزی ميتان
پارچه سی ... بوراسی مطلقا مسكوندی و بوراده اوطورانلر
برطاقم چيلاق مخلوقلر دلدی ، كينورلردی ، ييوب ايچيورلردی .
» — قیز ، سنك ديلك يوقی ؟

اونلری ، تا كويك سو كنده يانغيندن مصون قالمش بر دامك
التمده بوليورم . بوراسی ديشاريدن كيرن بر آدم ايچين قارا كلكدر .
فقط ايلك آديمده حس ايديورم كه بوراسی بر آخوردر ، اودرجه
كسكين بر كوبره قوقوسی وار :

— نه ياپورسكز ؟ ديه سسله نيورم .

— كل ، كل ... دنيورلر . بر معماقارشيسنده يز . كوشيه

بوزولمش اوطوريور و بزه هيچ جواب ويزه نيور .

یاواش یاواش قراکغه آلیشان کوزلرم ، دمین بر خیالت
ظن ایندیگمز قیزی ، عین یابانی کدی طوریه ، ایکی طوپراق
دیوارک برلشدیکی بر کیرینتیده دیز اوستی، بوزولمش کورسور .
بزدن طرفه یاری چویرمش یوزی قاپویه متوجهدر، ایلك فرصته
آتلا یوب قاجغه مهیا کیسدر ؛ فقط ، بز اطرافتی بر چنبر کئی
احاطه ایتشز . چهره سنده هانکی حسک انعکاسنی مشاهده ایتک
قابلدیر؟ حدتلی میدر؟ قورقشسی در؟ بر حیلهمی دوشو نیور؟ خایر،
هیچ بری دکل ... بویوز اهراملری بکله یز اسفتکسک یوزی
قدر کیدلیدر . بویوز، روما « قاتا قوم » لرینت دیوارلرنده کی
ابتدائی مزیم آنا رسملری کئی افاده سنذر . یالکز پاچاورالک
تمامیه اورته مدیکی سنجابی وجودنده اون آلتی یاشنده کی بر کویلی
قیزینک یاری حیوانی ، یاری انسانی تندرسلدی حس ایدیلیمور
و ظن ایدم که ، قاپودن کیرن آیدیناغه چویرمش کوزلری ایزی ،
قویو و کوز دلدی .

« — قیزم، یاوروم . بز فنا آدملر دکاز . بز مسلمانز، کاوور
دکاز ، آکلایبور میسک؟ بز ، کاوور، دکاز ... سویله ، بو کوکیک
اهالیسی نر دیه کیتدی ؛ سن بوراده یاپ یالکز نه یاپیورسک ؛
اگر هیچ کیمسه نه یوقسه سنی آلوب برابر کتوردم ؟
هچمز برر برر ، صره ایله عین شیلری سویله یورز . فقط
قیزجغز ، بزقونوشورکن ، اللریله کوکسنی اورتیور ویان کوزله

بزه باقهراق بر آن اول آرامزدن صییریلوب کندینی دیشاری به
آتمق ایستر کچی حرکتلر یاسور ، صبرسنزلانیوردی .

نهایت ، آرقاداشلرده صبرسنزلامغه باشلادیلر :

— نه ، چوق اولدی آرتق ؛ هایدی قالق ، دوش اوکمز

باقلم .

دیدیلر . قیزینه عین وضعیتده قالدی . او زمان اینجیزدن
بری قیزه یاقلاشدی . قولندن طوتوب قالدیرمق ایچین النی اوزاندی .

سز ، هیچ بوغولان بر آدامک ناصل سسلر چیقاردیغنی
ایشتمدیکزمی ؟ اکر بونی ایشتمدیکزسه مطلقاً وورولان بر چابلاغک
ناصل باغیردیغنی پک اعلا بیلیرسکز ؛ ایشه ، آرقاداشمزلک الی
کندینه دوغری اوزانیر اوزانماز قیزک آغزندن اینک دفعه اولهرق
بویله بوغوق ، قاریشیق و حیوانی سسلر چیقمغه باشلادی و بونی
متعاقب اوینه بر سرعتله آرامزدن صییریلوب قاچدی که ، اونی
آرتق بر دها بولوق قابل اولمادی . هر بریمز بر طرفه قوشدق ؛
کویک ایچی ، کویک طیشی ، اویوقلر ، قوغوقلر ، طاش بیغینلری ،
هر طرف هر طرف آراندی ، قیزدن اثر بولمندی .

••

صوکره دن اوغرادیفمز کویلرده ، بو کویک باشندن کچن
فلاکتله دائر خیلی تفصیلات آلدق . فقط ، بویله بر دیلسز
قیزک موجودیتندن کیسه خبردار دکلدلر . آلا شهرده ، بزه

اوکا دائر تحقیقات پایه جقلا سوپله دیلر . ایستراپسینلر، ایستراپاماینلر . بن اونک کیم اولدیغنی وباشندن نهلر کچدیکنی پک ای بیلورم .

یاوروم ، سنک کی قاج تانه کوردم کیمی قولنی ، کیمی باجقنریخی ، کیمی کوزلری ، کیمی مهلریخی قایب ایتمشدی ؛ سن ده ناطقه کله ادراکی قایب ایتمسک . اکر بو طاشیدینگ اومدهش سری هیچ کیمسه یه طاش ایتمدن کندیکله برابر مزاره کتورمک ایچینه ، ناهدر .

یقوب قدری

یونان اور وسنک و حکومتنک مسئولیتی

محمد عاصم

یونانہ مظالمدرہ مسئول اولوہ کیمدر ؟

غربی آناطولیدہ یونان اشغالندن قورتاریلان طوپراقریمزده جریان ایتمش اولان امثالسر مظالمک ایلك هاملی یونان اردوسی و بناء علیه ایلك مسئولی یونان حکومتیدر . آناطولیدہ بولونان یرلی رومدر ایله ارمیلر و بولنرک تشکیل ایتمش اولدقلری مخلف چتلهر یونان حکومتی و اوردوسنک حمایه سنه و اونیر طرفدن احضارایدیلن وسائطه استناداً اجرای تخریبیات ایتمشلردر . تدقیق فجایع هیئت طرفندن هنوز یانمش اولان معموردنرک صوکه دومانلری توترکن ازمیردن بروسهیه قدر اجرا ایدیلن تحقیقاتک بنده و آرقداشلرمدہ حاصل ایتدیکی قناعت بو مرکزده در . بناء علیه فجایع نتیجه سنده میلارلره بالغ اولان می ضررلریمزک تضمینی دوغریدن دوغری یه یونان حکومتندن طلب ایتک الک مشروع حتمزدر . فقط تورک اردولری ازمیره کیرمزدن برقاچ کون اول بدهیه

داثره سنده محلی رؤسای روحانیه بی طرفندن عقد ایدیان بر
 اچما عده روم متره پولیدی خریستوس طوموس ایله ازمی یسقبوی
 آراسنده وقوع بولان بر حادثه دن آکلاشدیغنه کوره یونانیلر
 آناطولیده یاپیش اولان مظالمک مسؤولیتی قبول ایتک
 ایستهمیه جکلر در . بالذات یونان اوردوسنه منسوب قومندانلرک
 صریحه یونان عسکرلری طرفندن یاقامش اولان شهرلرک، قصبه لرک،
 کویلرک و قتل عام ایدلمش اولان بیکارجه تورکک یونان
 اردوسنت دکل ، بعض غیرمسئول اشخاصک تجاوزاتنه قربان
 اولدیغنی ادعا ایده جکلر در . [۱]

[۱] بوسطرلر یازلدقن صوکره استانبول غزته لرته (ت. ۵۰۰)
 آژاسی طرفندن ۱۰ شمیرین اوله تاریخیه آتمه دن آلمش بر تاغراف
 تالیغ ایدلمشدر . بوتاغرافده عیناً شویله ذیلیمکده در : « آناطولیده
 تورکک لرله لرته تعرضه بولونوب الجا ایتش اولان بعض حرکملرک
 دخی دیوان حریده محاکمه لری اجرا ایدلمکی بیدیریلمه .) بو تاغراف
 یونانیلرک آناطولیده پایلان جنایتلره عتد مسؤولیتی سادجه چرکسرایله
 ارنیلره . اسناد ایدهرک ایشک ایچندن صیرملق ایسته دکلری حقتنه کی
 استدلاللری تأیید ایده جک ماهیته در . در حال بردیوان حرب تشکیل
 ایدهرک برطاق چرکس و ارنیلری و بلکه ده بعض یونانیلری بوراده
 محاکمه ایچون استعجال ایتلری ده اوله اراسه اعقاد ایده جک صالح
 فرغ ایدنه تورکک طرفندن وقوع بولمکی تجزیه و تضییات مطالباتنه
 درستی : « یاقینئر ایله حر درلومظالم یونان اوردوسی خازنده بر عتد
 شی بوزرطر طرفندن ترتیب و اجرا ایدلمشدر . بولردن دولایی یونان
 عدته مسؤولیت توجه ایده سن . بز ذلک جنایتلرک ایزه کنلرک محاکمه لری
 بعدق ویلده لری ذناللرک جزاسنی بوردک . » دینت ایچون حاضر لاندن بینه
 دلالت ایدور .

از میر مفتی رحمت‌آباد افندیك و دیگر از میرلی بعض معتبر
ذوات افادہ سنہ کورد باشند باشہ بوزغون حالندہ اولان یونان
اردوسنک از میرہ یاقلا شہابی شہر خانگی صوک در جہدہ ثلاثہ
دوشور مشدی . یونان اوردوسنک رجعت ساحہ سندنہ بولنان کویئرک
وقسبہ لک یاقلمقدہ اولدیغی حقندہ کی خبرلر بوکا انضام ایدنجہ
از میری مدہش بر فلاکتدن قور تارمق اوزرہ ہرکس نہ پایہ جغنی
شاشیر مشدی . بوسردہ شہرک بلدیہ دارہ سندنہ حاکم صبحی
افندیك ریاستی آئندہ ملل مختلفہ رؤسای روحانیہ می ایہ
بعض اشراف معتبردن مرکب بر مجلس عقد ایدیشدی . بوجلسدہ
یونان عسکرلری طرفندن جہہ کریلرنده کی شہر لک ، قسبہ لک
یاقلمقدہ اولدیغی موضوع بحث ایدلیکی زمان از میر متریدنی
خریستوس طوموس سوز آلہرق او کونلردہ از میردہ بولونان یونان
حربہ ناظری تہ توتوکیسہ مراجعتہ جہہ کریسندنہ کی کویئرک
وقسبہ لک یاقلمقدہ اولماسندن شکایت ایتدیکنی موضوع بحث
ایسی فقط یونان حربہ ناظرینک کندیسنہ « شہرلری و کویئرلی
یاقن ارمنیلر ایہ چرکسلردز . بونلرک آرسنہ بعض باشی بوزوق
و چاپوچلی روملردہ قاریشمشدر . اوکلاینہ کچیلہ مہ یوز .
یوقسہ تخریباتی یابان یونان اوردوسی دکلدز » دیہ جواب ویردیکنی
سریلہ می اوزرینہ خریستوس طوموس ارمنی یسقیوسی وارمنی
حورا اعضاسندی پارسینخ ونظرت حللی افندیلر آراسندنہ
بر مناقشہ وقوع بولمشدر . پارسینخ ونظرت حللی افندیلر

ارمنی ؛ تقویوسندن اول خریدستوس طوموسه شدتله خطاب ایدمرك « مترد پولید افندی نه سویله یورسكز ؟ ديمك كه بوتون يونانيليرك، روملك ياديني فناقلرك مسئوليتني ارمنييله يوكلتمك ايسته یورسكز ؟ اويله ايسه آچيق كوروشهلم . » ديمشدر ، ارمنی يسقپوسی ده : « طور قوم نامنده برارمنی چته رئيسی وار . قاچ دفعه حكومتكزه مراجعت ايتدك . بو آدمك حركانتك اوكنه چكيز ، كندیسنی توقیف ايتدير يكز ، ديدك . توقیف ايتدير مديكز . قباحث بزده می ؟ یوقنه سزده می ؟ » ديمشدر و بو مناقشه آنجق بر مدت دها دوام ايتدكدن سوكره بر طرف ايدلمشدر .

يونانيلير ايله روملر وارمنيلرك آناطولیده بالاشترلك يادقلری جنایتلرك هزيمتدن سوكره مسئوليتني پایلاشه ماملاری پك طبیعی برشیدر . بالعكس پایلان جنایتلری منحصرأ چركس چته لرينه اسناد ائمه ملرينه تعجب ايدلسه يريدر .

مع مافیه يونانيلير وارمنيلر جنایتكارانه فعاليتلرينی اوقدر آچيق بر صورتده يامشدر دزكه اجنيلر بيله بونلرك كيملر طرفندن اداره ايدلديكنی كورمكده هيچ مشكلات چكمه مشلدر .

شو نقطه ده شایان دقتدر : یوقاریده بحث ايتديكمز ملل مختلفه رؤسای روحانیه سی ايله بعض معتبرانی طرفندن از میر بلديه دائره سنده عقد ايدیلن اجتماع نتیجه سنده شهر ایچون موجود تهلكی خبر ویرمك و بو تهلكی منع ایتك واجنیلركده بو خصوصده معاوتنی طلب ايله مك اوزره آمریقا ، انكلتره ،

فرانسه و ایتالیا قونسولسریه مراجعت ایدملکه قرار ویرلمش
و بوقراری تبلیغ ایدرک بر جواب آلمق اوزرد قونسولوسلر
ز دینه اجماعده حاضر بولونانلر طرفدن منتخب بر هیئت اعزام
ایدلمشدی . بوضورتله قونسولوسلر ز دینه کیدن هیئتک آراسنده
یونان متره پولیدی خریستوس طوموس ایله ارمنی بسقبوسنی ده موجود
ایدی . تورک مرخصلرک و از جمله طوقادی زاده شکیب بکک
افده سنه کوره هیئتک اثنای مراجعتده انکلیز قونسولوسنی
روم متره پولیدینه و ایتالیان قونسولوسنی ده ارمنی بسقبوسنه شایان
دقت بر طرزده بیانانده بولومشدر و شکایت ایدیان احوالک
مسببی اولان بعض آدملرک مشتکی صفتیله کنیدیینه مراجعت
ایتمش اولمالرندن دولایی حیرتلیرنی کتم ایدمه مشلردر .
انکلیز قونسولوسنی هر کسندن اول متره پولید خریستوس طوموسه
دونه رک : « نیچون کلدیگز ؟ » دیه صورمش ، خریستوس طوموس ده
« ازمیر ایچون تهلکه وار ، شهری و اهالیسنی بر فلا کتدن قورتارمق
ایچون معاونتکزی رجایه کلدک . » ده نیجه حدتله رک : « یاپیلان
بوتون فنالترک مسببی کندیگز اولدیغکز حالده نیم قارشیمه نه
یوز ایله کلوب معاونت ایسته یورسکوز ؟ » دیمشدر .
اوندن سوکره هیئتک دیگر اعضالری ایله کوروشمشدر .
کلدک عینی هیئت ایتالیان قونسولوسخانه سنه مراجعت ایتدیکی
وقت ایتالیان قونسولوسنی ده ارمنی بسقبوسنه توجه ایدرک :
« بسقبوس افندی ، کلیساکزی بزین وبومبا ده پوسنی حله

کتیردیگز . بركون بوجر لتكيزك جزاسنی چكك جكسكز .
دیشدر .

رسمی برهیت حضورنده ان شایان اعتماد رسمی نسانلردن
چقان بوسوزلر یونان حکومتك واوردوسنت حمایه سنه و معاوته
استناد ایده رك روم وارمنی اقلیتدی طرفندن نهر پامش اولدیغنی
گوسترن ان مهم دلائلندر .

یونان حکومتك واوردوسنتك مسؤلیتنه عائد دلائله كانجه ،
ان اول موسیو فراتقلدن بویون طرفندن (ماتن) غزته سنه وقوع
بولان ملاقتنی ذکر ایده بیلیرز . فراتقلدن بویون بو ملاقتنده
دیشدرله :

«بزم آلمانلر طرفندن تخریب ایدیلن بوتون ولایاتمزی کوز اوکنه
کتیردیگز . ایجه خاطر لایکیز . بوکون آناطولینك بولوندیغنی
وصعیت حقنده برفکر ایدینه بیلیرسكز . یولدرده پریشان برحانده
دولاشان ، آغلیوب صیزلایان بر میلیون آج ، جیبلق آدم وار :
بونلر آناطولینك تورك اولان سکنه سیدر . یونانلیر رجعت
اٹماسنده هریری وهر شیئی یاقوب بیقمشدردر . خراب و پریشان
ایتمشدردر . باخاصه مغنیسانك وضعیتی اییدر . یانغینده حضر
بولونان بر چوق شاهدلری استماع ایتدمله بو شهودك جمعی
فرانسدردر . بوشاهدلر یانغینی سوق و اداره ایدن یونان خابطلرینك :
— بورایه بریار چه غز قویسكز . شو نقطه یی یاقغنی اونو تمایسكز .

دیدگاری ایشتمشار ، کوزلیله کورمشلردر . بو امرلر
بالکیز مغنیساده دکل ، بوتون آناتولیده تطبیق ایدلشدر .
بو خصوصده نظر دقه آنه جق و تاقدن بری ده تورک
ژاندارمه سنک تسیقنه مأمور متفق ژاندارمه ضابطلردن
فرانسز یوزباشی رهنودینو (*Renaudin*) نک ۱۶
تسیرین اول ۱۹۲۲ تاریخلی مورنینخ پوست غزیه سنده استانبول
مخابرینک تلغرافنه عطفاً نشر ایدلش اولان شهادتی در . یونان
تخلیه می ائمانسنده و اوندن اول آناتولینک شمال غربی سنده بولونان
فرانسز ژاندارمه ضابطی رهنودینو متسبب اولدیغی مقامده
یونانلیلرک مجرمیتی حتمده تورک منابعدن وقوع بولان شریاتی
تأیید ایده جک صورتده رسمی بر راپور ویرمشدر . رهنودینو
بو راپورنده یونان ضابطاری طرفدن جوار کویلرک احراق
مصمم اولدیغی ایچون اوراده کی مالدرک همان قالدیرماسی حتمده
ویربان امرلری کندی قولاغی ایله ایشتمش اولدیغی ، احراق
ایشون دوکولان بزینلرک یونان عسکری ده بولردن آلوب
ینه یونان عسکرلری طرفدن دوکولدیکنی ، یانغین یرینه کیتمک
ایستدیگی حالدده یونان ضابطلری روولور ایله کندیسی
تهدید ایدرک یولنی کسدکاری و ممانعت ایلدکاری ، بوصورتده
یوزباشی ایله نفرلری یاپیلان تخریباته قارشسی سیرجی قانق مجبوریتنده
قالدقارینی ، نهایت مسلمان قادینلرک عرضلینه تسلط ایلدکدن
صوکره قارنرینه سونکو صوقوله رق اولدوزولدیکنی و کذات

نورک چو جملریله بر طاقم اختیارلرک اتلاف ایدلدیکنی کوردیکنی
افاده ایتشدر .

بونلردن دهامهم بر وثیقه واردلرک اوده بروسهده
بولونل فرانسز ممثلی موسیو قوشهر طرفندن یونان مظلومی
حقننده تنظیم ایدلش اولان راپورددر . موسیو قوشهر اسکیشمردده ،
بروسهده وملحقاننده محلا تحقیقات اجرا ایتدکن سوکره
یازدیغی بوراپورده دیمشدرکه :

« بالخاصه اسکیشر - که اوتوز سکز بیکه قریب نفوسی
حوی در - منتظم یونان عسکرلری طرفندن کمال اعتدال وانتظام
ایله ایقاع ایدیلن یانغینده خراب اولمشدر . بن بومسئله حقننده
یانکز تورکلری دکل ، فقط فرانسز ، اسویچرملی ، رومانیالی ،
یوغواسلاویالی شاهدلری ده استیجواب ایتدم . بونلرک هپسی ده
متفقاً یونان اوردوسنک مجرمیتک غیر قابل مناقشه اولدیغی
قناعتندهدرلر . یونان اوردوسی قوماندانلغی عسکرک بوتون حرکاتنه
قارشی - دها قضیه سویله میورم - لاقید قالدی . » « یونان
ژاندارمهی قونسولوسخانه بناسی یاننده کی قره قوللریغی تمامیه
تخلیه ایتدکن سوکره ایچلرندن برژاندارمه نقری تکرار بنایه
کیددی . قونسولوس - خانه نك بنا بولمهی یاقیننده یراشدیراش
واوزرلرینه بیزین دوکولم اشیایه آتش ویردی . برکت
ویرسونکه فرانسز تبعهسی وقتنده بوحرکاتی مشاهده ایتش
و آتشی سوندورمه که موفق اولمشدر . » « دیگر طرفدن احضار

ایدیلن وانفلاق یا برتاک و یا برطاشک تبدیل موقع ایتمسنه متوقف
بولونان خمبدر ایجاب ایدن محلامه وضع ایدمشدی . بومیانده
بر مقدار بومبا و تخریب آلتی - که انفلاقاری یا لکز بسیط
بر ضربهیه متوقف ایدی - فرانسیز طرفندن یونان اوردوسی
چکلمزدن اول طوپلاتدیرمشدرکه بو حال یونان اوردوسنک
مجرمیتنی غیرقابل مناقشه قیلار. « کویلرده، آوروپالی شاهدلرک
کوزلرندن اوزاق یرلرده قرال قسطنطنینک عسکرلری کندیلمرینک
نظارت آلتنده بولونمادقلرینی حس ایدمک دهافنا حرکاتلر
یا مشلدر . بونلر هیچ بر طرفدن منع ایدمه. شدز . یونانلیلر
طرفندن تسلیم ایدیلن باشی بوزوق ارمنی و چرکس چتسلری
ایله برابر مستقل کمیک غروپی و اوچنجی یونان اوردوسی بالخاصه
تایز ایتمشدر . »

مع مافیہ موضوع بحث اولان مظالم مسؤلیتندن نه روملر
وارمنیلر بر برینک اوزرینه آتمقله ، نه ده یونانلیلر مظالمفاعلری
باشی بوزوق چتلهردن عبارت اولدیغنی ادعا ایتمکه قورتولوش
اولامازلر . چونکه غربی آناطولی خرابهلری باشدن باشه کیملرک
آثر جنایتی اولدیغنی اثبات ایدمک شاهدلر ، وثیقه لایله دولودر و بو
شاهدلرک ، وثیقه لک هیچ بری اولماسه بیله قوجه بر قطعاً رضیه ده سی
کویلری ، قصبهلری بر هفته ایچنده تخریب و بوراده یاشایان
یوزبیکلرجه انسان حقنده انواع مظالمک تطبیق ایدمسنک کوچونک
بر جانی زمره سی ، یا خود اشقییا چنه سی طرفندن یاپیلمش بر

جنیت اثری اولمسنی هیچ بر عقل قبول ایتمه چکی کبی بوفجایی
و قایع حربیه تک نتایج ضروریه سندن کوستر مکده ممکن دهنر .
بنه علیه تکمیل یونان اوردولرینک ساحه حرکتنه شامل اولان
بومضامی تماماً مذکور اوردولر طرفندن حقوق دول قواعدی
خلافه ترتیب و منتظم بریلان داخاندہ اجرا ایلمش عظیم بر سوء
قصد نتیجه سی اولمق اوزره قبول ایتمک ضروریدر .

یونان مظالمك مسئولترینی دها اینی بر صورتده طانیه بیلمك ایچون بوجنایتلرك درجه وسعتی ، مهیتی ، و بوجنایتلری ایقاع ایتمش اولان اشخاصت هویتلری حقمنده دها زیاده تنور ایتمك لازمدر . اونك ایچون از میردن بروسه یه قدر امتداد ایدن ساحه اوزرنده جریان ایدن مظالم حقمنده عمومی بعض معلومات ویردم .

مظالمك وسعتی — معومدرکه یونان اشغالنه چمیش اولان هر شهر ، هر قصبه ، هر کوی و چار تجاوز اولمشدر .
بنده علیه یونان منصفه مظالمی غربی آناتولیده قورقاریلان ضویر افلیزک عمومنه شامل بولونمقدهدر . فی الحقیقه مظالم منصفه سنه داخل اولان شهرلرك ، قصبه لرك ، کویلرك هپسی عینی درجه ده مستر اولنمشدر . بالفرض لاقل (۸۰۰۰) خانه اولان آیدین مرکز لوانسنگ اوچ خانه دن ماعدایی ، کندک (۱۷۰۰۰) کسور خانه اولان مغنیسانک قیمتجه یوزده طقسان طموزینی تشکیل

ایدن اکثر اقسامی یاقیلمشدر . سوکه ، نازلی ، آلاشهر ، کوردوس ، قصبه ، اشمه کبی هر بری بیکرجه خانه دن تشکل ایدن ان معمور قضا مردزلری تماماً کول و کومور حالنه قلب ایلمشدر . برکوی ، صالحلی ، صومه ، باندیرمه کبی بر چوق قصبه لک ایسه آنجق کوچوک برد پارچه سی قور توله بیلمشدر . بوندن باشقه یالکز شهر لک ، قصبه لک یا فیاماسی ایله اکتفا ایلمه مشدر . یاقیلان قضالره مربوط اولان کویلرک همان اکثریسی عینی صورته تخریب اولونمشدر . از جمله یالکز اشمه قضاسنه ملحق اولان یکریمی سکیز پارچه کوی - اسه لر ، امیرلی ، دوز کوی ، آقچه کوی ، اینای ، فقیهلی ، چوبانلی ، چاقال ، قایالی ، نازلی ، کمر ، چاکلی دام ، قایا پیکار ، یلکن ، طاش کوی ، جویزلی ، کونهی ، ماناولی ، نارنجلی ، اورکودن ، قران کوی ، دره کوی ، الوانلر ، اشمه لی - یاقیلمشدر .

مع مافیہ ابنیہ اعباریله مصون قلمش اولان شهر ، قصبه و کویلرک مسعود اولدیغنه حکم ایتمه میلدیر . بورالده کی مسلمان اهالی حضده صویغونجیلق ، اشکنجه ، قتل عام کبی مظالمک انواعی تطبیق اولونهرق پک مهم ضرر لر و خسار لر یاقیلمشدر . مثلاً یانغین تهلککسندن قور تولمش اولان کوتاهیہ لواسنده ساده جه صویغونجیلق یوزندن وقوع بولان ضرر مادینک یکونی (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) لیر اتخمین ایلمکده در . شو حلالده دیه بیلیرز که یونان اوردوسنک و حکومتک مسئولیتنی تعیین ایتمک ایچون یالکز مظالمک درجه وسعتی کوز اوکنه کتیرمک کافیدر .

مظالمك شرقى — يونان مظالمك شدتى وسعتدن زياده
شايدان دقدر . تاريخك هيچ بر دورنده بو مظالم درجه سنده
وحشيانه بر شفته اجرا ايدلمش نخرىبايه تصادف ايتمك ممكن دكلدر .
يونان اردوسنى اداره ايدنلر ساحه رجعتلرني تخريب ايدنه بيلمك
ايچون پك منتظم بريلان چيز مشلدر . تخريب ايديله جلك شهري
هر قصبه يني و هر كوي اول امرده مسلح قوتلر ايله صاره رق
باشدن آشاغيه قدر صويق ، صوكره بنزين دوكلرك و بومبا
آتهرق اولرى ياقق ، يانغندن قورتولق ايچون ميدانه چيقان
يچاره اهالى يني الك عاجز قادين و چوجوقارينه قدر قورشون
ياغمورينه طوتمقدن عبارت اولان بو تخريب پلاننى يونان اردوسنك
كدر كاهنه تصادف ايدن هر شهر ، هر قصبه و كويه تطبيق ايدىلشدر .
يونانيلرك حقيقى مقصدلرى تخليه ايتدكلرى تورك طويراقتند
طاش اوستنده طاش ، كووده اوستنده باش بر اقامق ايدى .
فقط يونان اردوسى خاطر و خياله كلز شكلده مهزم اولهرق
منتظماً رجعته امكان بوله مادقلى ايچون بو مقصدلرندە تماماً
موفق اوله مامشدر .

مثلامغيسايى ياقان يونان تخريب طابورلى قصبه اهالىسندن
مهم بر قسمنك مغيسا طاغلرينه التجا ايتدكلرني كور و توجه يانغيندن
صوكره ايچى طرفدن مذكور طاغلى صارمغه باشلاش ايسه ده
بو صره ده مظفر تورك عسكلرلى آرقه دن يتشديكى ايچون
قل عام پلانلرني تماماً تطبيق ايتمكه موفق اولمق سرين قراره مجبور
اولمشدر .

یوحنا یا ستر مغنیسا حقتده واقع دلدرد . یونان فجایعنی
 حقیق ایدن هیئت ، دوچار مظالم اولان قسبهلرک و کویلرک همان
 هپسندده « اکر اردو مز یاریم ساعت کج قالمش اولسهیدی
 حیاتریمزی ده قورتاره . یه جقدق . » ، یا خود « اکر عسکرلریمز
 بر ون دها کجیکمش اولسهیدی کویتمزده جانلی بر انسان
 قاید جقدی . » دنیا دیکنی کورمشدر . بونکله برابر یونان
 قوند قجی آلایلری بر چوق یرلرده مزارلقلری بیله یا قغه اکان
 بوش ، و مزارطاشلرینک باشلرینی قیرمق صورتیله تخریبات
 یا مشدر .

تخریب صرقاتک سرعتی — یونان مظالمی اشغال آتندده
 بولونان یرلرک هپسندده عینی شدتله تطبیق ایدله مشدر . مثلا
 آفیون قره حصاردن از میره قدر امتداد ایدن رجعت ساحه سنی
 ایکی قسه تقریق ایتک لازمدرد . چونکه آفیون
 قره حصاردن عشاقه قدر اولان ایلک رجعت مرحله سندده نسه یا نغین
 تخریباتی آزدرد . عشاقدن از میره قدر اولان منطقه ده ایسه یا نغین
 و تخریبات اعظمی شدتی بولمشدر . شهه سز یونان لیلر یا نغیندن
 مصون قالمش اولان کویلری و شهرلری مرحتلرندن وانصافلرندن
 عیانت اتمه مشلردرد . بورالری آنجق بر اضطرار نتیجه سنده
 یا قمدن صرف نظر ایشلردوکه بوده آنجق اضطرار عسکر یادن
 باشقه برشی دلدرد .

بوندن شواستدلال اولونه بیلیرکه یونان لیلر آفیون قره حصار

رجعت ایدرکن صولدرجه ده شاشقین بروضعیته دوشمشادیدی .
اونک ایچون رجعتله برابر اساساً تخلیه خالنده مقرر اولان
تخریب پلاندرینی تطبیقه وقت بوله مامشدر ، بوتون قوتبری
مدافعه په تخصیص ایشلدردر . فقط آفیون قره حصارندن سوکره
دوملی بیکار مغلوبیتی تحمق ایدنجه آرتق یونانلیلر وضعیتی
عسکری و سائط ایله مدافعه ایدمه جکلیری آکلامشدر ،
ازمیره دوغری رجعت ایدنجه تخلیه ایدیلان یرلری تخریب
ایمکه قرار ویرمشلدردر . ایشه بورجعت وعینی زمانده تخریب
قرارندن سوکره درکه قوتلرینک برقسمنی تخریب و سائطی ایله
تجهیز ایدرهک جانیهانه مقصدلرینه تخصیص ایله مشلدردر . بناء علیه
یونان تخریباتنک سرعتی حقتنده بر فکر ایدیمک ایچون بالخاصه
عشاق ایله ازمیر آراسنده ، یعنی الزیاده تخریباته معروض قلان
منطقه ده جریان ایش و قایعی تدقیق ایتلیدر .

عشاق وقایعی ۲۷ آغستوس چهارشنبه کونی باشلامش ،
بورالری یاقیلوب بیقلدقندن سوکره فاجعه (۱) ایلول جمعه کونی
اشمه قضاسنه سرایت ایش ، بورادنده (۲) ایلول بازارا یرتسی
کونی آلاشهر قضاسنه کچمش ، بوندن سوکره (۳) ایلول صالی
کونی صالحلی فجایی وقوع بولمش ، کذلک عینی کونده طورغودلی
قصبه سی یاقیلمش ، نهایت ۶ ایلول چهارشنبه کونی مغنیسایه آتش
ویرلمشدر . دیمک که هربری بیکلرجه خاندن متشکل اولان .

معموره لر اعظمی برز ، ایکیشر کونده خاکایله یکسان اولشدر .
وهیئت مجموعہ سنک احساسی ایچون نہایت برہفتہ لق برمدت کافی
کلشدر . بوزغونہ اوغرایان یونان اردولرینک رجعت استقامتی
تعقیب ایدن بوسریع احکا حرکاتنک مسؤلانی بولاق ایچون بر
ثانیہ بیله شہہ وتردد کوسترمک ممکنمیدر ؟

تخریب طابورلری — یونانلیلر مغلوب اوله رق تخلیه
ایتدکلری بوتون تورک طوپراقلرینی ، تورک اهاالیسنی
احایه قرار ویردکلری زمان بونی موقع تطیقه وضع ایتک
ایچون اقتسنا ایدن وسائط وقوتلر اساساً حاضر بولونیوردی .
بناء علیه حرکات تخریبیه باشلامق ایچون قوماندانلری طرفدن
دها اولدن خصوصی صورتده حاضرلانش اولان یونان تخریب
طابورلرینه بر اشارت ویرمک کافی ایدی .

حقیقت حالده اگر یونان اوردوسی ایچنده دها اولدن بترین
وبومبالر ایله مجهز خصوصی بر تخریب تشکیلاتی موجود
اوناسیدی بر هفته ایچنده ازمیردن بروسهیه قدر دوام ایدن
اشغال منطقه لرینی باشدن باشه احراق وتخریب ایتمک امکان
بولونه بیلیرمی ایدی ؟

نته کیم قروجه بک قضاسی اهلینسی یونان قوتلرینک تخلیه سی
صره سنده قصبه نک تخریب ایدیه جکینی آکلادقلری ایچون موقع
قوماندانه قائم مقام واسطه سیله مراجعت ایتدکلری زمان یونان
قوماندانک « بن اهلینک حیاتی تکفل ایده م و سزه هیج بر
صورتله معاونت ایده م . چونکه کربدن کله جک اولان انتقام
آلایدیر . سکر یاشندن یوقاری اولان بوتون اهالی بی احما
ایده جکدر » دیدیی بروسه ولایتیجه اجرا قلنان رسمی بر تحقیق
نتیجه سنده ثابت اولمشدر .

مغنیسالی بر اسیرک افاده سنه کوره ساده جه مذکور شهر ی یاقق
واهلینسی احما اتمک ایچون (۳۰۰۰) کیشلیک بر قوت تفریق
اولونمشدر . اوچ بیک کیشینک بیکی شهر ی یاقغه ، بیکی احاطه
ایده رک خارجه چیقانلری احما اتمکده ، بیکی ده شهر داخلنده صاقلامق
ایسته ینلری آرامغه مأمور ایدلمشدی . اسیرک ویردیگی مقدارده
مبالغه ازلدیگی فرض ایدلسه بیله ، ینه یونان تخریب قوتلرینک
اهمیتی ایضاح ایده بیلیز .

طور غودلی قصه ده آنان معلوماته کوره یونانلیر تخریب
ظاہور لرینی یدی سوازی وایکیسی پیاده اولدوق اوچر کیشلیک
احراق پوسته لرندن تشکیل ایتشلردی . احراق پوسته لرینک
اوکنده کی سواریلر آرقه سنده کی ایکی پیاده نک قوماندانی اولدوق
کوکسلرنده قرمز ی بر اشارت ، باشارنده سیاه بر قابالاق ، لارنده
بوروی به بکزه ر پارلاق صاری بر تنکه ایله تفریق ایدیلردی .

پادهلره کانجه ، بونلرک بریسی ایچی بومبا ایله دولو بر سبتی ،
ایکنجیسی دوزدفکته طولومبارینه مثال اوله رق بنزین ایله دولو
بر آتی حامل بولنیوردی .

اوکده کی قوماندان احراق امرینی ویرییور ، سوقوق اوزرنده
اولان اولره بنزین دوکوله رنک ، باغچه ویا اولی ایچریسنده اولان
اولر ایسه یچر مسندن بومبا آتیله رق یا قلیوردی . تمامیه آتش
ویریان بر او یا نماز ایسه یا قلماسی ایچون یکیدن بومبا آتیلور ،
یا خود بنزین دوکولنیوردی . احراق پوسته لری هر حالده
سوقوق سوقوق دولاشه رق یا تمامش تک بر اویله قالماسنه اعتنا
ایدیور لردی .

همة تشکیلاتی — یونانلیلر تخریب طابورلرینی تشکیل
ایدرکن بالخاصه یرلی روملردن و تورکلره قارشلی انک شدید برکین
وغیظ ایله حرارت ایدن کلیکیالی ارمنی مهاجرلردن استفاده
ایتمشدر . یرلی روملر ایله ارمنیلر — بومبار ، سلاحلر ایله —
جبهه کریلرنده تسلیح ایدلمش ، بوضورتله تسلیح ایدیلن عناصر
تورک و مسلمان عنصری اوزرینه صالدرمشدر . یونان اوردولرینک
آسیای صغرای تخیله ایتمی احتمالنه قارشلی بورالرینی کویا مدافعه
ایتمک ایچون بر سنه قدر اول وجوده کتیرمش اولان « یونان
مدافعه ملیه چته تشکیلاتی » هیچ شسبه سز یونان تخریب
طابورلرینک بر جز وندن باشقه برشی دکلدی .

یونان اشغال آلتنده بولونان شهرلر وقصبه لرده تورکلرک

الذده الك کوچوك بئاق و طابانجهلر بيله ممنوعاتدن عد ايديليركن
يرلى روملر وارمنيلر ايچنده سلاحلر وبومبار ايله مجهز ايشسز
وكوجسز برقم خلق پيدا اولمشدى. بونلرك بوتون مشغوليتلرى
تورك و مسلمان عنصر اوزرنده ظلم و اشكنجهنك انواعنى تطبيق
ايدرك ضويغو نجيلق ايتك ايدى .

شهرلر و قصبهلر ايچنده چته نامى آلتنده اجراى مظالم ايدن
بو آدملر، دوغرىدن دوغرى يه يونان اوردوسنك حمايه رسميه سنه
استناد ايديورلر، حقلرنده يونان ژاندارمه قوماندانلغنه ويا ديكر
يونان مأمورلرينه شكاييت ايدلمسندن هيچ پروا ايمه يورلردى.
صالحلى قضاسنه تابع دوراساللى كوي اهاليسنه اون بش
يكرمى كيشيدن مركب بر چته طرفندن مجتمعا وقوع بولان بر
تعرض اوزرينه شكاييت ايدليبي زمان يونان مأمورين محليه سى:
« اونلر مستقلدر . كنديلرينه بزم سوزمز كچمز. » ديه جواب
ويرمشلردى . كذلك آلاشهرده جبرا پاره سى آلتان بر زواللى
يونان مأمورلرى حضورنده غاصب طرفندن زوولور ايله قتل
ايدليبي حالده او مأمورلر الك کوچوك بر عتاب و ممانعت حركتى
كوسترمه مشلر، كندى كوزلرينث او كنده بر قتل متعمده جسارت
ايدن غاصبك قوللرينى صاللايه صاللايه حكومت قاپسندن چيقوب
كيتمسنى سيز ايتمشلردى .

مسلمان اهالى هر طرفنده هر كون تكرر ايدن بوكي وقايى
كوره كوره چته نامى آلتده سلاحلارندى ريلان رسمى اشقيا ايله

یونان حکومتی و اواردوسی اراسنده قطعی بر اشتراك حرکت موجود اولدیغه قناعت کتیردکلی ایچون آرتق حقلرنده روا کورولن جنایتلرک هر نوعه قارشلی سکوت ایتمکدن باشقه برچاره بولاماشلردی .

یونان عسکرلرینک وارمنی چتهلرینک قورقوسندن کویلیلر بازار یولربنه بیله کیده مز اولمشلردی . صوگ درجهده مضطر قالدقلمی زمان بوتون کوی خاقی برلشیر ، هپ بردن بازاره کیدهر ، ینه هپ بردن کویلرینه عودت ایدرلردی . بونکله برابر ماللرندن وجانلرندن ینه امین اولامازلردی . اکثریا یوللرینی کسن یونان شقیلمی قیمتی اولهرق اوستلرنده بولدقلمی هر شیشی صویوب کوتورورلردی .

تعرضدن اول یونان اشغالی آلتنده بو قدر جراثکارانه بر طرزده غضب و غارت بابان یونان اشقیاسنک بوزغون اثناسنده نهلر یاپه بیله جکنی تصور ایتمک مشکل دکلدی . وایشته رسماً تسلیح ایدلمش اولان بو جانلرک اشتراك مساعیسیله درکه یونان تخریب آلایلری تخلیه اثناسنده بو کون مشوم نتایجی دهشته کوردیکمز جنایتلری ایقاع ایتمشدر .

طور قومک فعالیتی — یونان تخریبات ومظالمناک مشولترینی آرازدن جنرال طور قوم نامی ویریلن ارمنی چته رئیسینک فعالیتلرینی در خاطر ایتمک لازمدر . بو آدم بالخاصه کیکیاده از میره کتیرلمش اولان ارمنیلری تورکلر علیهنده قوللانمق ایچون

جبهه گریزنده الك زياده فعاليتها تحريكات اجرا اتمش وازميرك
تخليه سندن بر هفته ول جبهه دن از ميره گكشدر . طور قوم از ميره
كلديكي زمان عسكرو كوكللي جمع ايتك ايچون قوميسر استرياديسه
مراجعت اتمش و بومراجعتي قبول ايديلرك استرياديس طرفندن
طور قومه معاونت ايديك اوزره يونان ژاندارمه قوماندانلغنه امر
مخصوص و يرلمشدر . بونك اوزرينه آيا فوتيني كليساسي جوارنده
كچن ارمني لرك يولي كسيه لرك رضالرينه با فيلمق سز بن ارمني كلياسي
قارشيسنده بر بنا داخلنه طوپلانغه باشلانمشدر . بو صورته
مذ نور بنانك ايچنده يونان ژاندارمه لرينك معاونتي ايله ايكي يوز
قدر ارمني جمع ايديلمشدر . فقط جبهه دن كلن بوزغون خبرلريني
قچاق عسكرك لرك نعيم ايتسي از مير خريستيانلريني تلاشه دوشورمش
اونديغي ايچون يونان ژاندارمه لرينك يارديمي ايله طور قوم طرفندن
ياپيلان بو صوك فعاليتلر بر قسم ارمني اهالي طرفندن ممنونيته
تلق ايديلمش ، كليساده عقد ايديلن بر اجتماع اوزرينه ارمني
پسقبوسي جماعت نامنه استرياديسه مراجعت ايدهرك ارمني لرك جبراً
طوپلانتمنده و ناسندن شكاي اتمشدر . استرياديس ايلك اولايشي
ليت ولعل ايله كچيشديرمك ايسته مش ايسده ارمني پسقبوسنك
استغف ايدهرك كليسا آنا خاريني تسليم تشبثنده بولونماسي اوزرينه
استرياديس جبري صورته عسكرك جمعنه مساعده ايديله جكنه
داثر سوز و يرمش و آنجق اوندن سوكره كوكللي اوله رق قيد
ايديلنر قبول ايديلمشدر . جنرال طور قوم ديلن چته ريسنه

استرپادیس و یونان ژاندارمه قوماندانانی طرفدن کوسترین
مضامرت ارمنی چتعلریسک جنایتکارانه فعالیتلرنده یالکتر یونان
اوردوسی و ماش قوماندانلغنگ دکل، عینی زمانده یونان حکومت
مکیه سنکده مشارک اولدیغنی اثبات ایدن دلائلدن بریدر. ایشته
یونان قومیسری استرپادیسک امری یونان ژاندارمه سنک مضامرتیه
طور قومک ریاستی آئنده طویل ایش و سلاحلار ایش اولان چته
قوت بریدر که از میر فجیعه سنک باشلیجه عامللرندن اولملردر .

برلی روم وارمنیلرک از میره مهابهرتی — یونانلیلر طرفدن
انهزام ائتمکده یاقلمش اولان شهرلرک و قصبه لرک هیسنده مشترک بر
حادثه وقوع بولمشدر . بو حادثه یانغیندن ایکی اوچ کون اول
چته جی وچ بولجیلردن ماعدا یاقیلان شهرلرده و قصبه لرده نه قدر
یری روم وارمنی و ارسه هیسنک موجود ثروتلرینی آلهرق از میره
مهاجرت ایش اولمالریدر . بو حادثه یانغین و قتال قاجعلریسک
یالکتر یونان اوردوسنک محمول جنایتی اولمادیغنی، قاجعه نکلر
روملرک وارمنیلرکده معلوماتلری و حتی رضا و موافقتلری تحتند
جریان ایتدیکنی کوسترمکده در . بناء علیه بومهاجرت حرکتلر
نه متصدنه ونه کبی شرائط داخلنده وقوع بولدیغنی دقابه تحلیلی
ایتملیدر .

معلوماتلرکه احراق و غارت ایدلمش اولان شهرلرکده قصبه لر
اکثریبی مسلمان نفوس این بربر روم وارمنی نفوس ایته ده
مسکون بولونیوردی . مثلاً مجموع نفوسی (۲۰,۰۰۰) ییشی

اولان طور غودلی قصبه ده (۴,۰۰۰) خرستیان موجود ایدی .
کذک (۲۴۰۰) خاه اولان صالحینده (۴۰۰) خاه روم نفوس
بولونیوردی . دکانلره برابر (۱۲,۰۰۰) خانهک بر قصبه اولان
عشاقده (۲۰۰) خاه ارمنی واردی . یونانلیر ابدی بر صورتده
ترک ایتمهک مجبور اولدقلری بو قصبه لری یاقغه قرار ویردکاری
زمان بالطبع غیر مسلم سکنه نی اونوته مازلردی ، اونلرک رضالری
استحصال ایتمهک چالیشه جقلر ، ده اولدن اونلری باشقه بر محله
اسکان ایچون کندیلرینه وسائط لازمه احضار ایتدی وعد
ایده جکلردی .

فی الحقیقه یونانلیر تخریب و امحا پلانلری ده اولدن روم
و ارمنی اقلیتلرینه افشا ایتشلردر . ترک و تخلیه ایدیلن شهر
و قصبه لک احراقی و مسلمان اهلینک امحاسنی مناقشه و مذاکره
ایتک ایچون غیر مسلم اهالی کلیسالرده متعدد اجتماعلر عقد ایتشلر
و بو اجتماعلر نتیجه سنده هر شهر و قصبه ده مسکون اولان یرلی
روملر و ارمنیلر احراق و امحا قرارینه اشتراک ایله مشلردر . یالکز
صالحینده اولدینی کی بعض یرلرده فقیر اولان بر قسم روملر احراق
فکرینه موافقت ایتمه مشلردر . فقط زنکینلر ایله برابر اکثریتی
تشکیل ایدن قسم تماماً احراق و امحا فکرنده اولدقلری ایچون
بو کوچوک قسمک مخالفتی نتیجه اوزرینه اجرای تاثیر ایده مه مشدر .
بو صورتله یونانلیر غرنی آناطولیده اجرا ایتکلری فجایعک

مسئولیتنه فعلا احراق واحما حرکاتنه اشتراك ائمه مش اولان یرلی روم وارمنیلری بیله تشریک ایتلر در .

یوقاریده ایضاح ایدلیدی و جهله یاقبله جق شهر لر ده وقصبلر ده بی غیر مسلم اهلای احراق قرارندن صوکره آرتق یرلر نده اوطوره مامشدر ، قابل نقل اولان روتلرینی علی العجله در له یوب طویلایه رق از میره مهاجرته باشلامشدر در . صالحلی کبی بعض یرلر ده قویون و کچی کبی حیواناتی قیمتندن چوق دون فیاتلرایه صائمق ایستیلر اولمشدر . فقط احوالک فوق العاده بر بخران ایچنده اولماسندن و دشمن قوتلرینک آفیون قره حصار و عشاق جهتلر نده مغلوب اولدیغی خبر آلمانلر دن دولای مسلمانلر آراسنده مشتری بولونمامشدر .

یالکز اشمه قضا-نک مسلمان اهلایسی هر طرفدن صونک درجه ده صیق بر یونان سانسورینک تضیق ایچنده اولدیغندن یونان انهزامنی دویه مامشدر ، یرلی روم اهلاینک مهاجرت حاضر لقرینی ده وقتنده آکلایه مامشدر ، بناءً علیه پیاسه دن او جوز فیاتلر له صاتیلان ماللری غیر مسلم اهلایدن آلمشدر در .

یرلی روم وارمنیلرک ماللرینی صاتهرق عمومی بر مهاجرته قیام ایتلری ترک ایتدکلری شهر لر ده وقصبلر ده بر ده اعودت ائمه مک مقصدیله اولدیغنده شبهه یوقدر . حتی بعض یرلر ده بوسورتله مهاجرت خرسیتیانلر دن اوته دن بری تورکلر آرسنده خصوصی دوست طانیدق لری کیمسه لری احراق قرارندن خبر دار ایدرک

کندیارینی ایقاز ایتمشدر. از جمله مغنیسانک حورا اعضاسندن
 سوقراط مانیاطویلو از میره مهاجرت ایدرکن چای زاده جودت
 افندی به یانغیندن اوچ کون اول شهرک یا قناسنه قرار ویرلدیکنی
 ویرلردن آتش ویریله چکی یاقیلان پلانده تعین ایدلیدیکنی خبر
 ویرمش، و اگر کندی حیاتی قورتارمق ایسترسه برکون بیه
 فوت ایتمهرك از میره کیتسه سنی توصیه ایتمشدر. بوندن باشقه
 یاقیلان شهرلرک وقصبه لرك اکثریسنده احراق قراری قوتلی بر
 شایعه حالنده آغزدن آغزه دولاشمشدر. بونکله برابر تازیخده
 ا ثالی کورولمه یین بویله بر فاجعه نك وقوعی احتماله مسلمانلردن کیمسه
 اینانه مامشدر .

مغنیساده یرلی روملرک وارمنیلرک عمومیتله مهاجرت ایتدیکی
 و شهرک یاقیله جنی حقمده هر طرفده قوتلی بر شایعه دوران ایلدیکی
 صروده مسلمان اهالی آزارلنده بر هیئت انتخاب ایدرک مرکز
 قوماندانی باغورجی نك زردینه اعزام ایتمشدر، غیر مسلمانلرک عمومی
 بر شکلده از میره مهاجرت ایتمکده اولماسی مسلمان اهالی
 آراسنده بویوک بر هیجان او یاندر مقده اولدیغندن بومهاجرتک
 اوکنه کیمه سنی وغیر مسلمانلرک مهاجرتنه مساعده ایدلیدیکی
 تقدیرده مسلمان اها لرك ده شهری ترك ایتملرینه مانعت اولونماسنی
 رجا ایلدیشدر. فقط یوتن قوماندانی صوک کونده موسویلرک
 بیله شهری ترك ایتملرینه مساعده ایتدیکی حلاله مسلمان اهالی به
 عزیمت وثیقه سنی ویرمه مکده اصرار ایتمشدر .

شایان دقت اولان بر نقطه شوراسیدرکه هر طرفده غیرمسلم
اهالی طاقم طاقم از میره هجرت ایدرکن موسم مناسبتیله قیرلرده
وباغلرده اولان مسلمان اهالی اوزرنده تصور ایدیان سوء قصد
پلاننک تطبیقنی تسهیل ایتمک ایچون اونلرک طوبولو بر حانده
بولونماسنه چالیشامش وبومقصدی تأمین ایتمک اوزره بعضیرلرده
دلالار چاغیرتیش ، وبوکا مائل بر طاقم حیلکهکارانه تدبیرلرده
مراجعت اولونمشدر .

یونانیلرک تطبیق ایتمش اولدقلری مظالم پلانی هان هر یرده
درت مختلف صفحه اراهه ایتمکده در . بو صفحه لرک برنجیسی
صویغو ونجیلق، ایکنجیسی یاغین، اوچنجیسی قتل عام، دردنجیسی
تهجیردر .

صویغو بیلور — یونانیلر هر هانجی بر شهری و قصبه یی
تخلیه ایدرکن ، و یاخود رجعت ائناسنده بر کویک جوارندن
کچرکن هر شیدن اول اورا اها لیسنک النده نه قدر چیفت وینک
حیواناتی وسائر وسائط نقلیه موجود ایسه هپسنی ده طوپلامش،
بوندن سوکره قاپیلرینه نوتجیلر اقامه ایدرک اولری باصمشلر،
ذی قیمت اولمق اوزره طوپلادقلری بوتون اموال منقولهی اولدن
حاضر لائمش اولان وسائط نقلیه یوکلترک سوق ایتمشدر .
فقط بعض یرلرده غصب و غارت ایدیلن اشیا او قدر چوق

اولمشدرکه بونلری محلندن اهلینک وسائط نقلیه سیله سوق ایتمک امکان بولونه مامش ، او وقت فضله قالان اشیا - از جمله عشاقده اولدیغی کبی - یونان اردوسنک رسمی اوتوموبیلرینه تحمیل ایدلمشدر .

مع مافیله برکوره رسمی صویغون باشلادقدن صوکره چاپولجی طاقمندن اولان یرلی روملر وارمنیلر طاقم طاقم یونان عسکرلرینک اوکنه کچهرک رهبرک ایدیورلر ، اللرینه کچن فرصت جنایتدن اعظمی درجه ده استفاده ایتمک ایسته یورلردی .

چاپولجیلرک هرشیدن اول اهمیت ویردکلری آلتون ایدی . بوتون بر عمر مساعینک یکانه محصولی اوله رق زواللی آناتولی قادینلرینک و قیزلرینک کردنلرینه و آلنلرینه طاقیلان آلتون دیزیلری وحشیانه بر احتراض ایله قوباریلیوردی . سونکو تهدیدی آلتنده بوتون ثروت موجوده لرینی میدانه دوکمش بیچاره انسانلرک بویوک بر اثر لطف اوله رق نادراً حیاتلرینی قورتازده . بیلورلردی .

فقط چاپولجی قافله سی بر دکلدی . بری کلوب صویور ، صوکره اون بر دیکری تعقیب ایدیوردی . ویکدیگرینی تعقیباً بر قاج صویغون قافله سنک تضییقندن کچدکدن صوکره اون پاره سز قالان بیچاره لک جانلرندن باشقه ویره جک شیلری قالمایور ، خونخوار بر قورشون ویاخود سونکو ضربه سیله نهایت طویراغه دوشیورلردی .

یانغین : مظالمك صویغون صفحہ سی چکدکن صوکرہ یانغینلر
باشلا یوردی . قوجه بر شهرک ویا قصبہنک علی العادہ بر بردن
چیقان یانغین نتیجہ سنده باشدن باشه یا ناماسی واقع اولمادینی ایچون
آز بر زمان ظرفنده بوتون شهری و یا خود قصبہ یی یاقق اوزره
عینی زمانده بر چوق یرینه بردن آتش ویر یایوردی . مثلاً آلاشهر
قصبہنک مختلف اون یرینه بردن آتش ویر ملک صورتیابه یا فلسفه
باشلامشدی . و یانغین آلا تورقه ساعت بشده ، یعنی زوالدن
ایکی ساعت اول باشلادینی حالده ساعت اون ایکیده ، یعنی تام
غروب زمانده قصبہنک یاریسی یا تمس بولونیوردی .

شهرلرک و قصبہلرک دوغریدن دوغری یه یونان عسکری
قوماندانلرینک امریله یاقیلدیغنده قطعاً شبه یوقدر . مثلاً مغنیسا
اهالیسندن شیخ امین افدینک قاین برادری پنیرجی حسن افندی
حکومت قونلغی جوارنده کیزلنمش اولدیغی بر محلدن یونان مرکز
قوماندانی میر آلا ی باغورجی نک او تومویسل ایله کلهرک حکومت
بناسنه آتش ویر ملک اوزره معینته امر ویردیکنی و بونک اوزرینه
مذکور بنانک احراق ایدلدیکنی کورمشدر بوندن صوکره
یانغین شهرک دیگر اقسامنده باشلامشدر . بعض یرلرده یانغین
باشلادیغی زمان قاجعهنک ماهیتنی . دن . آ کلا یه ماہان بر قسم
حاق آتشی سوندورمکه تشبث ایتشلرایسده بو صورتله حرکت
ایدن زوالیلر سوء قصدجیلر طرفندن منع ایدلشدر . از جمله
مغنیسانک چارشیبی یا تدیقی ضررده اهلیدن اطفا ایچون قوشان

ایکی کیشی شهید ایدلمش و خاق آنجق اوندن سوکره حیاتلری
قورنارمق ایچون طاغله التجا ایله مشدر .
عشاقدهده قصبه آتسه ویرلدکن سوکره یونانلیلر طرفندن
« ای اهالی ، یانغین وار . چیقکز ، آتشی سوندوریکز . »
دییه محله محله منادیلر چیقارتمش ، فقط دیکر طرفدن حریتی
اطفا ایچون استعمال ایدلمک ایسته نیان بلدییه طولومباسنک
خورطومز کیسیلمش ، اولرندن چیقان کیمسه لر قتل اولونمشدر .
اشمه قصبه سی آقشام اوستی یاقلمغه باشلا تمش ، و اهالی
مکتب رشدییه بناسنک اوکنه تصادف ایدن میدانغه جمع ایدلدکن
ودرت طرفلرندن سونکولو عسکرلر ایله قوشاندقدن سوکره
آقشام قاراکنی باصنجه میدانی احاطه ایدن دیکر بنالره آتس
ویرمشدر .

بوصورتله هر طرفدن آتس و سونکو چنبری ایچنده قلان
زواللی اهالی بر طرفدن سونکولی عسکرلری زور لایه رق جنلری
بهاسنه کندیلرینی قصبه لر دن خارجه آتسه یلمشدر .

یاقیلان شهرلرده و قصبه لرده یونانلیلرک ننده سیویل ویا
عسکرلی اسیر اوله رق بولونان زواللیلرک عاقبتلرندن معلومات
یوقدر . عشاق اهالیسنک افده سنه کوره استاسیون جاده سی
اوزرنده جبخانه ده پوسی اتخا اولنان جامعه آتس ویرلدیکی
زمان انفلاقک تأثیریه در حال مذکور جامعه ملاصق وجوار
اولان اسرا قرارگاهی آتس آلمش ، بناء علیه بوراده کی (۴۵۰)

اسیر محترق او متشدر . بالآخره بوراده کی یانغین یرنده اجرا اولونان تحریاتده یوزلرجه یانمش انسان کیمیکلری بولونمتشدر . اسیرلر آراسنده آرا صیره سربست بر اقیلهرق قصبهده کنزن مدلیلی نوری اسمنده برینک « بنم یونانلیلر ایله آرام اییدر قورتوله بیلیرم فقط اوته کیلرک هپسی یانه جتلر » دیدیکنی عشاق اهاالیسی نقل ایتمکده در .

کذلک یونانلیلر بروسه یی تخلیه ایتدکلری صرهدده دمیرطاش استاسیونی جوارنده کی حبسخانه یی و بوراده کی یوزلرجه اسیری دیری دیری یا قشدردر . فالجعه دن صوکره بروسه ده بولونان اجنیلر طرفندن یانیق انسان اسکلتلرندن متشکل انقاضک فطوغرافیسی آلتمشدر .

قتل عام : یونان اردوسی طرفندن تحت اشغاللرنده کی سلاحسز مسلمان اهاالینک قتل و امحاسی ، صویغو و نجیلق و احراق شککنده وقوع بولان مظالمک عادتاً متمم بر صفحه سی اولهرق جریان ایتمشدر . شهرلر و قصبه لر آتسه و یرلرزدن اول یانلرنده دائماً یرلی روملر و یا ارنیلرزدن بر رهبر اولدیغی حالده مغازه و دکانلری ، اولری صویمغه چیقان مسلح چاپو لچی قافلهری کیزلنش آنونلری و یا اوراق تقدیه لری بولوندیغنه حکم ایتدکلری مسلمان اهاالی یی خاطر و خیاله کلز اشکنجه واسطه لر یله تضییق ایتمشدر ، ایته دکلری پارلری کندی لرینه بولوب و یره مه ن زوالیلری مرحتسزجه برسونکو و یا قورشون ضربه سیله یره سرمشدر .

كذلك صويغوندن سوكره آتسه ويريان اولك قاپسینه نوتجيار
اقامه ايدەرك آتشدن قور تولق ايچون كندياريني سوقاغه آتان
يچارلرده عيني صورتله شهيد ايدلشلردر . حتى بعض اولرده
يدي سكرعائله افرادينك هپسى بردن قتل ايدلديكي پك چوقدر .
و بو حال يانغيندن اول ويانغين ائناسنده يانان شهر ويا قصبەنك
هر طرفنده وقوع بولديغي ايچون صويغون ويانغين جنائتلىرى
ايله برلكده مسلمانلر علمينده حقيقى بر قتل عام شكلنى آمشدر .
فقط يونان جنائتلىرى يانغيندن اول ويانغين ائناسنده سوقاق
آرالرنده اولرك ايچلرنده برچوق عائلهلك افراديني قتل ايتكله
اكتفا ايتك ايستمه مشلردر . بوش قصبه لرده وكويلرده معصوم
وسلاحسز اهالى يي جامعلره دولدور مرق قتل عام ايتشدر ، سوكره
ايچريلرى ديرى ديرى انسانلرايله دولواولدينى حالده بو جامعلرى
آتسه ويرمك ايچون ديناميتلر قويمشدر ... بانديرمه ده وقوع بولان
اليم حادته بونك بر مثاليدز .

في الحقيقه يونان ايلر بانديرمه يي ياقازدن درت كون اول قصبەنك
چارشيسندن طوپلادقلى اهالى ايله آنگاربه ده قوللانمق اوزره
كويلردن اولجه كتيرمش اولدقلى كويليلرى سونكولر آتنده
سازلق ناميله معروف اولان بر موقعه سوق ايتشدر ، مجموعى
(۲۵۰۰) ه بالغ اولان بو زواليلرى درت كون آچ و صوسز
بر اقدقن سوكره قصبەنك كنارنده حيدر چاوش جامعنه كوتوروب
دولدور مشلر ، جامعك قاپلرينى و پنجره لريني قاپامشدر ، جامعى

بر هوا ایتک ایچون زمینه ساعتی دینامتر وضع و خارجه نوبتچیلر
اقامه ایتدکن سوکره چکیلوب لیتمشلردر . .

فقط دینامترک انفلاقی ایچون معین اولان زمان یا قلاشدینی
ایچون نوبتچیلرده برانوب کیتمشلر ، خارجده کیزلنمش اولان
برقاج مسلمان بونی کورونجه در حال جامعک پخردلرنده ایچرده کیلره
باغیرمشلر :

« وقت غائب ایتیکر ، یانه جقسکز همان طیشاری یه چیککز . »
دیمشلردر . بونک اوزرینه مشکلات ایله پخردلری وقایسلری
آچهرق خارجه حقیقه بیلمشلردر . (۳۵۰۰) کیشینک قاپاتلش
اولدینی جامعدن حقیقه لرندن یاریم ساعت سوکره دینامیتلر انفلاق
ایددرک جامعی برهوا ایتمشدر . و آنجق بو صورتله بیکلرجه
مسلمانک حیاتی قورتوله بیلمشدر .

یونانلیلر برطاقم بویوک قصبه لرده یانغیندن جانلیرنجی قورتارهرق
طاغله التجا ایدن اهالی بی بالآخره تعقیب واححا ایچون آرینجه
قوتلر چیقارمشلر ایسهده بوجانیانه مقصدلیرنی اجرایه کافی وقت
بوله ماممشلردر . تورک سواریلری دائماً اومدق لرندن ده اول
یتشدینی ایچون فرار ایددرک کندیلیرنی قورتارمق غانه سنه
دوشمشلردر .

یونان قوماندانلیرینک تعرضدن اول بيله عسکری انضباط نامنه
انخاد ایتدکلری تدبیرلرک باشلیجه هدفلری کویلری یاقق و کوییلیرلی
قلعام ایتکدن عبارت ایدی . بو قوماندانلر تسلیح ایتدکلری

جانی وقونداچی آلایلرینه کیفلری ایسته دکلری زمان بلا استت
هر کوی یاقغه و کویلیلری قتل عام ایتمک صلاحیت ویرمشلردی .
بوکا قناعت ایتمک ایچون بروسه اداره عسکریه قوماندانی
چالاقوپولوس طرفندن (حقیقت) غزته سنده ۱۹ اغستوس
۱۹۲۲ تاریخلی و (۱۹۶۰۰ - ۶۴۰۸) نومرولی نشر ایدیلم
امرنامه یی او قومق کفایت ایدر .
بحث ایته دیکمز امرنامه شودر :

امر نامه عسکری

نومرو

۴۶۰۸ - ۱۹۶۰۰

بروسه اداره عسکریه قوماندانلی

شمندوفر خطلری او جوارده بولونان کویلر اهالیسی طرفندن
محو اولدیغی کوریلدیور . بوسیدن دولای یوللری محو ایدنلر
ویا خود بوفکرده بولنانلر در دست ایدیله رک هان محللر نده تفتکاه
اتلاف ایدلمسی امر ایدیورم . بو خصوصده مأمورلر کز تلتقیسی
کافیدر . بلا محاکمه محو اولان یوللره یاقین اولان قریبلر محو
ایدیه حکدر .

۱۹ اغستوس ۱۹۲۲ بروسه عسکری قوماندانی

آ . چالاقوپولوس

یونان مأمورلرینه یوللاری تخریب ایتک نیتنده بولوندقلرینی
ظن ایتدکلری تورکلرک بلا محاکمه اعدامی و بویوللره یاقین اولان
کویلرک محاسی صلاحیتینی ویرمک ، یونان شقیلرینه : « کیفکیز
ایسته دیی یرده ایسته دیککیز کویلاری یاقیکیز . واهالیسنی قتل
عام ایدیکز . » دیمکدن باشقه بر شیسیدر ؟ ورسما غزته لر ایله
اعلان ایدیلن بوامر ، یونان حکومتی طرفدن یونان قوماندانلرینک
منتظم بر سیستم داخاندن تورک کویلرین احمایه مأمور ایدمش
اولدقلرینک دلیلی دکلیدر ؟

سیویل اسیرلر ، رهینلر — یونان مظالمی چرچیوه سسنه
داخل اولان مسائلدن بری ده سیویل اسیر و رهینلر ماده سیدر .
یونان اوردوسی و اداره سی آناتولی یی اشغال ایتدکلری مدتیجه
شهرلرده ، قصبه لرده ، کویلرده ، ذی نفوذ اولان اشرفی و کندی
ایشلرینه یارامایان بر چوق مسلمانلری سیویل اوله رق حبس
ایتمی ، بونلری آتیه ، سالنیکه ، آطه لره سوق ایتمی ، اعتیاد
ایتملردی . مغلوبیدن اول ، بالذات ازمیرده کی یونان مأمورلرینک
افده سنه کوره بوضورتله یونانستانه سوق ایدمش اولان سیویل
اسیرلرک مقداری (۴۴,۰۰۰) ه بالغ اولیوردی .

آکلاشیلان یونانلیلر صوک مغلوبیت قطعیه اوزرینه بو قدر
رهینه یی کافی کورمه مشلر ، یغما و احراق ایدیلان یرلرده قتل
عامدن صوکره اللرینه کچن قالدین ، ارکات ، چولوق و چوجوق ،
کنج و اختیار بیکارجه مسلمان اهالی یی سوری سوری رهینه

اوله رق آلمشله، بونلرك بر قسمنى يونان نفرلرينك سونكولرى آلتنده پريشان بر حالده يوروتتيرك از ميرده وتور مشلردر. يالكنز مغنيسا، قصبه، آلاشهر، عشاق مركزلرينه آلتوب كوتورولان بچاره لرك مقدارى بيكلره بالغ اولمقدهدر .

فقط يونانليلر از ميرى تخليه ايدر كن پك چوق وسائط عسكريه لرينى ده يونانستانه نقل ايده مدكلرى كچى كوتوردكلرى سيويللرك مهم بر قسمنى ده از ميرده ويوللرده ترك ايتمكه مجبور اولمشلردر . مع مافيه تخريباته و مظالمه اوغرايان يرلرك اهائيسى عموميت اعتباريله داغيامش ، از ميرده ترك ايدلمش اولانلر بيه هنوز مملكتلرينه تماماً عودت ايده ممش اولديغى ايچون يونانستانه كوتورولان وياخود يوللرده افنا ايديلن اهالينك حقيقت مقداريني تعين ايتمك قابل دكلدر .

(۲۰۰ - ۳۰۰) كيشمليك قادين و چولوق چوجوق واختيارلردن مركب بر سيويل اسرا قافلهسى ايچنده آلاشهر دن از ميرده سوق ايدلديكى حالده مغنيسا جوارنده اوردومزك يتشمهسى اوزرينه قور توله رق عودت ايتمش اولان آلاشهر ك جامع كير محله سندن على ورمزى سيويل اسيرلرك ، رهينه لرك يونانليلر طرفندن ناصل طوپلانديغى ونه كچى شرائط ايچنده سوق ايدلديكى حقمنده شايبان دقت معلومات ويرمشدر .

عثمان سرينك افاده سنه كوره يونانليلر آلاشهرى يافدقدن صوكره اهالينك يانغيندن مصون عدايدهرك التجا ايتمش اولدقلى

باغچه‌لری و یاخود میدانلری احاطه ایدرک بورالرده کی بیچاره‌لری
ایکنجی برصویغون سوزکچندن کچیردکن سوکره کندیلرینه :
— بوراده قالمایکیز، اولدورورلر؛ سزی ازمیره کوتوردم .»
دیه‌رک استاسیونه سوق ایتمشلر ، حال بوکه بو قافله‌لر استاسیونه
واردقلری زمان صوک ترنرک یونان عسکرلرینی حامله‌لا ازمیره
کیتمش اولدیغنی کورمشلردر . بوندن سوکره ازمیره دوغری
رجعت ایدن یونان عسکرلرینک سونکولری آلتنده یایا پریشان
بر حالده ازمیره سوق ایدلمکه باشلانمشلردر . آچلقدن ،
یورغونلقدن و دوچار اولدقلری فلاکتک دهشتندن بیتاب اولان
بوانسانلرک بر قسمی یوللرده اتلاف ایدلمشلر ، بر قسمی مجروح
ویایغین بر حالده یوللرده قالمشلر ، مغنیسایه قدر اولان مسافه‌ینی
اوچ کون اوچ کیجه‌ده قطع ایتدکن سوکره آنجق اون بش
کیشی قدر بورایه اصل اوله بیلمشلردر .

بوسیویل ، اسراقافله‌لرینی سوق ایدن یونان عسکرلری
صوک درجه‌ده وحشی و مرحتزلکله معامله ایتمشلردر : اسرایه
یوللرده بیهجک ویریلدکن باشقه‌چامورلی صولری بیله ایچمکدن
منع ایدلمشلردر .

یونان مظالمك طرز احضاری و تطبیقی تدقیق ایتدكدن
صوكره بو مظالمدن مسؤل اولانلری تصنیف ایده بیلیرز :

۱ - یونانه حكومتی ریونانه ملتی : یونان حكومتی و یونان
ملتك شخصیت معنویه سی آناتولی خجایعتدن دولایی برنجی
درجده مسؤل موقعنده در . بناء علیه توركلردو عریدن دوغری به
یونان حكومتدن خجاییدن متولد ضرر مادیتك تضمیننی طلب
ایده جكلر در . بو صورتله طلب ایدیله جك ضرر وزیران لاقول
(۱,۵) میلیارد لیرا راده سنده تخمین اولوتقمده در . فرانسهك
وه رسای معاهده سیله آلمانیا به قبول ایتدیرمش اولدیغی مالی
تعهدات بزم ایچون نمونه امثال اولمالیدر .

یونان حكومتی « آناتولی مظالمی یونان اوردوسی یاپمادی
بو مظالم ارمنی و چركس چته لری طرفندن ارتكاب ایلدی . »
دیمله كندیسنی مسؤلیتدن قورقارمه ماز . اشغاللری آلتنده

اولان يرلرده توزكار ايچون انك كوچوك طابانچلار بيله ممنوع
واعدامى موجب عد ايدلديكى حالده اوچتهلرى كيم تسليح ايتشدر؟
يونان حكومتى بوسؤاله ناصل جواب ويره جكدر ؟

فضله اولهرق فرانسز مثلى قوشهرق راپورنده آچيقندن
آچيغه تثبيت ايدلديكى وجهله بر جوق يرلرده ياپيلان تخريبات
دوغريدن دوغرى به منتظم يونان عسكركلرى طرفندن ياپيامشدر .

۲ - مظالم اصرار ايمده قوماندانلر ايله افراد واسطاصى :

يونان حكومتك وماتتك شخصيت معنويه سنه تعلق ايدن مسؤوليتدن
صوكره فردى مسؤوليتلر كلير . بو نوع مسؤوليتلر ده برنجى
درجهده يونان قوماندانلرينه، ايكنجى درجهده يونان عسكركلريله
ارمنى وروم وچركس چتهلرى افرادينه تعلق ايدر .

آناطولى جايغندن مسؤول اولوب ده بصورتله تجزيه ايدلملرى
ايجاب ايدن مجرملك برقىسى اسير ايدلمش اولان يونان افراد
وضابطان وامراسى آراسنده بولتمقده در .

بناء عليه يونى مخبرك تجربهسى حقنده ياپيله جق ايش ،
على الاصول تشكيل اولونه جق ديوان حربله توديع وديوان
حربلر طرفندن لى المحاكمه ويريله جك قرارلى تطبيق اتمكدن
عبارتدر .

عسكرى جزا قانوننامه سنك (۵۵) نجى مادهسى مجرم اولان
حرب اسراسنك تجزيه لرينه صلاحيت ويرمكده در . مذكور ماده
عيناً شودر : « حرب اسراسنك ديوان حربلرى اسرانك كندى

وطندارنده حائز اولدقلری دتبهلری اعتباریله تشکیل اولونور .
 حرب امراسی ایچون دیوان حرب تشکیل ایتک صلاحیتی
 بالضروره مذکور امرانک محاکمه و تجزیه لری صلاحیتی ده تضمن
 ایدر .

بوندن باشقه عسکری جزا قانوننده یونان مظلاندن مسئول
 اولان امرای و ضابطان و افرادی تجزیه ایتک ایچون بعض احکام
 موجوددر . از جمله (۱۷۱) نجی مادهده « کرک مسلح و کرک غیر
 مسلح عاناً تهاجم ایله و کرک کمرسور و ابواب ایله و کرک اشخاص
 اوزرینه اجرای تضییق ایله مجتسماً ذخیره و ارزاق و اشیای یغما
 و تخریب ایتک » ، کذلک (۱۸۱) نجی مادهده « اهالیدن برینت
 خانه سنه قوشمش اولوب صاحب خانه نک کندیسنی و یازوجه سنی و یا
 اولادینی متعمداً اولدیرمک اعدام » ایله تجزیه اولونه جنی مصر حددر .
 فقط مجرم لری همپی اسیر اولما مشدر . شهبه سز مهم بر قسمی
 از میردن یونانستانه فرار ایتک موفوق اولمشدر . بوکی مجرم لری
 تجزیه سی صاح قونفرانسنده بر ماده مناقشه تشکیل ایده جکدر .
 بناء علیه فرانسه نک ایالات شرقیه سنی تخریب ایتمش اولان آلمان
 امرای ، ضابطان و افرادی تک طرز تجزیه سی و رسای معاهده سنه
 درج ایدلیکی کبی غربی آناتولی بی تخریب ایتمش اولان یونان
 اوردوسی امرای ، ضابطان و افرادی تک طرز تجزیه سی ده صلح
 معاهده نامه مزده تعیین ایدلملیدر .

DR
428
195